

Załącznik nr 2
do uchwały Nr XXXVI/201/2017
Rady Gminy Zbiczno
z dnia 22 sierpnia 2017 roku

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
ZBICZNO**

**CZEŚĆ II
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY ZBICZNO**

ZBICZNO, LIPIEC 2016 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

SPIS TREŚCI

1.	OGÓLNE ZAŁOŻENIA ROZWOJU GMINY ZBICZNO	8
1.1.	CEL GŁÓWNY	8
1.2.	CELE SZCZEGÓLWE	8
1.3.	CELE STRATEGICZNE	9
1.4.	CZYNNIKI ROZWOJU GMINY	9
1.5.	ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY	10
1.6.	STRUKTURA PRZESTRZENNA OBSZARU GMINY	10
1.7.	ZASADY ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W STREFACH POLITYKI PRZESTRZENNEJ	11
1.7.1.	STREFA „I” KRAJOBRAZOWA – ŚCISŁA – ZASADY OGÓLNE	11
1.7.1.1.	STREFA „I” KRAJOBRAZOWA – ŚCISŁA – ZASADY SZCZEGÓLWE	13
1.7.2.	STREFA „II” KRAJOBRAZOWA – POŚREDNIA – ZASADY OGÓLNE	14
1.7.2.1.	STREFA „II” KRAJOBRAZOWA – POŚREDNIA – ZASADY SZCZEGÓLWE	15
1.7.3.	STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA – ZASADY OGÓLNE	17
1.7.3.1.	STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA – ZASADY SZCZEGÓLWE	17
1.8.	KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W STREFACH POLITYKI PRZESTRZENNEJ	19
1.9.	TERENY PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM I ZAKAZOM ZABUDOWY	28
1.10.	OGÓLNE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	28
1.10.1.	KIERUNKI ROZWOJU BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO I USŁUGOWEGO – TERENY ROZWOJOWE FUNKCJI MIESZKANIOWEJ I USŁUGOWEJ	28
1.10.2.	KIERUNKI ROZWOJU ZABUDOWY TURYSTYCZNEJ – TERENY ROZWOJOWE FUNKCJI TURYSTYCZNEJ	29
1.10.3.	KIERUNKI ROZWOJU SKONCENTROWANEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W TYM PRODUKCJI	31
1.10.3.1.	KIERUNKI ROZWOJU PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZAWSZE ZNACZĄCO I MOGĄCYCH POTENCJALNIE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWUJĄCEJ NA ŚRODOWISKO	32
1.10.4.	KIERUNKI WYZNACZANIA OBSZARÓW ZWARTEJ ZABUDOWY WSI W GRANICACH GMINY ZBICZNO	33
1.11.	KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	33
2.	KIERUNKI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ EKOLOGICZNYCH, STANU I OCHRONY ŚRODOWISKA	36
2.1.	BRODNICKI PARK KRAJOBRAZOWY	37
2.2.	OBSZAR NATURA 2000 - PLH040036 OSTOJA BRODNICKA	38
2.3.	OBSZAR NATURA 2000 - PLH 280001 DOLINA DRWĘCY	39
2.4.	FORMA OCHRONY: REZERWAT PRZYRODY	41
2.4.1.	REZERWAT PRZYRODY „MIELIWO”	41
2.4.2.	REZERWAT PRZYRODY „RETNO”	41
2.4.3.	REZERWAT PRZYRODY "OKONEK"	41
2.4.4.	REZERWAT PRZYRODY „STRĘSZEK”	42
2.4.5.	REZERWAT PRZYRODY „BAGNO MOSTKI”	42
2.4.6.	REZERWAT PRZYRODY „BACHOTEK”	42
2.4.7.	REZERWAT PRZYRODY „RZEKA DRWĘCA”	43
2.5.	FORMA OCHRONY: OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY DRWĘCY	43
2.6.	FORMA OCHRONY: UŻYTKI EKOLOGICZNE, POMNIKI PRZYRODY	44
2.7.	INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY	47
2.7.1.1.	"ZIELONE PŁUCA POLSKI"	47
2.7.1.2.	KORYTARZE EKOLOGICZNE	47
3.	KIERUNKI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW I DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	49
3.1.	PODSTAWOWE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	49
3.2.	ELEMENTY OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO UJĘTE W „STUDIUM”	49
3.3.	ZABYTKI UJĘTE W REJESTRZE ZABYTKÓW	50

3.4.	ZABYTKI UJĘTE W EWIDENCJI ZABYTKÓW	51
3.5.	ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE	55
3.6.	OBIEKTY SAKRALNE	68
3.7.	CMENTARZE	68
3.8.	ZASADY OCHRONY ZABYTKÓW NA TERENIE GMINY ZBICZNO	70
3.9.	OBSZARY PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ.....	72
4.	KIERUNKI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNYCH ORAZ Z UWARUNKOWAŃ GOSPODARCZYCH.....	73
4.1.	KIERUNKI ROZWOJU DZIEDZIN ŻYCIA SFERY SPOŁECZNEJ:	73
4.1.1.	ADMINISTRACJA.....	73
4.1.2.	OŚWIATA	74
4.1.3.	ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA.....	74
4.1.4.	KULTURA I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	75
4.1.5.	BEZPIECZEŃSTWO	75
4.1.6.	SPORT I REKREACJA.....	75
4.1.7.	PRZESTRZEŃ PUBLICZNA.....	76
4.2.	PODSUMOWANIE.....	77
5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.....	78
5.1.	KOMUNIKACJA DROGOWA.....	78
5.2.	KOMUNIKACJA KOLEJOWA.....	80
5.3.	SZLAKI PIESZE, ROWEROWE, WODNE	80
5.4.	SIECI WODOCIĄGOWE	81
5.5.	SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ.....	82
5.6.	GOSPODARKA ODPADAMI.....	83
5.7.	SIECI ELEKTROENERGETYCZNE	84
5.8.	ZAOPATRZENIE W GAZ.....	85
5.9.	ENERGETYKA CIEPLNA I ODNAWIALNA	85
5.10.	TELEKOMUNIKACJA.....	86
6.	ZADANIA PONADLOKALNE WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO	87
7.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m².....	90
8.	OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM	90
9.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	90
10.	OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY.....	91
11.	TERENY I OBSZARY GÓRNICZE.....	91
12.	UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN.....	92

13.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)	92
14.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENÍ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, OBSZARY ZDEGRADOWANE	93
15.	GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA W PROWADZENIU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.....	94
16.	OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.....	94
17.	OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE	94
18.	POLITYKA W ZAKRESIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	95
19.1.	ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ.....	97
19.1.1.	ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ	98
19.1.2.	ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ USŁUGOWĄ	98
19.1.3.	ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ TURYSTYCZNĄ.....	99
19.1.4.	ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, W TYM PRODUKCJI.....	99
19.2.	CHŁONNOŚĆ TERENÓW W JEDNOSTKACH OSADNICZYCH	100
19.3.	CHŁONNOŚĆ TERENÓW W GRANICACH OBOWIĄZUJĄCYCH MPZP	100
19.4.	PODSUMOWANIE BILANSU.....	101
19.5.	POTRZEBY INWESTYCYJNE GMINY WYNIKAJĄCE Z KONIECZNOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY, MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH, ZWIĄZANYCH Z LOKALIZACJĄ NOWEJ ZABUDOWY	102

OGÓLNE ZAŁOŻENIA ROZWOJU GMINY ZBICZNO

1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA ROZWOJU GMINY ZBICZNO

1.1. CEL GŁÓWNY

Zrównoważony rozwój społeczno - gospodarczy służący poprawie jakości i warunków życia mieszkańców oraz ograniczenie strefy ubóstwa i bezrobocia, przy zachowaniu równowagi między aktywnością gospodarczą, a ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego.

1.2. CELE SZCZEGÓŁOWE

Wypełnienie celów szczegółowych, których źródłem opracowania jest dochodzenie do założonego celu głównego, stanowić będzie podstawę rozwoju Gminy Zbiczno.

- a) cele ekonomiczne – tworzenie niezbędnych mechanizmów korzystnie wpływających na rozwój gospodarczy Gminy, zapewniających stały spadek bezrobocia, a co za tym idzie podnoszenie zamożności mieszkańców,
- b) cele społeczne – wspomaganie procesów zapewniających napływ ludności do Gminy. Kształtowanie struktury osadniczej wraz z systemami gospodarki wodno – ściekowej w taki sposób, aby tworzyły łącznie interesującą ofertę mieszkaniową, a także inwestycyjną związaną z różnego rodzaju formami działalności gospodarczej i usługowej,
- c) cele przyrodnicze – prowadzenie działań mających na uwadze ochronę cennych obszarów i obiektów znajdujących się w granicach Gminy. Zamierzenia polityki Gminy powinny być ukierunkowane na racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska w szczególności dotyczyć powinno to wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, gleb i lasów oraz ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł lokalnych i regionalnych,
- d) cele kulturowe – dążenie do zachowania dziedzictwa kulturowego, zabytków, obiektów archeologicznych. Podejmowanie starań wpływających na poprawę stanu cennych obiektów zabytkowych,
- e) cele przestrzenne – kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego. Propagowanie na terenach wiejskich tradycyjnych rozwiązań architektonicznych. Ustalanie wytycznych dotyczących nowej zabudowy stymulujących rozwój urbanistyczny w szczególności wpływających na rozbudowę terenów mieszkaniowych, usługowych i turystycznych.

1.3. CELE STRATEGICZNE

- Wykorzystanie naturalnego potencjału rozwojowego Gminy Zbiczno. Pogodzenie ochrony walorów środowiska z racjonalnym rozwojem gospodarczym.
- Wspieranie rozwoju działalności gospodarczej wykorzystującej lokalne zasoby rozwojowe (np. wody powierzchniowe, lasy, wszelkie formy rekreacji).
- Prowadzenie działalności gospodarczej, w tym agroturystyki przez mieszkańców obszarów wiejskich jako uzupełnienie rolnictwa, rybactwa.
- Uznanie położenia Gminy w sąsiedztwie miasta Brodnica tj. dużego ośrodka gospodarczo ekonomicznego za walor pozwalający na rozwój określonych dziedzin życia.

1.4. CZYNNIKI ROZWOJU GMINY

Czynnikami rozwoju Gminy Zbiczno będą:

- położenie Gminy na szlaku łączącym duże jednostki osadnicze tj. Olsztyn i Toruń,
- odległość od miasta Brodnica umożliwiającą rozwój funkcji podmiejskich, a w szczególności wzrost liczby osiedli stanowiących zaplecze mieszkalne miasta,
- urozmaicony krajobraz, znaczne obszary zajęte przez grunty leśne, liczne jeziora oraz unikatowa fauna i flora jako elementy predysponujące do rozwoju funkcji turystycznych,
- skupienie funkcji usługowo – handlowych w miejscowości Zbiczno i Pokrzydowo, stanowiących ośrodki aktywizacji społeczno – gospodarczej w Gminie

Czynnikami niekorzystnie wpływającymi na rozwój Gmin Zbiczno będą:

Do niekorzystnych zjawisk zaliczyć należy przede wszystkim niedostateczne wykorzystanie terenów Gminy pod lokalizację zakładów pracy. Dodatkowo zmiany w strukturze wieku (proces starzenia się ludności, zmniejszający się stopień zastępowania pokoleń), wysoki poziom bezrobocia oraz niezadowalający stan uzupełniającego systemu dróg gminnych. Działania władz Gminy powinny zmierzać do minimalizowania niekorzystnych zjawisk, między innymi poprzez stosowanie zachęt podatkowych, ułatwienia w przygotowaniu procesu inwestycyjnego dla inwestorów, poprawę standardu dróg gminnych, budowę sieci kanalizacji sanitarnej w rejonach jeszcze nie skanalizowanych. Intensyfikacja tych działań powinna odbywać się przy pozyskiwaniu w coraz większym stopniu dofinansowań z odpowiednich funduszy ze środków Unii Europejskiej. Wyznaczone

w niniejszym „Studium” obszary pod działalność inwestycyjną będą jednym z podstawowych czynników rozwoju Gminy.

1.5. ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY

Zrównoważony rozwój Gminy Zbiczno powinien łączyć ze sobą jak najkorzystniejsze wykorzystanie terenów w celu rozwoju turystyki i mieszkalnictwa oraz zakładów pracy w połączeniu ze skuteczną ochroną cennych pod względem środowiskowym obszarów i obiektów.

Szczególną ochroną z mocy prawa objęte są park krajobrazowy, rezerваты przyrody, pomniki przyrody, obszary programu Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu oraz inne cenne elementy środowiska przyrodniczego. Dotyczy to również dóbr kultury w postaci obiektów zabytkowych, w szczególności wpisanych do rejestru zabytków i wojewódzkiej ewidencji zabytków. Zasady ochrony ww. obiektów określone w niniejszym „Studium” będą uszczegóławiane w rozwiązaniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

1.6. STRUKTURA PRZESTRZENNA OBSZARU GMINY

W obszarze Gminy naturalne warunki fizjograficzne – przyrodnicze pozwalają wyodrębnić trzy strefy polityki przestrzennej o zróżnicowanych predyspozycjach rozwojowych, dla których określa się skalę rozwoju gospodarczego w tym także rozwoju zabudowy, przy zachowaniu wartości przyrodniczych i kulturowych. Wyróżnia się następujące strefy polityki przestrzennej:

- **STREFA „I”** krajobrazowa – ścisła;
- **STREFA „II”** krajobrazowa – pośrednia;
- **STREFA „III”** rolniczo – gospodarcza;

W każdej z wyznaczonych stref polityki przestrzennej wyznaczono odpowiednie podstrefy funkcjonalne charakteryzujące się odrębnymi rodzajami zabudowy, w tym także sposobem zagospodarowania działek budowlanych, wielkością tych działek oraz gabarytami budynków zlokalizowanych w obrębie tych podstref. Wyróżnia się cztery podstrefy funkcjonalne:

- **A₁** – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej;
- **A** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- **B** – tereny zabudowy turystycznej;
- **C** – tereny skoncentrowanej działalności gospodarczej w tym produkcji;
- **D** – tereny zabudowy mieszkaniowo – turystycznej.

Każda z wymienionych podstref funkcjonalnych wyznaczona jest w miejscowościach o odpowiednich predyspozycjach do pełnienia danych funkcji. Możliwe jest wyznaczenie więcej niż jednej funkcji w danej miejscowości. Podstrefy funkcjonalne zostały określone symbolami na załączniku graficznym i umieszczone bezpośrednio obok nazwy danej miejscowości. Za obszar koncentracji danej strefy należy rozumieć zarówno wyznaczone obszary zabudowy istniejącej przedstawione na rysunku „Studium” jako stan istniejący jaki i obszary oznaczone kierunkami rozwojowymi danych funkcji.

1.7. ZASADY ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W STREFACH POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Zasady zagospodarowania ujęto w opis kierunków rozwoju danych Stref polityki przestrzennej. Poniżej przedstawiono hierarchicznie ogólny opis rozwoju poszczególnych stref polityki przestrzennej wraz ze szczegółowym opisem kierunków rozwoju podstref funkcjonalnych.

1.7.1. STREFA „I” KRAJOBRAZOWA – ŚCISŁA – ZASADY OGÓLNE

Strefa obejmuje północną część Gminy. W jej granicach znajdują się najcenniejsze obszary pod względem przyrodniczym, środowiskowym i krajobrazowym w Gminie. Najważniejszą formą ochrony przyrody wchodzącą w skład „I” Strefy jest Brodnicki Park Krajobrazowy w granicach którego obowiązują przepisy rozporządzenia Nr 25/2006 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie Brodnickiego Parku Krajobrazowego. (Dz.Urz. z 2006 r. nr 34 poz. 542.)

W Strefie „I” Krajobrazowej – ściślej zgodnie z załącznikiem graficznym zostały wydzielone podstrefy **A₁, A, B, C i D**. W obrębie tej strefy ustala się następujące kierunki zagospodarowania:

- lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie I możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody;
- nową zabudowę zezwala się lokalizować w wyznaczonych rejonach zainwestowania odpowiednich podstref funkcjonalnych. Jednocześnie zakazuje się w stosunku do obszarów Natura 2000 podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000

lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami;

- obowiązuje kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, tj. tworzenie jednolitej zwartej struktury urbanistycznej w celu łączenia istniejącego i projektowanego zagospodarowania;
- modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego musi mieć na celu zintegrowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej wielorodzinnej;
- należy zachować istniejące układy przestrzenne poszczególnych wsi oraz ich zabudowę, obiekty zniszczone powinny być w miarę możliwości remontowane i odbudowywane na wzór istniejącej zabudowy;
- dla miejscowości położonych w granicach strefy adaptuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową, usługową i turystyczną;
- w celu szczegółowej lokalizacji zabudowy należy sporządzić miejscowe plany w granicach administracyjnych miejscowości, w których wyznaczono rejony zainwestowania funkcji mieszkaniowo – usługowej i turystycznej;
- zabrania się lokalizacji obiektów mogących negatywnie wpływać na jakość wód;
- zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko, realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;
- zakazuje się na lokalizację obiektów, budowli lub urządzeń i instalacji służących do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych w postaci farm wiatrowych;
- zakrzaczenia i zadrzewienia nadbrzeża należy pozostawić w formie niezmienionej w celu ochrony brzegów przed erozją;
- gospodarka leśna w sferze produkcyjnej podporządkowana jest zasadom ochrony przyrodniczej i krajobrazowej terenów Brodnickiego Parku Krajobrazowego;
- preferuje się ekologiczne metody produkcji rolniczej, oparte na nawożeniu naturalnym z ograniczeniem pestycydów;
- obiekty objęte ochroną zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w zależności od rodzaju i formy ochrony wymagają zachowania

odpowiednich stref ochronnych i uwzględnienia ich ekspozycji architektonicznych i krajobrazowych;

- w granicach obszarów chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody obowiązują nakazy i zakazy zawarte w odrębnych aktach prawnych.

1.7.1.1. STREFA „I” KRAJOBRAZOWA – ŚCISŁA – ZASADY SZCZEGÓŁOWE

Ustala się szczegółowe zasady zagospodarowania w wyznaczonych podstrefach funkcjonalnych określonych na załączniku graficznym symbolami **A₁, A, B, C i D**. W obrębie tych podstrefy ustala się kierunki zagospodarowania:

- dopuszcza się lokalizację w rejonach podstref:
  - **A₁** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej. Dodatkowo wyłącznie w miejscowościach Bachotek dopuszcza się lokalizację usług turystycznych;
  - **A** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej;
  - **B** – zabudowy turystycznej w tym usług turystycznych;
  - **C** – zabudowy produkcyjnej, przemysłowej, składów i magazynów;
  - **D** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz budynków turystycznych w tym zabudowy usług turystycznych;
- rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej musi tworzyć jednolity układ zabudowy;
- nową zabudowę należy projektować w taki sposób, aby bezpośrednio nawiązywała do zabudowy sąsiedniej, a w szczególności do jej funkcji, skali i kolorystyki;
- projektowaną zabudowę mieszkaniową jednorodziną, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby tworzyła harmonijną całość uzupełnioną zabudową usługową;
- projektowaną zabudowę mieszkaniową wielorodzinną należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość uzupełnioną zabudową usługową;
- należy zapewnić niezbędną ilość miejsc postojowych dla funkcjonowania budynków:
  - mieszkalnych wielorodzinnych – min. 1,0 miejsca na jedno mieszkanie;
  - mieszkalnych jednorodzinnych – min. 2,0 miejsca na jeden b. mieszkalny;
  - usługowych – min. 2,0 na każde rozpoczęte 100 m² powierzchni użytkowej usług;

- zakazuje się tworzenia struktur łączących w sobie (bez utworzenia widocznej granicy przestrzennej w postaci np.: szpaleru zieleni, oddzielenia funkcji za pomocą ciągów komunikacyjnych, lub rozdzielania funkcji poprzez wprowadzenie usług itp.) funkcję mieszkaniową wielorodzinną i mieszkaniową jednorodzinną.

1.7.2. STREFA „II” KRAJOBRAZOWA – POŚREDNIA – ZASADY OGÓLNE

Obejmuje wschodnią oraz południową część Gminy. W jej granicach znajdują się cenne obszary pod względem środowiskowym, przyrodniczym i krajobrazowym w Gminie. Najważniejszą formą ochrony przyrody wchodzącą w skład „II” strefy jest Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy.

W Strefie „II” Krajobrazowej – pośredniej zgodnie z załącznikiem graficznym zostały wydzielone podstrefy **A₁, A, B, C i D**. W obrębie tej strefy ustala się następujące kierunki zagospodarowania:

- lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie II możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody;
- nową zabudowę zezwala się lokalizować w wyznaczonych rejonach zainwestowania odpowiednich podstref funkcjonalnych. Jednocześnie zakazuje się w stosunku do obszarów Natura 2000 podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami;
- obowiązuje kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem zasad ładu przestrzennego, tj. tworzenie jednolitej zwartej struktury urbanistycznej w celu łączenia istniejącego i projektowanego zagospodarowania;
- modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego musi mieć na celu zintegrowanie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej wielorodzinnej;
- należy zachować istniejące układy przestrzenne poszczególnych wsi oraz ich zabudowę, obiekty zniszczone powinny być w miarę możliwości remontowane i odbudowywane na wzór istniejącej zabudowy;

- dla miejscowości położonych w granicach strefy adaptuje się istniejącą zabudowę mieszkaniową, usługową, turystyczną i produkcyjną;
- w celu szczegółowej lokalizacji zabudowy należy sporządzić miejscowe plany w granicach administracyjnych miejscowości, w których wyznaczono rejony zainwestowania funkcji mieszkaniowo – usługowej i turystycznej;
- dopuszcza się lokalizowanie zabudowy produkcyjnej ekstensywnej w rejonach podstrefy A₁ i A wyłącznie na obrzeżach miejscowości w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową oraz w szczególności nie naruszających przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody, środowiska i ochrony zabytków;
- zabrania się lokalizacji obiektów mogących negatywnie wpływać na jakość wód;
- zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływujących na środowisko, realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z wyjątkiem realizacji nowych lub rozbudowy i modernizacji istniejących przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko dla których przeprowadzona procedura oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę obszarów;
- zakazuje się na lokalizację obiektów, budowli lub urządzeń i instalacji służących do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych w postaci farm wiatrowych;
- zakrzaczenia i zadrzewienia nadbrzeża należy pozostawić w formie niezmienionej w celu ochrony brzegów przed erozją;
- preferuje się ekologiczne metody produkcji rolniczej, oparte na nawożeniu naturalnym z ograniczeniem pestycydów;
- obiekty objęte ochroną zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w zależności od rodzaju i formy ochrony wymagają zachowania odpowiednich stref ochronnych i uwzględnienia ich ekspozycji architektonicznych i krajobrazowych;
- w granicach obszarów chronionych na podstawie przepisów ustawy o ochronie przyrody obowiązują nakazy i zakazy zawarte w odrębnych aktach prawnych.

1.7.2.1. STREFA „II” KRAJOBRAZOWA – POŚREDNIA –ZASADY SZCZEGÓŁOWE

Ustala się szczegółowe zasady zagospodarowania w wyznaczonych podstrefach funkcjonalnych określonych na załączniku graficznym symbolami **A₁**, **A**, **B** i **D**. W obrębie tych podstrefy ustala się kierunki zagospodarowania:

- dopuszcza się lokalizację w rejonach podstref:
  - **A₁** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej. Dodatkowo wyłącznie w miejscowościach Zbiczno dopuszcza się lokalizację usług turystycznych.
  - **A** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej.
  - **A₁** i **A** – zabudowy produkcyjno – składowej ekstensywnej wyłącznie na obrzeżach miejscowości w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową oraz w szczególności nie naruszających przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody, środowiska i ochrony zabytków;
  - **B** – zabudowy turystycznej w tym usług turystycznych;
  - **C** – zabudowy produkcyjnej, przemysłowej, składów i magazynów;
  - **D** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz budynków turystycznych w tym zabudowy usług turystycznych;
- rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej musi tworzyć jednolity układ zabudowy;
- nową zabudowę należy projektować w taki sposób, aby bezpośrednio nawiązywała do zabudowy sąsiedniej, a w szczególności do jej funkcji, skali i kolorystyki;
- projektowaną zabudowę mieszkaniową jednorodziną, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby tworzyła harmonijną całość uzupełnioną zabudową usługową;
- projektowaną zabudowę mieszkaniową wielorodzinną należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość uzupełnioną zabudową usługową;
- należy zapewnić niezbędną ilość miejsc postojowych dla funkcjonowania budynków:
  - mieszkalnych wielorodzinnych – min. 1,0 miejsca na jedno mieszkanie;
  - mieszkalnych jednorodzinnych – min. 2,0 miejsca na jeden b. mieszkalny;
  - usługowych – min. 2,0 miejsca na każde rozpoczęte 100m² pow. użytkowej usług;
  - produkcyjnych – min. 1,5 miejsca na każde rozpoczęte 100m² pow. użytkowej prod.;

- zakazuje się tworzenia struktur łączących w sobie (bez utworzenia widocznej granicy przestrzennej w postaci np.: szpaleru zieleni, oddzielenia funkcji za pomocą ciągów komunikacyjnych, lub rozdzielania funkcji poprzez wprowadzenie usług itp.) funkcję mieszkaniową wielorodzinną i mieszkaniową jednorodzinną oraz produkcyjną.

1.7.3. STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA – ZASADY OGÓLNE

Obejmuje najmniejszą część Gminy położoną w sąsiedztwie Gminy Brodnica. W obrębie tej strefy nie obowiązują żadne formy ochrony przyrody. W Strefie „III” rolniczo - gospodarczej zgodnie z załącznikiem graficznym zostały wydzielone podstrefy **A₁, A, B, C i D**. W obrębie tej strefy ustala się następujące kierunki zagospodarowania:

- dopuszcza się lokalizację zabudowy poza terenami zainwestowania w przypadku sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jednakże ostateczna ich lokalizacja uzależniona będzie od wpływu tych działalności na środowisko, który określić należy na podstawie sporządzonych stosownych dokumentów z zakresu oddziaływania na środowisko;
- zakazuje się na lokalizację obiektów, budowli lub urządzeń i instalacji służących do pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych w postaci farm wiatrowych;
- wykształcone układy zabudowy powinny być uzupełnione obiektami przestrzeni publicznej;
- obiekty objęte ochroną zabytków zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w zależności od rodzaju i formy ochrony wymagają zachowania odpowiednich stref ochronnych i uwzględnienia ich ekspozycji architektonicznych i krajobrazowych;
- zabudowę produkcyjną i usługową należy lokalizować w sposób nie zagrażający środowisku oraz nie powodujący generowania uciążliwości na działkach sąsiednich.

1.7.3.1. STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA – ZASADY SZCZEGÓLNE

Ustala się szczegółowe zasady zagospodarowania w wyznaczonych podstrefach funkcjonalnych określonych na załączniku graficznym symbolami **A₁**, **A**, **B**, **C** i **D**.

W obrębie tych podstrefy ustala się kierunki zagospodarowania:

- dopuszcza się lokalizację w rejonach podstref:
  - **A₁** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej.
  - **A** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej;
  - **A₁** i **A** – zabudowy produkcyjno – składowej ekstensywnej wyłącznie na obrzeżach miejscowości w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową oraz w szczególności nie naruszających przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody, środowiska i ochrony zabytków;
  - **B** – zabudowy turystycznej w tym usług turystycznych;
  - **C** – zabudowy produkcyjnej, przemysłowej, składów i magazynów;
  - **D** – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz budynków turystycznych w tym zabudowy usług turystycznych;
- rozwój zabudowy mieszkaniowej i usługowej musi tworzyć jednolity układ zabudowy;
- nową zabudowę należy projektować w taki sposób, aby bezpośrednio nawiązywała do zabudowy sąsiedniej, a w szczególności do jej funkcji, skali i kolorystyki,
- projektowaną zabudowę mieszkaniową jednorodziną, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby tworzyła harmonijną całość uzupełnioną zabudową usługową;
- projektowaną zabudowę mieszkaniową wielorodzinną należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość uzupełnioną zabudową usługową;
- w granicach podstrefy **C** dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Uznaje się, że takie lokalizacje nie naruszają ustaleń „Studium”, wyłącznie w przypadku, gdy będą one zgodne z przepisami odrębnymi, a w szczególności nie będą naruszać przepisów dotyczących ochrony środowiska, przyrody, a także nie wpłyną negatywnie na obiekty zabytkowe. Jednakże ostateczna ich lokalizacja uzależniona będzie od wpływu tych działalności na środowisko, który określić należy na

podstawie sporządzonych stosownych dokumentów z zakresu oddziaływania na środowisko;

- rozwój skoncentrowanej działalności gospodarczej w tym produkcji dopuszcza się w granicach wyznaczonych terenów o kierunkowym rozwoju danej funkcji, a także w granicach istniejącej zabudowy skoncentrowanej działalności gospodarczej w tym produkcji;
- należy zapewnić niezbędną ilość miejsc postojowych dla funkcjonowania budynków:
  - mieszkalnych wielorodzinnych – min. 1,0 miejsca na jedno mieszkanie;
  - mieszkalnych jednorodzinnych – min. 2,0 miejsca na jeden b. mieszkalny;
  - usługowych – min. 2,0 miejsca na każde rozpoczęte 100m² pow. użytkowej usług;
  - produkcyjnych – min. 1,5 miejsca na każde rozpoczęte 100m² pow. użytkowej prod.;
- zakazuje się tworzenia struktur łączących w sobie (bez utworzenia widocznej granicy przestrzennej w postaci np.: szpaleru zieleni, oddzielenia funkcji za pomocą ciągów komunikacyjnych, lub rozdzielenia funkcji poprzez wprowadzenie usług itp.) funkcję mieszkaniową wielorodzinną i mieszkaniową jednorodziną oraz produkcyjną.

1.8. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENÓW W STREFACH POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

Kierunki rozwoju Gminy Zbiczno i zasady zagospodarowania przestrzennego stanowiąc będą podstawę podejmowanych działań Samorządu Terytorialnego. Przyjęte wskaźniki traktować należy jako główne wytyczne, które należy respektować przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dopuszcza się odstępstwa od poniższych wskaźników w przypadku wystąpienia szczególnych uwarunkowań lokalnych.

S T R E F A	GLÓWNE CELE PRZESTRZENNE	PODSTAWOWE WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW
STREFA „I” KRAJOBRAZO	STREFA „I” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „A1”	
	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinną, usługowa MN, MW, U ¹

¹ MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, MW – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną
U – zabudowa usługowa

<ul style="list-style-type: none"> wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Brodnickiego Parku Krajobrazowego lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie I możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody. kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego w celu zintegrowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej wielorodzinnej 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp ²
	Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 25% (MN)
		Nie więcej niż 55% (MW)
		Nie więcej niż 40% (U)
	Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 60% (MN)
		Nie mniej niż 25% (MW)
		Nie mniej niż 25% (U)
	Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m (MN, U) Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 18m (MW)
Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego	
Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.	
Minimalne powierzchnie działek	1000 m ² – MN wolnostojąca	
	1000 m ² – U	
	1500 m ² – MW	

STREFA „I” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „A”			
STREFA „I” KRAJOBRAZOWA - ŚCISŁA	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługowa MN, U ³	
	<ul style="list-style-type: none"> wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Brodnickiego Parku Krajobrazowego lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie I możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody. kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego w celu zintegrowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej; 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp ⁴
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 30% (MN)
			Nie więcej niż 40% (U)
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 60% (MN)
			Nie mniej niż 25% (U)
		Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m
		Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego
		Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.
		Minimalne powierzchnie działek	1000 m ² – MN
1000 m ² – U			

STREFA „I” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „B”			
STREFA „I” KRAJOBRAZOWA -	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy turystycznej;	Zabudowa turystyczna	
	<ul style="list-style-type: none"> wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp
		Wskaźnik	Nie więcej niż 20% (zab. rekreacji indywidualnej)

2

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

3

MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, U – zabudowa usługowa

4

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

<p>nakazom ustanowionym dla Brodnickiego Parku Krajobrazowego</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie I możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody. • projektowaną zabudowę turystyczną, w tym budynki rekreacji indywidualnej oraz budynki zamieszkania zbiorowego związanego z obsługą ruchu turystycznego, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość; 	powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 50 % - (pozostałe obiekty turystyczne)
	Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 65% (zab. rekreacji indywidualnej)
		Nie mniej niż 50 % (pozostałe obiekty turystyczne)
	Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; Wysokość nie wyżej niż 10 m (Zabudowa rekreacji indywidualnej.)
		Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne Wysokość nie wyżej niż 16 m (pozostałe obiekty turystyczne)
	Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego
	Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.
Minimalne powierzchnie działek	1200 m ² – zb. rekreacji indywid., zb. pensjonatowa.	
	1800 m ² – pozostała zab. turyst.	

STREFA „I” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „C”			
STREFA „I” KRAJOBRAZOWA - ŚCISŁA	obszar istniejącej zabudowy działalności gospodarczej w tym produkcji	tereny działalności gospodarczej w tym produkcji	
	<ul style="list-style-type: none"> • nie wyznacza się obszarów o kierunkowym rozwoju danej funkcji; • dopuszcza się modernizację i rozwój zabudowy w granicach wyznaczonych terenów istniejącej zabudowy działalności gospodarczej w tym produkcji • wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Brodnickiego Parku Krajobrazowego • lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie I w ramach istniejącej zabudowy możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody. • w obszarach chronionych ustanowionych na podstawie przepisów odrębnych lokalizowanie nowej zabudowy należy dostosować do przepisów dotyczących ochrony przyrody i przepisów ochrony środowiska; • wszelkie uciążliwości związane z prowadzoną działalnością muszą zamykać się w granicach terenu inwestycji. 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp ⁵
	Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 30%	
	Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 55%	
	Wysokość budynków	Maksymalnie trzy kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 16 m	
	Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp	
	Kolor elewacji	Ustalenia koloru elewacji na podstawie mpzp	
	Minimalne powierzchnie działek	1000 m ²	

STREFA „I” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „D”	
STREFA „I” KRAJOBRAZO	<p>obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowo - turystycznej</p> <p>Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa MN,ML,UT⁶</p>

⁵ mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

⁶ MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ML – zabudowa rekreacji indywidualnej
UT – zabudowa usług turystycznych

<ul style="list-style-type: none"> wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Brodnickiego Parku Krajobrazowego lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie I możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody. projektowaną zabudowę turystyczną, w tym budynki rekreacji indywidualnej oraz budynki zamieszkania zbiorowego związanego z obsługą ruchu turystycznego, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość; należy dążyć do ustanowienia wyraźnej granicy przestrzennej pomiędzy zabudową mieszkaniową i turystyczną 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp
	Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 25% (MN)
		Nie więcej niż 20% (ML)
		Nie więcej niż 50 % (UT)
	Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 60 % (MN)
		Nie mniej niż 65 % (ML)
		Nie mniej niż 40 % (UT)
	Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m (MN, ML)
		Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne Wysokość nie wyżej niż 16 m (UT)
	Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego
Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.	
Minimalne powierzchnie działek	1000 m ² – MN	
	1000 m ² – ML	
	1800 m ² – UT	

STREFA „II” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „A1”			
STREFA „II” KRAJOBRAZOWA - POŚREDNIA	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa MN, MW, U ⁷	
	<ul style="list-style-type: none"> wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie II możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody. Kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego w celu zintegrowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej wielorodzinnej dopuszcza się lokalizowanie zabudowy produkcyjnej ekstensywnej w rejonach podstrefy A1 i A wyłącznie na obrzeżach miejscowości w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową oraz w szczególności nie naruszających przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody, środowiska i ochrony zabytków; 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp ⁸
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 30% (MN)
			Nie więcej niż 65% (MW)
			Nie więcej niż 45 % (U)
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 60 % (MN)
			Nie mniej niż 25% (MW)
			Nie mniej niż 25 % (U)
		Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m (MN, U)
			Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 18m (MW)
Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiałów w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego		
Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.		
Minimalne powierzchnie działek	1000 m ² – MN wolnostojąca		
	1000 m ² – U		
	1500 m ² – MW		

STREFA „II” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „A”		
STREFA „II” KRAJOBRAZOWA -	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługowa MN,U
	<ul style="list-style-type: none"> wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i 	Linia zabudowy

⁷ MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, MW – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna

U – zabudowa usługowa

⁸ mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

<p>nakazom ustanowionym dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie II możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody; • kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; • modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego w celu zintegrowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej; • dopuszcza się lokalizowanie zabudowy produkcyjnej ekstensywnej w rejonach podstrefy A1 i A wyłącznie na obrzeżach miejscowości w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową oraz w szczególności nie naruszających przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody, środowiska i ochrony zabytków. 	Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 30% (MN)
	Powierzchnia biologicznie czynna	Nie więcej niż 45 % (U)
	Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 60 % (MN)
	Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 25 % (U)
	Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m
	Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego
	Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.
Minimalne powierzchnie działek	1000 m ² – MN	
	1000 m ² – U	

STREFA „II” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „B”			
STREFA „II” KRAJOBRAZOWA - POŚREDNIA	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy turystycznej;	Zabudowa turystyczna	
	<ul style="list-style-type: none"> • wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy; • lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie II możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody; • projektowaną zabudowę turystyczną, w tym budynki rekreacji indywidualnej oraz budynki zamieszkania zbiorowego związanego z obsługą ruchu turystycznego, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość; 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp ⁹
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 25% (zab. rekreacji indywidualnej)
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 55 % - (pozostałe obiekty turystyczne)
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 65% (zab. rekreacji indywidualnej)
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 45 % (pozostałe obiekty turystyczne)
		Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; Wysokość nie wyżej niż 10 m (Zabudowa rekreacji indywidualnej.)
		Wysokość budynków	Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne Wysokość nie wyżej niż 16 m (pozostałe obiekty turystyczne)
		Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego
Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.		
Minimalne powierzchnie działek	1200 m ² – zb. rekreacji indywid., zb. pensjonatowa.		
Minimalne powierzchnie działek	1800 m ² – pozostała zab. turyst.		

STREFA „II” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „C”			
STREFA „II” KRAJOBRAZOWA - POŚREDNIA	obszar istniejącej zabudowy działalności gospodarczej w tym produkcji	tereny działalności gospodarczej w tym produkcji	
	<ul style="list-style-type: none"> • nie wyznacza się obszarów o kierunkowym rozwoju danej funkcji; • dopuszcza się modernizację i rozwój zabudowy w granicach wyznaczonych terenów istniejącej zabudowy działalności gospodarczej w tym produkcji; • wszelkie działania inwestycyjne podporządkować 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 45%
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 35%

9

mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

<p>celem ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy;</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie II w ramach istniejącej zabudowy możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody; • w obszarach chronionych ustanowionych na podstawie przepisów odrębnych lokalizowanie nowej zabudowy należy dostosować do przepisów dotyczących ochrony przyrody i przepisów ochrony środowiska; • wszelkie uciążliwości związane z prowadzoną działalnością muszą zamykać się w granicach terenu inwestycji. 	<p>Wysokość budynków</p>	<p>Maksymalnie trzy kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 16 m</p>
	<p>Pokrycie dachowe</p>	<p>Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp</p>
	<p>Kolor elewacji</p>	<p>Ustalenia koloru elewacji na podstawie mpzp</p>
	<p>Minimalne powierzchnie działek</p>	<p>1000 m²</p>

STREFA „II” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „D”			
STREFA „II” KRAJOBRAZOWA - POŚREDNIA	<p>obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowo - turystycznej</p>	<p>Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa MN,ML,UT¹⁰</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • wszelkie działania inwestycyjne podporządkować celom ochrony przyrody w szczególności zakazom i nakazom ustanowionym dla Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy; • lokalizowanie obiektów budowlanych w strefie II możliwe będzie pod warunkiem zgodności z przepisami odrębnymi w szczególności z przepisami dotyczącymi odpowiednich form ochrony przyrody; • projektowaną zabudowę turystyczną, w tym budynki rekreacji indywidualnej oraz budynki zamieszkania zbiorowego związanego z obsługą ruchu turystycznego, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość; • należy dążyć do ustanowienia wyraźnej granicy przestrzennej pomiędzy zabudową mieszkaniową i turystyczną. 	<p>Linia zabudowy</p>	<p>Zgodnie z zapisami mpzp¹¹</p>
		<p>Wskaźnik powierzchni zabudowy</p>	<p>Nie więcej niż 30% (MN)</p>
			<p>Nie więcej niż 25% (ML)</p>
		<p>Powierzchnia biologicznie czynna</p>	<p>Nie więcej niż 55 % (UT)</p>
			<p>Nie mniej niż 60 % (MN)</p>
			<p>Nie mniej niż 65 % (ML)</p>
		<p>Wysokość budynków</p>	<p>Nie mniej niż 40 % (UT)</p>
			<p>Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m (MN, ML)</p>
		<p>Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne Wysokość nie wyżej niż 16 m (UT)</p>	
<p>Pokrycie dachowe</p>	<p>Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego</p>		
<p>Kolor elewacji</p>	<p>Kolory stonowane, pastelowe.</p>		
<p>Minimalne powierzchnie działek</p>	<p>1000 m² – MN</p>		
	<p>1000 m² – ML</p>		
	<p>1800 m² – UT</p>		

¹⁰ MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ML – zabudowa rekreacji indywidualnej

UT – zabudowa usług turystycznych

¹¹ mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

STREFA „III” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „A1”			
STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowo - usługowej	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa MN, MW, U ¹²	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; • modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego w celu zintegrowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej wielorodzinnej; • dopuszcza się lokalizowanie zabudowy produkcyjnej ekstensywnej w rejonach podstrefy A1 i A wyłącznie na obrzeżach miejscowości w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową oraz w szczególności nie naruszających przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody, środowiska i ochrony zabytków. 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp ¹³
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 35% (MN)
			Nie więcej niż 70% (MW)
			Nie więcej niż 55% (U)
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 60% (MN)
			Nie mniej niż 25% (MW)
			Nie mniej niż 25% (U)
		Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m (MN, U) Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 18m (MW)
	Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego	
Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.		
Minimalne powierzchnie działek	1000 m ² – MN wolnostojąca		
	1000 m ² – U		
	1500 m ² – MW		

STREFA „III” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „A”			
STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej	Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, usługowa MN,U	
	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; • modernizacja, porządkowanie i uzupełnienie zabudowy istniejącego układu przestrzennego w celu zintegrowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej; • dopuszcza się lokalizowanie zabudowy produkcyjnej ekstensywnej w rejonach podstrefy A1 i A wyłącznie na obrzeżach miejscowości w sposób niekolidujący z istniejącą zabudową oraz w szczególności nie naruszających przepisów odrębnych dotyczących ochrony przyrody, środowiska i ochrony zabytków; 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 35% (MN)
			Nie więcej niż 55% (U)
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 60% (MN)
			Nie mniej niż 25% (U)
		Wysokość budynków	Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m
		Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego
		Kolor elewacji	Kolory stonowane, pastelowe.
	Minimalne powierzchnie działek	1000 m ² – MN	
1000 m ² – U			

¹² MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, MW – zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna

U – zabudowa usługowa

¹³ mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

STREFA „III” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „B”			
STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy turystycznej;	Zabudowa turystyczna	
	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; projektowaną zabudowę turystyczną, w tym budynki rekreacji indywidualnej oraz budynki zamieszkania zbiorowego związanego z obsługą ruchu turystycznego, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość; 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp ¹⁴
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 30% (zab. rekreacji indywidualnej)
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie więcej niż 65 % - (pozostałe obiekty turystyczne)
			Nie mniej niż 60% (zab. rekreacji indywidualnej)
		Wysokość budynków	Nie mniej niż 25 % (pozostałe obiekty turystyczne)
			Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; Wysokość nie wyżej niż 10 m (Zabudowa rekreacji indywidualnej.)
		Pokrycie dachowe	Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne Wysokość nie wyżej niż 16 m (pozostałe obiekty turystyczne)
		Kolor elewacji	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego
Minimalne powierzchnie działek	Kolory stonowane, pastelowe.		
	1200 m ² – zb. rekreacji indywidual., zb. pensjonatowa.		
	1800 m ² – pozostała zab. turyst.		

STREFA „III” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „C”			
STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA	obszar istniejącej i projektowanej zabudowy działalności gospodarczej w tym produkcji	tereny działalności gospodarczej w tym produkcji	
	<ul style="list-style-type: none"> dopuszcza się modernizację i rozwój zabudowy w granicach wyznaczonych terenów istniejącej zabudowy działalności gospodarczej w tym produkcji; projektowaną zabudowę, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość; kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego; wszelkie uciążliwości związane z prowadzoną działalnością muszą zamykać się w granicach terenu inwestycji. 	Linia zabudowy	Zgodnie z zapisami mpzp
		Wskaźnik powierzchni zabudowy	Nie więcej niż 70%
		Powierzchnia biologicznie czynna	Nie mniej niż 25%
		Wysokość budynków	Maksymalnie trzy kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 16 m
		Pokrycie dachowe	Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp
		Kolor elewacji	Ustalenia koloru elewacji na podstawie mpzp
		Minimalne powierzchnie działek	1000 m ²

STREFA „III” – PODSTREFA FUNKCJONALNA „D”	
STREFA „III” ROLNICZO – GOSPODARCZA	<p>obszar istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowo - turystycznej</p> <p>Zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, wielorodzinna, usługowa MN,ML,UT¹⁵</p>
	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie nowej zabudowy z zachowaniem ładu przestrzennego;
	<ul style="list-style-type: none"> projektowaną zabudowę turystyczną, w tym budynki rekreacji indywidualnej oraz budynki zamieszkania zbiorowego związanego z obsługą ruchu turystycznego, należy lokalizować w zwartych kompleksach w taki sposób, aby projektowana struktura tworzyła harmonijną całość;
	<ul style="list-style-type: none"> należy dążyć do ustanowienia wyraźnej granicy przestrzennej pomiędzy zabudową mieszkaniową i turystyczną.
	<p>Linia zabudowy</p> <p>Zgodnie z zapisami mpzp¹⁶</p>
	<p>Wskaźnik powierzchni zabudowy</p> <p>Nie więcej niż 30% (MN) Nie więcej niż 25% (ML) Nie więcej niż 55 % (UT)</p>
	<p>Powierzchnia biologicznie czynna</p> <p>Nie mniej niż 60 % (MN) Nie mniej niż 65 % (ML) Nie mniej niż 40 % (UT)</p>
	<p>Wysokość budynków</p> <p>Maksymalnie dwie kondygnacje nadziemne; wysokość nie wyżej niż 12 m (MN, ML)</p> <p>Maksymalnie cztery kondygnacje nadziemne Wysokość nie wyżej niż 16 m (UT)</p>
	<p>Pokrycie dachowe</p> <p>Ustalenia pokryć dachowych na podstawie mpzp. Do pokryć dachowych używać materiały w odcieniach kolorów czerwonego, brązowego lub czarnego</p>
	<p>Kolor elewacji</p> <p>Kolory stonowane, pastelowe.</p>
<p>Minimalne powierzchnie działek</p> <p>1000 m² – MN 1000 m² – ML 1800 m² – UT</p>	

- Dla funkcji mieszanych tj. łączących ze sobą różnego rodzaju zabudowę np. mieszkaniową jednorodziną z usługami itp. należy stosować wskaźniki dotyczące powierzchni zabudowy określające mniejszą wielkość tej powierzchni z łączonych funkcji oraz określające większą wielkość powierzchni biologicznej z łączonych funkcji.

¹⁵ MN – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, ML – zabudowa rekreacji indywidualnej

UT – zabudowa usług turystycznych

¹⁶ mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

1.9. TERENY PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM I ZAKAZOM ZABUDOWY

- tereny objęte ochroną przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody z dn. 16 kwietnia 2004 r. podlegają zakazom i ograniczeniom wynikającym z odpowiednich przepisów odrębnych;
- tereny udokumentowanych złóż kopalin zgodnie przepisami ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawo geologiczne i górnicze;
- tereny zagrożone niebezpieczeństwem powodzi objęte są zakazem lokalizacji obiektów budowlanych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 18 lipca 2001r Prawo wodne;
- tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych objęte są zakazem zabudowy;
- zabudowa powinna się koncentrować w obszarach i sąsiedztwie terenów zabudowanych oraz na terenach przewidzianych w „Studium” do kierunkowego rozwoju danych funkcji.

1.10. OGÓLNE ZASADY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1.10.1. KIERUNKI ROZWOJU BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO I USŁUGOWEGO – TERENY ROZWOJOWE FUNKCJI MIESZKANIOWEJ I USŁUGOWEJ.

Na terenie Gminy przewiduje się rozwój budownictwa mieszkaniowego wraz z towarzyszącą funkcją usługową w rejonach wyznaczonych terenów rozwojowych i terenów zwartej zabudowy funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. Na obszarach wiejskich budownictwo mieszkaniowe będzie oparte głównie na systemie jednorodzinnym i zagrodowym. W wyznaczonej i określonej na mapie „Studium” strefie I podstrefie A₁ dopuszcza się możliwość wprowadzania (w ograniczonym zakresie) ekstensywnej zabudowy wielorodzinnej. Tereny rozwojowe zabudowy wielorodzinnej powinny znajdować się w otoczeniu już istniejącej zabudowy wielorodzinnej.

Rozwój funkcji mieszkaniowej przewidziany jest w obrębie terenów zainwestowanych lub przeznaczonych do zainwestowania, na terenach fizjograficznie przydatnych do zabudowy. W procesie kształtowania zwartej struktury mieszkaniowej dążyć należy do ograniczenia rozproszenia zabudowy poprzez jej koncentrację i uzupełnianie ciągów zabudowy. Działania takie sprzyjają procesowi uzbrajania nowych terenów w media, minimalizują koszty uzbrojenia oraz tworzą czytelne układy urbanistyczne oraz pozostają w zgodzie z wymogami zachowania ładu przestrzennego.

W rejonach wyznaczonych stref zabudowy mieszkaniowo – turystycznej tj. obszarów gdzie nie można wyodrębnić funkcji wiodącej terenu, dążyć należy do ustanowienia wyraźnej

granicy przestrzennej pomiędzy tymi funkcjami. Projektowanie zabudowy oraz wprowadzanie zmian użytkowania budynków powinno każdorazowo wiązać się z wnikliwą oceną zarówno najbliższego sąsiedztwa jak i terenów całej dającej się wyodrębnić jednostki urbanistycznej. Działania takie mają na celu usystematyzowanie zabudowy, w kontekście ochrony zasad ładu przestrzennego, tak aby docelowo dzisiejsza zabudowa mieszkaniowo – turystyczna przekształcona została na jedną z tych funkcji.

Przyjęto zasadę, że na rysunku „Studium” wskazuje się tereny przeznaczone do zabudowy mieszkaniowej, a wybór konkretnych inwestycji spośród obszarów wyznaczonych pozostawia się władzom Gminy i inwestorom w momencie podejmowania konkretnych decyzji lokalizacyjnych. Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej dopuszcza się lokalizację usług publicznych, nieuciążliwych usług komercyjnych, niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, ogólnodostępnych obiektów sportowo – rekreacyjnych oraz w granicach strefy II i III produkcji ekstensywnej. Ponadto na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej należy przewidzieć do zachowania, a także wyznaczyć dodatkowe miejsca ogólnodostępnej zieleni celem poprawy komfortu życia mieszkańców.

Lokalizowanie obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej w granicach terenów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody, powinno wiązać się bezpośrednio z budową niezbędnej infrastruktury technicznej celem minimalizacji negatywnych wpływów przyszłego zainwestowania na środowisko.

1.10.2. KIERUNKI ROZWOJU ZABUDOWY TURYSTYCZNEJ – TERENY ROZWOJOWE FUNKCJI TURYSTYCZNEJ

Na terenie Gminy przewiduje się rozwój zabudowy turystycznej tj. obiektów rekreacji indywidualnej oraz zamieszkania zbiorowego związanego z turystyką, rekreacją i wypoczynkiem, w rejonach wyznaczonych terenów rozwojowych i terenach zwartej zabudowy funkcji turystycznej. Zabudowa turystyczna będzie oparta głównie na zabudowie rekreacji indywidualnej. Dodatkowo dopuszcza się lokalizację obiektów zamieszkania zbiorowego związanego z turystyką, jednakże każdorazowo należy przewidzieć negatywny wpływ na środowisko takich obiektów.

Rozwój funkcji zabudowy turystycznej przewidziany jest w obrębie terenów zainwestowanych lub przeznaczonych do zainwestowania, na terenach fizjograficznie przydatnych do zabudowy. W procesie kształtowania zwartej struktury turystycznej dążyć należy do ograniczenia rozproszenia zabudowy poprzez jej koncentrację i uzupełnianie

ciągów zabudowy. Działania takie sprzyjają procesowi uzbrajania nowych terenów w media, minimalizują koszty uzbrojenia oraz tworzą czytelne układy urbanistyczne oraz pozostają w zgodzie z wymogami zachowania ładu przestrzennego.

Ustala się ogólne kierunki dotyczące rozwoju zabudowy turystycznej, które należy realizować w oparciu o kompleksowe programy rozwoju:

- uporządkowanie istniejącego zainwestowania turystycznego poprzez podniesienie standardu oraz uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej;
- sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla wytypowanych obszarów mogących pełnić funkcje turystyczne - stanowić powinno priorytet w działalności planistycznej;
- zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy poprzez zagospodarowanie szlaków turystyki wodnej – wyeksponowanie walorów przyrodniczych oraz zwrócenie uwagi na edukację ekologiczną;
- uzależnienie wielkości nowych inwestycji turystycznych od naturalnej chłonności terenu na antropopresję;
- zagospodarowanie szlaków turystycznych, budowa obiektów przystosowanych dla różnych odbiorców (formy turystyki, wiek odbiorców, itd.);
- rozwijanie różnorodnych form turystyki w oparciu o całoroczną bazę noclegową;
- stwarzanie warunków do powstawania nowych i przekształcania istniejących gospodarstw rolnych na gospodarstwa agroturystyczne;
- poprawa stanu technicznego istniejącej bazy sportowo-turystycznej związanej z wodą, tj. budowa plaż publicznych oraz wypożyczalni sprzętu wodnego itp.;
- wykorzystanie istniejącego potencjału przyrodniczego dla celów rozwoju turystyki uzdrowiskowej i obiektów typu SPA;
- zagospodarowanie terenów przyjeziornych i prowadzenie gospodarki rybackiej pod kątem aktywizacji turystyki wędkarskiej;
- wykorzystanie potencjału Gminy dla form rozwoju turystyki w sezonie zimowym.

Przyjęto zasadę, że na rysunku „Studium” wskazuje się tereny przeznaczone do zabudowy turystycznej, a wybór konkretnych inwestycji spośród obszarów wyznaczonych pozostawia się władzom Gminy i inwestorom w momencie podejmowania konkretnych decyzji lokalizacyjnych.

Dopuszcza się w granicach terenów rozwojowych funkcji turystycznej lokalizowanie wszelkiego rodzaju zabudowy sportowej związanej z rekreacją i wypoczynkiem.

1.10.3. KIERUNKI ROZWOJU SKONCENTROWANEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ W TYM PRODUKCJI

Na terenie Gminy przewiduje się rozmieszczenie obiektów budowlanych służących do prowadzenia działalności gospodarczej w tym produkcji, w podstrefach „C”. Ustala się jednak, iż w granicach stref I i II nie wyznacza się żadnych nowych terenów służących rozwojowi funkcji produkcyjnej. Dodatkowo pojedyncze obiekty zabudowy produkcyjnej wyłącznie w formie ekstensywnej, tj. charakteryzującej się niewielkim wskaźnikiem powierzchni zabudowy – nie przekraczającym 30 % oraz wielkości powierzchni biologicznie czynnej nie mniejszej niż 60 % dopuszcza się w granicach strefy II i III w podstrefach funkcjonalnych A₁ i A lecz jedynie na obrzeżach miejscowości.

Nowe rejony zainwestowania skoncentrowanej działalności gospodarczej w tym produkcji wyznaczone zostały wyłącznie w strefie III rolniczo – gospodarczej. Jednakże zarówno w granicach strefy III jak i pozostałych strefach polityki przestrzennej, lokalizacja tych inwestycji uzależniona będzie od wpływu tych działalności na środowisko, który określić należy na podstawie sporządzonych stosownych dokumentów z zakresu oddziaływania na środowisko. Podczas projektowania zabudowy w granicach obszarów Natura 2000 w szczególności należy uwzględnić zakazy dotyczące podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Przedsięwzięciami lokalizowanymi w ww. obszarach, które nie naruszają ustaleń „Studium” są przede wszystkim wszelkie obiekty produkcyjne w tym także produkcji rolniczej, a także związane z chowem lub hodowlą zwierząt, zakłady produkcyjne, magazyny, składy i składowiska. W granicach wyznaczonej podstrefy „C” w granicach terenów nie znajdujących się w obszarach chronionych na podstawie przepisów dotyczących ochrony przyrody dopuszcza się lokalizację obiektów mogących znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, jednakże ostateczna ich lokalizacja uzależniona będzie od wpływu tych działalności na środowisko, który określić należy na podstawie sporządzonych stosownych dokumentów z zakresu oddziaływania na środowisko. Dodatkowo w granicach obszarów chronionych na podstawie przepisów dotyczących ochrony przyrody w sytuacji

zastosowania odstępstw zawartych w ww. przepisach ustawy dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Przyjęto zasadę, że na rysunku „Studium” wskazuje się tereny przeznaczone pod lokalizację skoncentrowanej działalności gospodarczej w tym produkcji, a wybór konkretnych inwestycji spośród obszarów wyznaczonych pozostawia się władzom Gminy i inwestorom w momencie podejmowania konkretnych decyzji lokalizacyjnych.

1.10.3.1.KIERUNKI ROZWOJU PRZEDSIĘWZIĘĆ MOGĄCYCH ZAWSZE ZNACZĄCO I MOGĄCYCH POTENCJALNIE ZNACZĄCO ODDZIAŁYWUJĄCEJ NA ŚRODOWISKO

Zezwala się na lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy wyłącznie w strefie III i II. Jednakże dla strefy II dopuszcza się wyłącznie takie inwestycje, które uwzględniają wyjątki zawarte w przepisach odrębnych tj. uchwałach sejmiku województwa oraz ustawie o ochronie przyrody.

Lokalizacja tych inwestycji uzależniona będzie od wpływu tych działalności na środowisko, którą określić należy na podstawie sporządzonych stosownych dokumentów z zakresu oddziaływania na środowisko. Podczas projektowania zabudowy w granicach obszarów Natura 2000 w szczególności należy uwzględnić zakazy dotyczące podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla ochrony których został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W zakresie rozwoju obiektów znacząco i potencjalnie znacząco oddziałyujących na środowisko należy przede wszystkim dążyć do:

- preferowania zakładów opartych o przetwórstwo surowców lokalnych (produktów rolnych, drewna, ryb);
- lokalizacji zakładów produkcyjnych na terenach nieurbanizowanych;
- preferowania zakładów „czystych” i nowoczesnych technologii;
- kompleksowego przygotowywania terenów pod inwestycje, w tym również pod działalność gospodarczą, przemysłową i składową w strefie III rolniczo – gospodarczej;
- wspierania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw głównie sektora budowlanego i transportowego.

1.10.4. KIERUNKI WYZNACZANIA OBSZARÓW ZWARTEJ ZABUDOWY WSI W GRANICACH GMINY ZBICZNO

W granicach Gminy Zbiczno zgodnie z załącznikiem nr 1 – „Studium” uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zbiczno – kierunki zagospodarowania przestrzennego, wyznaczone zostały obszary zwartej zabudowy wsi. Obszary te wyznaczone zostały w rejonach istniejącej zabudowy, w których zabudowa tworzy kompleksy dające się wyodrębnić pod względem urbanistycznym. W przypadku wyznaczenia obszaru zwartej zabudowy wsi w sąsiedztwie dróg uznać należy, iż wyznaczony obszar obowiązuje do danej drogi, a w pozostałych przypadkach do granicy obszaru zwartej zabudowy wsi, która została oznaczona na załączniku nr 1. Dodatkowo dla terenów znajdujących się w obszarach chronionego krajobrazu, o których mowa w przepisach dotyczących ochrony przyrody, w bezpośrednim sąsiedztwie brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych ze względu na skalę opracowania „Studium”, wyznaczone obszary zwartej zabudowy wsi obowiązują wyłącznie do linii zabudowy utworzonej przez budynki znajdujące się najbliżej linii brzegowej rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, w przypadku braku takich obiektów w odległości 100 m od brzegów tych zbiorników lub rzek.

1.11. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

W zakresie rozwoju rolnictwa należy przede wszystkim dążyć do:

- zachowania wyższych klas bonitacyjnych gleb ograniczając możliwość inwestowania na takich terenach;
- utrzymania funkcji rolniczych na obszarach o znacznym potencjale rolniczym (Strefa III Rolniczo – Gospodarcza);
- prowadzenia polityki sprzyjającej powstawaniu gospodarstw lub łączeniu gospodarstw o znacznych areałach, umożliwiających ukierunkowanie produkcji rolnej oraz skuteczne ograniczanie zanieczyszczenia środowiska;
- sprzyjania powstawaniu gospodarstw agroturystycznych i produkcji żywności ekologicznej, stosując preferencje podatkowe, szkolenia i inne;
- wspierania działalności gospodarczej uzupełniającej działalność rolniczą i rybacką;

- wykluczenia stosowania technologii niebezpiecznych dla środowiska, w tym stosowania zabiegów agrolotniczych i środków chemicznych na terenach przybrzeżnych jezior;
- dostosowywania rolnictwa do funkcjonowania w standardach międzynarodowych;
- gromadzenia nawozów organicznych wyłącznie na izolowanych płytach gnojowych, zabezpieczonych przed przesiąkaniem odcieków do gruntu.

W zakresie rozwoju leśnictwa i produkcji drzewnej należy przede wszystkim dążyć do:

- eksponowania pozaprodukcyjnych funkcji lasów, szczególnie w planach urządzeniowo leśnych;
- zachowania i przywracania biologicznej różnorodności lasów;
- utrzymania produkcyjnej zasobności lasów;
- ochrony zasobów glebowych i wodnych w lasach;
- wykorzystania lasów dla celów edukacji ekologicznej;
- prowadzenia zalesień terenów o słabej bonitacji gleb, mało przydatnych do innych celów; pod zalesienie mogą być przeznaczane grunty dotychczas użytkowane jako rolnicze, w pierwszej kolejności najmniej przydatne dla rolnictwa;
- promowania zadrzewień śródpolnych dla wzbogacenia krajobrazu, zwiększenia retencji wody oraz poprawy warunków klimatu lokalnego;

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA GMINY ZBICZNO

2. **KIERUNKI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ EKOLOGICZNYCH, STANU I OCHRONY ŚRODOWISKA**

Na system ochrony przyrody na terenie Gminy Zbiczno zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody składają się następujące obszary:

- Brodnicki Park Krajobrazowy utworzony uchwałą Nr V/32/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Toruniu z dnia 29 marca 1985 r. w sprawie ochrony walorów krajobrazowych i kulturowych na terenie części Pojezierza Brodnickiego (Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 5, poz. 135);
- Obszary siedliskowe NATURA 2000 - PLH040036 - Ostoja Brodnicka oraz PLH 280001 "Dolina Drwęcy";
- Rezerwaty przyrody "Bachotek", "Bagno Mostki", "Mieliwo", "Okonek", "Retno", "Rzeka Drwęca", "Stręszek;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy;
- Użytki ekologiczne;
- Pomniki przyrody.

2.1. BRODNICKI PARK KRAJOBRAZOWY

Utworzony uchwałą Nr V/32/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Toruniu z dnia 29 marca 1985 r. w sprawie ochrony walorów krajobrazowych i kulturowych na terenie części Pojezierza Brodnickiego (Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 5, poz 135). Celem utworzenia Parku było zapewnienie warunków dla aktywnych form ochrony i kształtowania środowiska z dopuszczeniem wyłącznie niekolizyjnych form turystyki krajobrazowej. Park stał się naturalną osłoną dla rezerwatów przyrody oraz terenem badań naukowych. Rozporządzeniem nr 18/97 Wojewody Toruńskiego z dnia 30 maja 1997 roku (Dz. Urz. Woj. Tor. Nr 19, poz. 145) dokonano reorganizacji granic Brodnickiego Parku Krajobrazowego. Powiększono obszar Parku przez włączenie w jego granice części otuliny, a pozostałą część otuliny pozbawiono tej formy ochrony. Powierzchnia zwiększyła się do 8001 ha, co stanowi 59,8% powierzchni gminy. Pozostała część otuliny tj. 2379 ha została włączona w granice sąsiadującego z Parkiem Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy. W 2005 r. doszło do powiększenia Parku o jezioro Bachotek i tzw. Bagienną Dolinę Drwęcy, która jest cenną ostoją ptactwa wodno-błotnego (Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 PLB040002). Obecnie na terenie Brodnickiego Parku Krajobrazowego w zasięgu województwa kujawsko-pomorskiego obowiązują przepisy **Rozporządzenia nr 24/2006 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 lutego 2006 r. w sprawie Brodnickiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom.Nr 34, poz. 541)**.

Brodnicki Park Krajobrazowy zajmuje centralną część Pojezierza Brodnickiego. Równoległe przebiegające głębokie rynny subglacjalne (do głębokości około 40 m), rozcinające powierzchnię sandru brodnickiego (rynni: Strugi Brodnickiej i Skarlanki) kształtują rzeźbę terenu. Występują tu również formy akumulacji glacialnej: moreny czołowe (Wichulec, Zbiczno) oraz kemy i ozy (okolice Pokrzydowa). Obszar wysoczyzny morenowej i sandru, poza rynnami subglacjalnymi, urozmaicają różnej wielkości obniżenia wytopiskowe. Na terenie Parku znajduje się około 45 jezior, w większości występujących w rynnach subglacjalnych, układających się w charakterystyczne równoległe ciągi. Część jezior ma powierzchnię ponad 100 hektarów: Sosno – 187,8 ha, Zbiczno – 128,9 ha i Ciche – 110,8 ha. Niektóre jeziora osiągają znaczne głębokości np. jez. Zbiczno – 41,6 m. Osią hydrograficzną Parku jest Skarlanka – jeden z bardziej atrakcyjnych szlaków kajakowych w Polsce. Wody BPK należą do najczystszych w regionie. Dominującym typem zbiorowisk roślinnych są lasy. Wśród zbiorowisk borowych przeważają bory świeże, rzadziej spotykane są bory suche i mieszane. Lokalnie występują również płyty boru bagiennego (na śródleśnych torfowiskach

w otoczeniu jezior). Interesujące są również różne postacie grądów. Najbardziej powszechne są grądy wysokie (dębowo – grabowe). W składzie grądów występują prawie wszystkie gatunki rodzime drzew liściastych: lipy, klony, dęby, buki. Dla Parku charakterystyczny jest las liściasty z bukiem, objęty ochroną w rezerwacie „Mieliwo”. W lasach grądowych charakterystyczne jest bogate runo, rozwijające się wczesną wiosną. Wśród roślin grądowych wiele jest objętych ochroną. Przy granicy Parku spotyka się też świetlistą dąbrowę (Tama Brodzka). Na terenach podmokłych (otoczenie jezior, dolina Skarlanki i Strugi Brodnickiej) występuje łąg olszowy, z olszą czarną jako gatunkiem przeważającym w zbiorowisku. Jako domieszka rośnie olsza szara, jesion wyniosły, klon jawor, topole, wierzby. Na podobnych siedliskach występuje ols oraz zarośla łożowe z różnymi gatunkami wierzb. Powszechne są również łąki świeże i wilgotne. Wśród zbiorowisk roślinnych należy również wymienić bardzo zróżnicowane zbiorowiska roślinności wodnej i bagiennej (szuwały, turzycowiska, zbiorowiska rdestnic, torfowiska).

2.2. OBSZAR NATURA 2000 - PLH040036 OSTOJA BRODNICKA

Położona jest głównie na terenie Gminy Zbiczno, niewielka jej część położona jest na obszarze Gminy Brodnica, Jabłonowo Pomorskie oraz Kurzętnik (woj. warmińsko - mazurskie). Składa się z pięciu części, największa, środkowa, obejmuje obszar rynny rzeki Skarlanki wraz z występującymi tam jeziorami. Części zachodnie to m.in. kompleks bagiennych lasów, głównie olsów brzoźowych, w okolicach wsi Tomki, a także rynna jezior Mieliwo i Sosno. Dwie części wschodnie, najmniejsze, obejmują tereny rezerwatów - leśnego "Retno" i torfowiskowo - leśnego "Bagno Mostki". Ostatni z wymienionych obiektów jest miejscem udanej reintrodukcji aldrowandy pęcherzykowatej, pochodzących z jez. Mikaszówek, jednak poziom wody ostatnio uległ tam obniżeniu na skutek wykopania stawu na obrzeżach torfowiska.

Obszar Ostoi Brodnickiej obejmuje silnie zróżnicowane tereny krajobrazu młodoglacjalnego z licznymi jeziorami i torfowiskami oraz nielicznymi rzekami. Wykształciły się tutaj rozmaite formy rzeźby: pagórkowata lub pofalowana wysoczyzna morenowa, płaskie lub faliste powierzchnie sandru, wzgórza kemowe, wcięte w powierzchnie sandru rynny subglacjalne, obniżenia wytopiskowe, itp. Teren w znacznym stopniu jest pokryty lasami. Jeziora cechują się z reguły czystą wodą, powierzchnią powyżej 100 ha i znaczną głębokością, nawet do ok. 40 m. Dominują akweny eutroficzne, spotyka się jeziora mezotroficzne i dystroficzne. Znajdują się tu różnego typu torfowiska – wysokie, przejściowe, nakredowe oraz mechowiska. Często torfowiska rozwijają się wokół dystroficznych jezior,

a otoczone są przez bagienne lasy - bory bagienne i brzeziny bagienne. Na żyznym podłożu występują płaty łągów jesionowo - olszowych, rzadziej wiązowo - jesionowych. Częste są grądy i bory mieszane, spotyka się też fitocenozy buczyn. Rzadko występują łąki i pastwiska. W granicach ostoi niemal brak pól uprawnych i większych miejscowości. Częste są natomiast tereny zajęte przez obiekty turystyczne, w tym ośrodki wypoczynkowe, pola biwakowe i kąpieliska. Obszar jest ważny z punktu widzenia ochrony bioróżnorodności. Łącznie zidentyfikowano tu 17 typów siedlisk przyrodniczych. Są tu dobrze zachowane, o cechach naturalnych, ekosystemy wodne i bagienne, z licznymi i różnorodnymi zbiorowiskami roślinności wodnej, szuwarowej i torfowiskowej. Cenne są także niektóre fragmenty roślinności leśnej, m.in. bory i brzeziny bagienne, mniejsze znaczenie mają lasy bukowe, np. w rezerwacie "Mieliwo". Liczne i bogate są populacje rzadkich gatunków flory wodnej i torfowiskowej (4 gatunki z zał. II Dyrektywy Siedliskowej), w tym bardzo bogate stanowisko zastępcze aldrowandy pęcherzykowatej. Na uwagę zasługuje stanowisko obuwika na wyspie na jeziorze Wlk. Partęczyny. Nieco mniejsze znaczenie ma obszar dla ochrony fauny, choć znane są stanowiska 3 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Obszar w większości leży na terenie Brodnickiego Parku Krajobrazowego (16 685 ha; 1985), obejmuje również części rezerwatów: Mieliwo (11,73 ha; 1958), Stręszek (4,46 ha; 1963), Okonek (9,04 ha; 1963), Retno (33,60 ha; 1981), Bachotek (22,71 ha; 1984), Wyspa na jeziorze Wielkie Partęczyny (0,38 ha; 1958), "Bagno Mostki" (135,05 ha; 1996). Część Ostoi znajduje się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy (59 205,8 ha; 1992).”

Do zagrożeń dla tego obszaru zaliczyć można: presję turystyczną, w tym nielegalną zabudowę terenu i zanieczyszczanie wód, antropogeniczne lub naturalne obniżanie się poziomu wody w niektórych kompleksach wodno-torfowiskowych, naturalne procesy sukcesji na torfowiskach, pinetyzacja i monotypizacja lasów.

2.3. **OBSZAR NATURA 2000 - PLH 280001 DOLINA DRWĘCY**

Zlokalizowany w granicach województw kujawsko-pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, charakteryzuje się dużym urozmaiceniem warunków hipsometrycznych. Najwyższy punkt (312 m n.p.m.) znajduje się na Górze Dylewskiej, a najniższy w ujściu Drwęcy do Wisły (średnio ok. 36,6 m n.p.m.). Różnego kształtu obniżenia, dochodzące do 40 m głębokości, stwarzają znaczne urozmaicenie tego terenu. Dna tych obniżen i rynien wypełniają wody jezior i torfowisk, niektóre z nich wykorzystują rzeki. Większość jezior zgrupowana jest w okolicach Iławy i Ostródy. Powyżej Brodnicy rzeka płynie przełomowym

odcinkiem w głębokiej na 50 m dolinie i wąskiej na 1-2 km koło Nowego Miasta Lubawskiego. Powyżej odcinka przełomowego dolina rozszerza się i jest użytkowana rolniczo. Na Drwęcy prowadzone są działania z zakresu restytucji jesiotra bałtyckiego, realizowane przez Okręg PZW w Toruniu (<http://www.pzw.torun.pl/>). Obszar ten jest ważny dla ochrony bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Stwierdzono tu występowanie 11 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym. Występuje tu 11 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, w tym 7 gatunków ryb. Dodatkowym atutem obszaru jest jego kształt sprzyjający zachowaniu tras migracji i rozprzestrzenianiu się wielu gatunków fauny i flory. Jest to korytarz ekologiczny między Doliną Wisły, a Pojezierzem Mazurskim. Warto podkreślić, że rzeka Drwęca stanowi rezerwar wody pitnej dla miasta Torunia, co powinno sprzyjać zachowaniu jej walorów przyrodniczych.

Do zagrożeń dla tego obszaru zaliczyć można: nieprawidłową gospodarkę rolną - brak koszenia łąk, pozostawianie ugorów, wprowadzanie funkcji zabudowy rozproszonej, nielegalne polowania w celu chwywania lub zabicia zwierząt (kłusowanie), modyfikację systemu naturalnego poprzez wznoszenie barier migracyjnych, które to powodują między innymi zmniejszenie wymiany materii genetycznej.

❖ Zasady ochrony: obszarów Natura 2000:

Dla obszarów Natura 2000 zakazuje się zgodnie z art. 33 ustawy o ochronie przyrody podejmowania działań mogących osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000. Dotyczy to w szczególności przedsięwzięć, które mogłyby wpływać negatywnie na integralność obszaru lub na siedliska przyrodnicze oraz poszczególne gatunki roślin i zwierząt wymienione w załączniku nr I i II Dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz w Załączniku nr I Dyrektywy 2009/147/WE z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

2.4. FORMA OCHRONY: REZERWAT PRZYRODY

➤ Zasady ochrony rezerwatów:

Zabrania się zmiany stosunków wodnych, przekształceń, a także wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, a także wznoszenia i przebudowywania wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń technicznych oraz niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów zgodnie z art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Zakazy zawarte w rozporządzeniach powołujących rezerwaty mogą różnić się od ich aktualnego brzmienia ustawowego. W związku z tym w granicach rezerwatu obowiązują aktualnie przepisy zawarte w art. 15 ustawy o ochronie przyrody, jako nadrzędnym akcie prawnym.

2.4.1. REZERWAT PRZYRODY „MIELIWO”

Został uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 23 lipca 1958 (Monitor Polski nr 64, poz. 371). Położony jest w dużym kompleksie leśnym z dominacją lasów liściastych o powierzchni 11,73 ha. Rezerwat zajmuje stoki po zachodniej stronie jeziora Mielwo, gdzie występują lasy grądowe o cechach naturalnych, charakteryzujące się licznym udziałem buka zwyczajnego. Drzewostan jest zróżnicowany wiekowo i gatunkowo, rosną w nim około 200-letnie okazy buków, dębów i sosen. Na szczególną uwagę zasługują bardzo nieliczne już, stare okazy sosny, ze śladami żywicowania staroamerykańskim sposobem kieszeniowym, stosowanym w Europie do połowy XIX wieku.

2.4.2. REZERWAT PRZYRODY „RETNO”

Został uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 21 września 1981 r (Monitor Polski nr 26, poz. 231) posiada powierzchnię 33,60 ha. Został utworzony dla ochrony kompleksu lasów liściastych, znajdujących się po południowo-zachodniej stronie jeziora Retno, obejmujący strome i wysokie zbocza rynny jeziornej. Deniwelacje terenu dochodzą tam do 40 m. W rezerwacie dominuje grąd, zróżnicowany w zależności od warunków siedliskowych, wieku drzew oraz składu gatunkowego drzewostanu, podszytu i runa. Na uwagę zasługuje rzadki lokalnie składnik runa lasów grądowych - zdrojówka rutewkowata, rosnąca w miejscach wilgotnych, kwitnąca biało w okresie wczesnej wiosny.

2.4.3. REZERWAT PRZYRODY "OKONEK"

Jego głównym przedmiotem ochrony jest zarastające, dystroficzne (tj. bogate w związki humusowe) jezioro Okonek, otoczone naturalnym torfowiskiem mszarnym, o cechach

torfowiska przejściowego i częściowo wysokiego. Wokół tafli wody jeziora rozwija się kożuch mchów torfowców, tzw. pło-mszarne. Niekiedy pło tworzy mozaikę z taflą wody - półwyspy, a nawet wyspy. Współdominuje podmokły mszar z przygielką białą i typowy dla torfowisk wysokich mszar kępkowo-dolinkowy, zarastający skarłłą sosną. Obficie występuje chroniona, owadożerna rosiczka okrągłolistna, rzadziej rosiczka długolistna. Występuje również kilka skupieni reliktovej żurawiny drobnolistkowej oraz rzadkie gatunki mszaków. Uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 kwietnia 1963 r. (Monitor Polski nr 47, poz. 232) zajmuje powierzchnię 9,04 ha.

2.4.4. REZERWAT PRZYRODY „STRĘSZEK”

Obejmuje jezioro Stręszek i otaczające go torfowiska o łącznej powierzchni 4,46 ha. Charakter rezerwatu jest bardzo podobny do rezerwatu “Okonek”. Pło torfowcowe ma również charakter naturalny. Na obszarze rezerwatu występuje relikw glacialny – żurawina drobnolistkowa. Rezerwat uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 26 kwietnia 1963 r (Monitor Polski nr 47, poz. 220).

2.4.5. REZERWAT PRZYRODY „BAGNO MOSTKI”

Rezerwat torfowiskowo-leśny obejmuje duży kompleks torfowisk przejściowych i fragmentami wysokich z interesującymi gatunkami roślin. Szczególnie interesujące jest występowanie reliktovej bażyny czarnej. Pośrodku największego torfowiska znajduje się wyniesienie mineralne, które porasta bór sosnowo-świerkowy. Prawie cały kompleks torfowiskowy otoczony jest lasami, przeważnie borami mieszanymi i sosnowymi, wchodzącym częściowo w skład rezerwatu. Rezerwat jest miejscem bytowania interesującej fauny ptaków i ssaków. Uznany Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 12 listopada 1996 r. (Monitor Polski nr 75, poz. 673).

2.4.6. REZERWAT PRZYRODY „BACHOTEK”

Został powołany dla ochrony kłoci wiechowatej. Posiada powierzchnię 22,71 ha i rozciąga się wzdłuż lewego brzegu Skarlanki między jeziorami Strażym i Bachotek. Obiekt jest doskonałym przykładem naturalnego torfowiska niskiego, tj. wykształcającego się w warunkach dużej żyzności podłoża. Brak tutaj torfowców, żurawiny i rosiczki. Występują natomiast szuwały, turzycowiska, zarośla łozowe, olsy i fragmenty łągi jesionowo-olszowego. Kłoc wiechowata występuje w kompleksie szuwarów i zbiorowisk turzycowych.

Uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 4 lipca 1984 r. (Monitor Polski nr 17, poz. 125).

2.4.7. REZERWAT PRZYRODY „RZEKA DRWĘCA”

Uznany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. (Monitor Polski Nr 71, poz. 302) znajduje się na obszarach gmin Zbiczno, Brzozie, Brodnica, miasto Brodnica, Bobrowo. Powierzchnia rezerwatu na obszarze powiatu wynosi 199,40 ha. Rezerwat utworzony dla zachowania środowiska bytowania interesujących gatunków ryb, głównie łososiowatych – łososia, troci, pstrąga i certy. Cały rezerwat obejmuje wody Drwęcy i kilku jej dopływów. Rzeka jest tarliskiem ryb łososiowatych, a także miejscem stosunkowo częstego występowania rzadkiego gdzie indziej minoga rzeczno.

2.5. FORMA OCHRONY: OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY DRWĘCY

Głównym celem ochrony obszarów chronionego krajobrazu jest zachowanie możliwie niezmienionej, atrakcyjnej formy, walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych dla różnej działalności człowieka, w tym dla potrzeb turystyki i rekreacji. Gospodarowanie na tych terenach podlega dość rygorystycznym reżimom ochronnym, gdyż w granicach obszaru obowiązują zawarte w Uchwale Nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2011 Nr 99, poz. 793) zakazy:

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,

- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarki wodnej lub rybackiej,
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

2.6. FORMA OCHRONY: UŻYTKI EKOLOGICZNE, POMNIKI PRZYRODY

Na obszarze Gminy Zbiczno znajduje się kilkadziesiąt pomników przyrody. Tą formą ochrony obejmuje się pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej, historyczno-pamiętkowej i krajobrazowej odznaczających się indywidualnymi wyróżniającymi je cechami.

Użytki ekologiczne stanowią "zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce itp., siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejscowego sezonowego przebywania".

Nadleśnictwo Brodnica posiada, historycznie, pierwszy użytek ekologiczny, utworzony pioniersko w 1996 r. na terenie ówczesnego województwa toruńskiego. Dane na temat użytków ekologicznych na terenie Gminy znajdują się w następujących dokumentach:

- Rozporządzeniu Nr 22/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 28 czerwca 1996 r.
- Rozporządzeniu Wojewody Kujawsko – Pomorskiego Nr 1/2004 z dnia 19.01.2004 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj. – Pom. Nr 8 poz. 76).

Tabela 2.1

Zestawienie pomników przyrody oraz użytków ekologicznych zlokalizowanych na terenie Gminy Zbiczno - numeracja z kolumny „Nr obiektu” pokrywa się z numeracją użytą na załącznikach graficznych do „Studium”.

NR OBIEKTU	FORMA OCHRONY*	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA POWIAT	ROK ZATWIERDZENIA	RODZAJ OBIEKTU (POWIERZCHNIA W HA)
1	P	Szramowo	Zbiczno brodnicki	1955	Głaz narzutowy
2	P	Lipowiec	Zbiczno brodnicki	1994	Jałowiec
3	P	Lipowiec	Zbiczno brodnicki	1994	Jałowiec
4	P	Kaługa	Zbiczno brodnicki	1998	2 zrosnięte dęby szypułkowe
5	P	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	b.d.	Aleja lipowa
6	P	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	1985	Lipa drobnolistna
7	P	Żmijewko	Zbiczno brodnicki	1988	Pż - 2 Lipy
8	P	Brzezinki	Zbiczno brodnicki	1987	Pż - dąb
9	P	Koń	Zbiczno brodnicki	b.d.	Dwa żywotniki zachodnie
10	P	Ciche	Zbiczno brodnicki	1993	Dąb szypułkowy
11	P	Zarośle	Zbiczno brodnicki	1955	Pż - dąb
12	P	Zarośle	Zbiczno brodnicki	1955	Pż - dąb
13	P	Zbiczno - leśnictwo	Zbiczno brodnicki	1995	Pż - dąb
14	P	Zbiczno - leśnictwo	Zbiczno brodnicki	1995	Pż - dąb
15	P	Zarośle	Zbiczno brodnicki	1995	Pż - dąb
16	P	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	1955	Pż - dąb
17	P	Tomki - park	Zbiczno brodnicki	1957	Pż - 2 dęby
18	P	Tomki - park	Zbiczno brodnicki	1957	Pż - 2 lipy, świerk
19	P	Zbiczno - leśnictwo	Zbiczno brodnicki	1988	Pż - aleja drzew pomnikowych: 14 jaworów, 8 klonów, 9 lip, 2 dęby
20	U	Ciche	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (1,69)
21	U	Jeziro Sosno	Zbiczno brodnicki	1996	Bagno (1,48)

NR OBIEKTU	FORMA OCHRONY*	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA POWIAT	ROK ZATWIERDZENIA	RODZAJ OBIEKTU (POWIERZCHNIA W HA)
22	U	Jezioro Dębno	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (3,61)
23	U	Sumówko	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,51)
24	U	Jezioro Sosno	Zbiczno brodnicki	1996	Bagno (1,13)
25	U	Jezioro Robotno	Zbiczno brodnicki	1996	Bagno (5,70)
26	U	Jezioro Ciche	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (2,84)
27	U	Jezioro Dębno	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,98)
28	U	Jezioro Dębno	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (5,28)
29	U	Jezioro Dębno	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,40)
30	U	Rytebłota	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,48)
31	U	Jezioro Dębno	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (1,22)
32	U	Jezioro Dębno	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,25)
33	U	Jezioro Strzemiuszczek	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (8,13)
34	U	Jezioro Zbiczno	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (10,73)
35	U	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	1996	Bagno (0,58)
36	U	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (2,97)
37	U	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,28)
38	U	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,91)
39	U	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,32)
40	U	Zbiczno	Zbiczno brodnicki	1996	Bagno (0,56)
41	U	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,65)
42	U	Kąciki	Zbiczno brodnicki	1996	Bagna (60,04)
43	U	Gaj - Grzmięca	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (0,25)
44	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte wierzbą (0,66)
45	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno (1,0)
46	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte olchą (1,27)
47	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte olchą (0,70)
48	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte brzozą, olchą (1,27)
49	U	Pokrzydowo	Zbiczno	2004	Pastwisko porośnięte

NR OBIEKTU	FORMA OCHRONY*	MIEJSCOWOŚĆ	GMINA POWIAT	ROK ZATWIERDZENIA	RODZAJ OBIEKTU (POWIERZCHNIA W HA)
			brodnicki		wierzba, bzem (4,82)
50	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte wierzbą (0,43)
51	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	1996	Bagno (0,49)
52	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte wierzbą (0,89)
53	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte olchą, wierzbą (7,36)
54	U	Pokrzydowo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte olchą, wierzbą (0,30)
55	U	Żmijewo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte brzozą, olchą, kruszyną (0,79)
56	U	Żmijewo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte brzozą, olchą, wierzbą, kruszyną (2,44)
57	U	Żmijewo	Zbiczno brodnicki	2004	Bagno porośnięte olchą, wierzbą, (0,95)
58	U	Grabiny	Zbiczno brodnicki	1996	płaskowizna (0,40)
59	U	Rytebłota	Zbiczno brodnicki	1996	Bagno (2,11)

*U - użytek ekologiczny, P - pomnik przyrody

(źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy w Zbicznie, stan na styczeń 2015 r.)

2.7. INNE FORMY OCHRONY PRZYRODY

2.7.1.1. "ZIELONE PŁUCA POLSKI"

Obszar Gminy Zbiczno znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”. Obszar ten objął teren Polski północno – wschodniej o nieskażonej przyrodzie i bogatych walorach krajobrazowych. Głównym celem porozumienia, w sprawie ochrony „ZPP” jest naturalna potrzeba ochrony dziedzictwa przyrodniczego i integracja środowiska z rozwojem gospodarczym i postępem cywilizacyjnym. Obszar funkcjonujący od 1988 r. został rozszerzony w 1993 r. o części terenów województwa toruńskiego w tym Gminę Zbiczno.

2.7.1.2. KORYTARZE EKOLOGICZNE

W 2005 roku na zlecenie Ministerstwa Środowiska został wykonany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Celem projektu było wytypowanie sieci obszarów, która zapewniłaby łączność ekologiczną w skali Polski, a także

w skali międzynarodowej. Głównym zadaniem takiej sieci miało być umożliwienie przemieszczania się zwierząt i innych organizmów oraz przepływ genów przez terytorium całego kraju oraz pomiędzy poszczególnymi obszarami przyrodniczo-cennymi (w tym obszarami Natura 2000). W ramach projektu wyznaczono ciągłą sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące te obszary w jedną całość ekologiczną. Wyznaczoną w ten sposób sieć nazwano siecią korytarzy ekologicznych.

Pierwotna koncepcja korytarzy ekologicznych (migracyjnych) zakładała istnienie ciągłości pasa przez który następuje migracja. Inna koncepcja to idea tzw. łańcucha siedlisk pomostowych (ang. stepping stone habitats) - niezależnych od siebie odrębnych ekosystemów, które spełniają podstawowe warunki niszy wędrującej populacji i umożliwiają przeżycie jej osobników w trakcie przemieszczania się w korytarzu, w którego skład te ekosystemy wchodzi. Korytarze ekologiczne to tereny leśne, zakrzewione i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym) położone pomiędzy płatami obszarów siedliskowych. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się – dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Są niezwykle ważne ze względu na fragmentację środowiska (podział siedliska na małe, odizolowane od siebie płyty) wskutek działalności człowieka i przekształcenia powierzchni ziemi. Umożliwiają one przemieszczanie się organizmów oraz ich wzajemne kontakty np. doliny rzeczne, pasma górskie, prądy rzeczne. Szerokość korytarza migracyjnego jest uzależnione od wymagań konkretnego gatunku. Korytarze ekologiczne dla prawidłowego funkcjonowania muszą być pozbawione barier ekologicznych, obecność barier utrudnia lub całkowicie hamuje przemieszczanie się gatunków, którym korytarz powinien służyć.

Korytarze ekologiczne odgrywają dużą rolę z punktu widzenia poprawy funkcjonowania środowiska przyrodniczego w każdej skali przestrzennej, od lokalnej do ponadregionalnej. Ich podstawowym celem jest zapewnienie warunków sprzyjających migracji organizmów, która może odbywać się na dwa sposoby. Pierwszy z nich polega na powolnym zasiedlaniu obszarów położonych w korytarzu ekologicznym i stopniowym, z pokolenia na pokolenie, przechodzeniu danej populacji do innych regionów. Tym sposobem migrują przeważnie rośliny lub niewielkie zwierzęta. Drugim sposobem jest traktowanie korytarza jako szlaku, przez który pojedyncze osobniki lub ich grupy przechodzą w celu szukania innych korzystnych siedlisk. Poza funkcją migracyjną i wzbogacania różnorodności biologicznej obszarów, korytarze ekologiczne pełnią również wiele innych zadań. Tworzą na przykład ostoje dla wielu gatunków zwierząt, które nie są przystosowane do środowiska otaczającego

korytarze. Ponadto wytwarzają one barierę dla części szkodników oraz hamują oddziaływanie wiatru, zwiększają wilgotność i zatrzymują zanieczyszczenia powietrza.

Obszar Gminy Zbiczno praktycznie w całości położony jest na terenie wyznaczonego korytarza ekologicznego - Lasy Brodnicke.

3. KIERUNKI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW I DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

3.1. PODSTAWOWE CELE OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

W „Studium” określa się następujące podstawowe cele ochrony środowiska kulturowego:

- zachowanie obiektów o wartościach kulturowych poprzez ich ochronę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- rozszerzenie zakresu ochrony poprzez ustanowienie obszarów ochrony konserwatorskiej w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- kontynuacja rozwoju budownictwa w oparciu o walory kulturowe na zasadzie kontynuacji cech przestrzennych – kształtowanie skali i formy nowej zabudowy w nawiązaniu zabudowy historycznej;
- intensyfikacja prac zmierzających do jak najszybszego uchwalenia gminnej ewidencji zabytków, umożliwiającej ochronę obiektów historycznych nie ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków lub rejestrze zabytków.

3.2. ELEMENTY OCHRONY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO UJĘTE W „STUDIUM”

Dla realizacji określonych celów w zakresie ochrony wartości kulturowych, w „Studium” określa się w szczególności:

- obiekty i obszary objęte ochroną konserwatorską.

3.3. ZABYTKI UJĘTE W REJESTRZE ZABYTKÓW

Wpis do rejestru zabytków ustanawiany jest w drodze decyzji wydanej przez odpowiedniego wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy. Poniżej przedstawiono wykaz obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków.

Tabela 3.1

Wykaz obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków

LP	NAZWA	NAZWA UZUPEŁNIAJĄCA	MIEJSCOWOŚĆ	NR REJESTRU ZABYTKÓW WOJ. KUJ. - POM.	D. NR WOJ. TORUŃSKIEGO	DATA REJESTRU	INTERPRETACJA ZDARZENIA	OKREŚLENIE CHRONOLOGII
1.	Grodzisko	grodzisko wczesnośredniowieczne	Pokrzydowo	C/92	C/108/47	7.11.1969r.		
2.	Grodzisko	grodzisko późnośredniowieczne	Pokrzydowo	C/101	C/118/63	24.11.1969r.		
3.	Zespół dworsko - parkowy	1. dwór 2. obora 3. park (A/496) o pow. 1,37 ha	Tomki	496	A/1361	4.06.1990r. 1.10.1985r.- park	Założenie parku	XIX wiek
				604			Budowa dworu budowa obory założenie parku	pocz. XX w. pocz. XX w. XIX w.
4.	Grodzisko	Grodzisko pierścieniowate wczesnośredniowieczne	Żmijewko	C/96	C/113/52	12.11.1969r.		
5.	Kościół	Kościół parafialny rzymsko-katolicki pw. Św. Jakuba Apostoła	Żmijewo	A/369	A/135/58	7.02.1931r.	budowa	1 poł. XIV w.
6.	Kościół	1. Kościół parafialny rzymsko - katolicki pw. Niepokalanego Poczęcia NMP 2. cmentarz 3. ogrodzenie terenu cmentarza i kościoła	Pokrzydowo		A/1002/1-3	12.05.2006r.	budowa	3 ów. XIX w.

(Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy Zbiczno, stan na listopad 2014 r.)

zasady ochrony:

Obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków (tab. 3.1) objęte są rygorami prawnymi wynikającymi z treści stosownych aktów prawnych. Odnośnie obiektów i obszarów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań i ustaleń konserwatorskich nad względami wynikającymi z działalności inwestycyjnej.

Wszelkie działania dotyczące obiektów i obszarów posiadających wpis do rejestru zabytków oraz w ich otoczeniu należy prowadzić zgodnie z art. 36 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru zabytków wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza:

- dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku;
- uzgodnionego z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków programu prac konserwatorskich przy zabytku nieruchomym, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie;
- uzgodnionego z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków programu zagospodarowania zabytku nieruchomego wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.

3.4. ZABYTKI UJĘTE W EWIDENCJI ZABYTKÓW

Ewidencja zabytków obejmuje różne obiekty nieruchome powstałe przed 1945 r., w których późniejsza działalność nie zatarła cech świadczących o ich historycznym rodowodzie, stanowiące charakterystyczne przykłady działalności budowlanej dawnych epok lub posiadające znaczące w skali lokalnej walory artystyczno-architektoniczne. Obiekty ujęte w ewidencji zabytków obejmuje się ochroną konserwatorską ze względu na ich istotne lokalne walory historyczne, kulturowe i krajobrazowe.

Obiekty wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków zamieszczone zostały w wykazie poniżej.

Tabela 3.2

**Wykaz zabytków architektury i budownictwa na terenie Gminy Zbiczno ujętych
w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków**

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	NR	OBIEKT / FUNKCJA PIERWOTNA	NR EWID. DZIAŁKI	DATOWANIE
1	Brzezinki		Spichlerz	76/34; 76/37; 76/43	1 poł. XX wieku
2	Brzezinki		Gorzelnia		pocz. XX wieku
3	Brzezinki		Chlewnia w zespole podworskim		2 poł. XIX/XX wieku
4	Brzezinki		Stajnie w zespole podworskim		2 poł. XIX wieku
5	Brzezinki		Stodoła/Magazyn		2 poł. XIX wieku
6	Brzezinki		Spichlerz		2 poł. XIX wieku
7	Brzezinki		Kuźnia		2 poł. XIX wieku
8	Ciche	31	Kościół dawna szkoła ewangelicka	131	przeł. XIX wieku
9	Ciche	35	Budynek mieszkalny	237	pocz. XX w.; przeb. pocz. XXI w.
10	Ciche	48	Budynek mieszkalny	244/3	1910
11	Ciche	49	Budynek mieszkalny	123/2	1934
12	Ciche	50	Budynek mieszkalny	122/3	pocz. XX w.
13	Ciche		Szkoła	120/5; 120/7	przeł. XIX/XX w.
14	Ciche	55	Budynek mieszkalny	118	pocz. XX w.
15	Czysteblota	11	Budynek mieszkalny	36	przeł. XIX/XX wieku
16	Czysteblota	12	Budynek mieszkalny	8	przeł. XIX/XX wieku
17	Czysteblota	17	Budynek mieszkalny	31/1	pocz. XX wieku
18	Czysteblota	14	Budynek mieszkalny	32/2	przeł. XIX/XX wieku, przeb. 90 lata XX wieku
19	Grzmięca	1	dawna Szkoła	53/15; 53/14	pocz. XX w.
20	Grzmięca		Młyn wodny wraz z halą traka	53/14; 53/15	pocz. XX w.
21	Gaj-Grzmięca	26	Szkoła dawny Dwór	34	pocz. XX.
22	Kaługa	1	Dworzec kolejowy	198/1	pocz. XX wieku
23	Lipowiec	8	Szkoła	61/9	pocz. XX w.
24	Lipowiec	9	Budynek mieszkalny w zespole szkoły	61/3; 61/10	przeł. XIX wieku
25	Lipowiec		Budynek w zespole szkoły	61/7	przeł. XIX/XX wieku
26	Najmowo		Gorzelnia/Młyn	26/25	przeł. XIX/XX wieku
27	Najmowo		Magazyn z zespole folwarcznym	26/25	przeł. XIX/XX wieku
28	Najmowo	6	Pałac	26/24	przeł. XIX/XX wieku
29	Najmowo	20	Budynek mieszkalny w zespole stacji kolejowej	21/1	pocz. XX wieku
30	Najmowo	21	Budynek mieszkalny w zespole stacji kolejowej	21/2	pocz. XX wieku
31	Najmowo	22	Dworzec w zespole stacji kolejowej	21/3	poz. XX wieku
32	Najmowo	23	Budynek mieszkalny w zespole stacji kolejowej	21/4	pocz. XX wieku
33	Najmowo		Budynek gospodarczy w	21/1	pocz. XX wieku

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	NR	OBIEKT / FUNKCJA PIERWOTNA	NR EWID. DZIAŁKI	DATOWANIE
			zespole stacji kolejowej		
34	Pokrzydowo		Budynek mieszkalny	123	pocz. XX wieku
35	Pokrzydowo	20	Budynek mieszkalny	142/6	pocz. XX wieku
36	Pokrzydowo	21	Budynek mieszkalny	169/5	pocz. XX wieku
37	Pokrzydowo	28	Budynek mieszkalny	151/4	przeł. XIX/XX wieku
38	Pokrzydowo	30	Budynek mieszkalny	150	pocz. XX wieku
39	Pokrzydowo	26	Budynek mieszkalny	144	pocz. XX wieku
40	Pokrzydowo	35	Budynek mieszkalny	62/2	2 ćw. XX wieku
41	Pokrzydowo	40	Budynek mieszkalny	79	pocz. XX wieku
42	Pokrzydowo	76	Budynek gospodarczy	350	przeł. XIX/XX wieku
43	Pokrzydowo	93	Budynek mieszkalny	349	1933
44	Pokrzydowo	100	Budynek mieszkalny	69	przeł. XIX/XX wieku
45	Pokrzydowo	101	Budynek mieszkalny	65	pocz. XX wieku
46	Pokrzydowo	102	Budynek mieszkalny	72	pocz. XX wieku
47	Pokrzydowo	104	Budynek mieszkalny	66	1880
48	Pokrzydowo	105	Budynek mieszkalny - typ dwójniak	49/4	pocz. XX wieku
49	Pokrzydowo	109	Budynek mieszkalny	174/2	2 ćw. XX wieku
50	Pokrzydowo	108	Budynek mieszkalny	68/2; 68/1	2 ćw. XX wieku
51	Pokrzydowo	108	Budynek gospodarczy	68/2	pocz. XX wieku
52	Pokrzydowo	107	dawna Szkoła	71/2	pocz. XX wieku
53	Pokrzydowo	42	Budynek mieszkalny	108	1932
54	Pokrzydowo	90	Dwór	154/4	przeł. XIX/XX wieku
55	Pokrzydowo	67	Budynek mieszkalny	139/3	2 ćw. XX wieku
56	Rosochy	1	budynek gospodarczy przy leśniczówce	7033/9	pocz. XX w 1935 r.
57	Sosno	56	Dwór	185/19	przeł. XIX/XX w.
58	Sumowo	31	Dwór - plebania	91	1 poł. XIX wieku
59	Sumowo		Kościół	92	2 poł. XX wieku
60	Sumowo	13	Budynek mieszkalny	43/4	przeł. XIX/XX wieku
61	Sumowo	31	Ogrodzenie w zespole podworskim	91; 92	przeł. XIX/XX wieku
62	Sumówko	7	Budynek mieszkalny	264/3	pocz. XX wieku
63	Sumówko	6	Dwór - dawna szkoła	193/1	2 poł. XIX wieku
64	Sumówko		Budynek gospodarczy	193/2	2 poł. XIX wieku
65	Sumówko		Ogrodzenie z zespole podworskim	193/2	2 poł. XIX wieku
66	Szramowo	29	Dworzec w zespole stacji kolejowej	39/4	przeł. XIX/XX wieku
67	Szramowo	28	Budynek mieszkalny w zespole stacji kolejowej	39/4	przeł. XIX/XX wieku
68	Szramowo		Toalety ob. budynek mieszkalny	39/4	przeł. XIX/XX wieku
69	Szramowo	18	Dom drewniany w zagrodzie tzw. "Poniatówka"	34	2 ćw. XX wieku

LP.	MIEJSCOWOŚĆ	NR	OBIEKT / FUNKCJA PIERWOTNA	NR EWID. DZIAŁKI	DATOWANIE
70	Szramowo		Kapliczka	155/1	pocz. XX wieku
71	Zbiczno	77	Budynek mieszkalny	83/1	pocz. XX w.
72	Zbiczno	136	Budynek mieszkalny	182	pocz. XX w.
73	Zbiczno	138	Budynek mieszkalny	183/2	1937
74	Zbiczno	139	Budynek mieszkalny	178	lata 30. XX w.
75	Zbiczno	141	Budynek mieszkalny	175/9	pocz. XX w.
76	Zbiczno	142	Budynek mieszkalny	176/7	1931
77	Zbiczno	153	Budynek mieszkalny	372/1	przeł. XIX/XX w.
78	Zbiczno	155	Budynek mieszkalny	390	pocz. XX w.,
79	Zbiczno	156	Budynek mieszkalny	384/7	pocz. XX w.
80	Zbiczno	154	Budynek mieszkalny	383/2	pocz. XX w
81	Zbiczno	149	Budynek mieszkalny	78/9	koniec XIX w.
82	Zbiczno	162	Budynek mieszkalny	399/3	przeł. XIX/XX w.
83	Zbiczno	150	Szkoła	79/3	pocz. XX w
84	Zbiczno		Nadleśnictwo	704/1	ok. 1868 r,
85	Zbiczno		Obora	704/1	2 poł. XIX w., po 1868 r.
86	Zbiczno		Stodoła	704/1	2 poł. XIX w., po 1868 r
87	Zbiczno	49	Budynek mieszkalny	3	pocz. XX wieku
88	Zbiczno		Budynek mieszkalny	225/4	pocz. XX wieku
89	Żmijewko	10	Szkoła	102/3; 102/4	pocz. XX wieku
90	Żmijewko		Plebania	97/4	przeł. XIX/XX wieku
91	Żmijewko		Budynek w zespole plebani	97/4	przeł. XIX/XX wieku
92	Żmijewko	23	Budynek mieszkalny	54/3	pocz. XX wieku
93	Żmijewko		Dwór	98/2	przeł. XIX/XX wieku
94	Żmijewko		Ogrodzenie dworu	98/2	przeł. XIX/XX wieku

(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Zbiczno, stan na listopad 2014 r.)

zasady ochrony:

- w stosunku do obiektów budowlanych oraz obszarów niewpisanych do rejestru zabytków, a ujętych w gminnej ewidencji zabytków pozwolenie na budowę lub rozbiórkę obiektu budowlanego prowadzić należy zgodnie z art. 39 ust 3 ustawy Prawo Budowlane;
- należy zachować bryłę budynku, kształt i geometrię dachu oraz zastosować tradycyjne materiały budowlane;
- należy utrzymać, a w zniszczonych fragmentach odtworzyć, historyczny detal architektoniczny;
- należy zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów okiennych i drzwiowych zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku;

- należy utrzymać lub odtworzyć oryginalną stolarkę okienną i drzwiową;
- w przypadku konieczności przebicia nowych otworów, należy je zharmonizować z zabytkową elewacją budynku;
- wskazane jest stosowanie kolorystyki nawiązującej do stosowanej w przeszłości;
- zamierzenia inwestycyjne dotyczące tych obiektów należy zgłaszać w urzędzie właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3.5. ZABYTKI ARCHEOLOGICZNE

Zabytkiem archeologicznym jest każdy ślad działalności lub egzystencji człowieka znajdujący się w ziemi lub pod wodą, którego zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Można wyróżnić dwa typy zabytków archeologicznych: ruchome i nieruchome. Poniżej przedstawiono wykaz nieruchomości zabytków archeologicznych AZP znajdujących się w Gminie Zbiczno.

Tabela 3.3

Wykaz Nieruchomych Zabytków Archeologicznych (AZP) z terenu Gminy Zbiczno

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA A NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
32-50	2	Ciche	010	346.312	97983/65718	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
32-50	3	Ciche	011	346.312	97882/65757	osada		Nowożytność
32-50	3	Ciche	011	346.312	97882/65757	punkt osadniczy		OR
32-51	1	Ciche	001	346.312	97952/65848	osada		Nowożytność
32-51	2	Ciche	002	346.312	97961/65865	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
32-51	2	Ciche	002	346.312	97961/65865	punkt osadniczy		Nowożytność
32-51	3	Ciche	003	346.312	97888/65901	punkt osadniczy		Nowożytność
32-51	4	Ciche	004	346.312	97844/65877	punkt osadniczy		Nowożytność
32-51	5	Ciche	005	346.312	97782/65896	punkt osadniczy		PŚ
32-51	5	Ciche	005	346.312	97782/65896	punkt osadniczy		Nowożytność
32-51	6	Ciche	006	346.312	97748/65871	punkt osadniczy		Nowożytność
32-51	7	Ciche	007	346.312	97852/65822	punkt osadniczy		Nowożytność
32-51	8	Ciche	008	346.312	97824/65844	punkt osadniczy		Nowożytność
32-51	9	Ciche	009	346.312	97867/65817	osada		Nowożytność

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
32-52	83	Czyste Błota	001	231.441	84869/46815	osada		PŚ-Czasy Now
33-51	9	Gaj-Grzmięca	001	346.312	97509/66373	punkt osadniczy		HA-LA
33-50	124	Koń	001	346.312	97687/65745	Grodzisko (?)	?	?
33-52	103	Lipowiec	012	346.321	97610/66798	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	104	Lipowiec	013	346.321	97615/66796	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	105	Lipowiec	014	346.321	97637/66799	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	106	Lipowiec	015	346.321	97648/66805	osada		Czasy Now
33-52	106	Lipowiec	015	346.321	97648/66805	osada		PŚ
33-52	107	Lipowiec	016	346.321	97658/66827	osada		OR
33-52	108	Lipowiec	017	346.321	97612/66818	osada		Czasy Now
33-52	109	Lipowiec	018	346.321	97614/66872	osada	KPL	Neolit
33-52	110	Lipowiec	019	346.321	97603/66857	śląd os.		PŚ
33-52	110	Lipowiec	019	346.321	97603/66857	śląd os.		III-VEB
33-52	111	Lipowiec	020	346.321	97585/66848	osada		Ha-La
33-52	111	Lipowiec	020	346.321	97585/66848	osada	KAK	Neolit
33-52	111	Lipowiec	020	346.321	97585/66848	osada		PŚ
33-52	112	Lipowiec	021	346.321	97556/66827	osada		PŚ
33-52	112	Lipowiec	021	346.321	97556/66827	osada		Czasy Now
33-52	180	Lipowiec	022	346.321	97548/66680	śląd 05.		Epoka Kamienia
33-52	181	Lipowiec	023	346.321	97593/66671	śląd os.		OR(?)
33-52	182	Lipowiec	024	346.321	97619/66685	osada	KPL	Neolit
33-52	183	Lipowiec	025	346.321	97603/66673	śląd os.		WŚ
33-52	184	Lipowiec	026	346.321	97605/66686	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	185	Lipowiec	027	346.321	97611/66707	osada		Czasy Now
33-52	185	Lipowiec	027	346.321	97611/66707	śląd os.		HA-LA
33-52	186	Lipowiec	028	346.321	97613/66716	osada		PŚ
33-52	187	Lipowiec	029	346.321	97624/66718	śląd os.		PŚ
33-52	188	Lipowiec	030	346.321	97631/66708	osada		PŚ
33-52	188	Lipowiec	030	346.321	97631/66708	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	189	Lipowiec	031	346.321	97647/66678	osada		Czasy Now
33-52	190	Lipowiec	032	346.321	97644/66662	osada		Czasy Now
33-52	191	Lipowiec	033	346.321	97627/66667	śląd os.		PŚ
34-50	77	Najmowo	001	346.313	97133/65488	osada		PŚ
34-50	78	Najmowo	002	346.313	97070/65521	osada		PŚ
34-50	79	Najmowo	003	346.313	97082/65497	osada		PŚ

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA A NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
34-50	86	Najmowo	005	346.313	97043/65574	osada		PŚ
34-50	92	Najmowo	006	346.314	97106/65845	osada		OR
34-50	92	Najmowo	006	346.314	97106/65845	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
34-50	93	Najmowo	007	346.314	97127/65824	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
34-50	94	Najmowo	008	346.314	97151/65822	osada		OR
34-50	95	Najmowo	009	346.314	97149/65603	punkt osadniczy		PŚ
34-50	96	Najmowo	010	346.313	97113/65576	punkt osadniczy		HA-LA
34-50	96	Najmowo	010	346.313	97113/65576	osada		Nowożytność
34-50	97	Najmowo	04	346.314	97102/65601	punkt osadniczy		Pradzieje
33-51	1	Pokrzydowo	001	346.314	97403/66270	grodzisko		WŚ X-XI w.
33-51	2	Pokrzydowo	002	346.314	97388/66286	grodzisko		PŚ
33-51	3	Pokrzydowo	024	346.323	97320/66537	osada		PŚ
33-51	3	Pokrzydowo	024	346.323	97320/66537	osada		Nowożytność
33-51	4	Pokrzydowo	025	346.323	97260/66499	punkt osadniczy		PŚ
33-51	4	Pokrzydowo	025	346.323	97260/66499	osada		Nowożytność
33-51	5	Pokrzydowo	026	346.323	97297/66484	osada		Nowożytność
33-51	5	Pokrzydowo	026	346.323	97297/66484	osada		PŚ
33-51	6	Pokrzydowo	027	346.323	97346/66475	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	6	Pokrzydowo	027	346.323	97346/66475	punkt osadniczy		PŚ
33-51	7	Pokrzydowo	028	346.323	97384/66459	osada		Nowożytność
33-51	8	Pokrzydowo	029	346.323	97370/66512	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
33-51	8	Pokrzydowo	029	346.323	97370/66512	punkt osadniczy		Pradzieje
33-51	8	Pokrzydowo	029	346.323	97370/66512	punkt osadniczy		PŚ
33-51	8	Pokrzydowo	029	346.323	97370/66512	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	11	Pokrzydowo	030	346.323	97365/66540	osada		PŚ
33-51	11	Pokrzydowo	030	346.323	97365/66540	cmentarzysko		OR
33-51	11	Pokrzydowo	030	346.323	97365/66540	osada		Nowożytność
33-51	12	Pokrzydowo	031	346.323	97380/66539	osada		Nowożytność
33-51	12	Pokrzydowo	031	346.323	97380/66539	punkt osadniczy		PŚ
33-51	12	Pokrzydowo	031	346.323	97380/66539	punkt osadniczy		Pradzieje

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA A NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-51	13	Pokrzydowo	032	346.323	97397/66543	osada		Nowożytność
33-51	13	Pokrzydowo	032	346.323	97397/66543	Cmentarzy sko (?)	?	?
33-51	13	Pokrzydowo	032	346.323	97397/66543	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
33-51	14	Pokrzydowo	033	346.323	97394/66509	punkt osadniczy		PŚ
33-51	14	Pokrzydowo	033	346.323	97394/66509	osada		Nowożytność
33-51	38	Pokrzydowo	034	346.314	97398/66273	osada podgradow a		WŚ IX W.
33-52	150	Pokrzydowo	003	346.323	97434/66641	śląd os.		PŚ
33-52	151	Pokrzydowo	004	346.323	97441/66650	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	152	Pokrzydowo	005	346.323	97526/66660	domostwo		Czasy Now
33-52	15Z	Pokrzydowo	005	346.323	97526/66660	śląd os.		Mezolit
33-52	169	Pokrzydowo	006	346.323	97440/66638	śląd os.		PŚ
33-52	170	Pokrzydowo	007	346.323	97429/66558	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	170	Pokrzydowo	007	346.323	97429/66558	śląd os.		HA-LA
33-52	171	Pokrzydowo	008	346.323	97452/66550	śląd os.		WŚ
33-52	199	Pokrzydowo	009	346.323	97216/66578	osada		PŚ
33-52	200	Pokrzydowo	010	346.323	97239/66559	śląd os.		PŚ
33-52	201	Pokrzydowo	011	346.323	97262/66560	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	202	Pokrzydowo	012	346.323	97275/66603	osada		Czasy Now
33-52	203	Pokrzydowo	013	346.323	97297/66629	śląd os.		HA-LA
33-52	204	Pokrzydowo	014	346.323	97318/66593	osada		PŚ
33-52	205	Pokrzydowo	015	346.323	97356/66623	śląd os.		PŚ
33-52	206	Pokrzydowo	016	346.323	97321/66649	śląd os.		PŚ
33-52	207	Pokrzydowo	017	346.323	97389/66642	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	208	Pokrzydowo	018	346.323	97365/66554	osada		PŚ
33-52	209	Pokrzydowo	019	346.323	97374/66570	śląd os.		PŚ
33-52	210	Pokrzydowo	020	346.323	97379/66580	śląd os.	KAK	Neolit
33-52	211	Pokrzydowo	021	346.323	97374/66601	śląd os.		PŚ
34-51	30	Pokrzydowo	035	346.323	97129/66512	punkt osadniczy		Nowożytność
34-51	30	Pokrzydowo	035	346.323	97129/66512	punkt osadniczy	KPL	Neolit
34-51	31	Pokrzydowo	036	346.323	97107/66530	punkt osadniczy		PŚ
34-51	32	Pokrzydowo	037	346.323	97187/66477	osada		Nowożytność
34-51	32	Pokrzydowo	037	346.323	97187/66477	punkt osadniczy		PŚ

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
34-52	43	Pokrzydowo	022	346.323	97108/66595	śląd os.		PŚ
34-52	44	Pokrzydowo	023	346.323	97145/66591	śląd os.		WŚ
33-52	172	Równica	001	346.321	97506/66573	osada		Czasy Now
33-51	10	Strzemiuszek	001	346.312	97539/66332	punkt osadniczy		HA-LA
33-50	7	Sumowo	001	346.313	97291/65448	śląd os.	?	?
33-50	7	Sumowo	001	346.313	97291/65448	osada		Czasy Now
33-50	8	Sumowo	002	346.313	97278/65411	siad os.		Neolit
33-50	9	Sumowo	003	346.313	97268/65391	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	9	Sumowo	003	346.313	97268165391	osada	KPCW	Neolit
33-50	10	Sumowo	004	346.313	97275/65377	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	11	Sumowo	005	346.313	97277/65372	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	11	Sumowo	005	346.313	97277/65372	osada	KPCW	Neolit
33-50	12	Sumowo	004	346.313	97345/65281	osada		Czasy Now
33-50	12	Sumowo	004	346.313	97345/65281	osada	KPCW	Neolit
33-50	15	Sumowo	006	346.313	97209/65448	śląd os.		Pradzieje
33-50	15	Sumowo	006	346.313	97209/65448	osada		Czasy Now
33-50	16	Sumowo	007	346.313	97275/65430	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	16	Sumowo	007	346.313	97275/65430	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	17	Sumowo	008	346.313	97201/65455	osada		Czasy Now
33-50	29	Sumowo	009	346.313	97315/65370	osada		Neolit
33-50	30	Sumowo	010	346.313	97319/65358	osada	KPL	Neolit
33-50	30	Sumowo	010	346.313	97319/65358	osada	KPCW	Neolit
33-50	31	Sumowo	011	346.313	97342/65365	osada	KPCW (?)	Neolit
33-50	32	Sumowo	012	346.313	97334/65375	śląd os.	KPCW	Neolit
33-50	32	Sumowo	012	346.313	97334/65375	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	33	Sumowo	013	346.313	97315/65389	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	34	Sumowo	014	346.313	97327/65394	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	35	Sumowo	015	346.313	97327/65409	osada		Czasy Now
33-50	39	Sumowo	016	346.313	97317/65345	osada	KPCW	Neolit
33-50	40	Sumowo	017	346.313	97312/65334	śląd os.		HA-LA
33-50	45	Sumowo	018	346.313	97360/65319	śląd os.	KAK	Neolit
33-50	45	Sumowo	018	346.313	97360/65319	osada	KPCW	Neolit
33-50	102	Sumowo	019	346.313	97397/65497	śląd os.		Epoka Kamienia

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-50	103	Sumowo	020	346.313	97390/65505	osada		Czasy Now
33-50	106	Sumowo	021	346.313	97407/65593	osada		PŚ
33-50	106	Sumowo	021	346.313	97407/65593	osada		Czasy Now
33-50	107	Sumowo	022	346.313	97336/65572	ślad os.	KPL	Neolit
33-50	107	Sumowo	022	346.313	97336/65572	ślad os.		PŚ -Czasy Now
33-50	107	Sumowo	022	346.313	97336/65572	ślad os.		WŚ(?)
33-50	108	Sumowo	023	346.313	97261/65591	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	109	Sumowo	024	346.313	97276/65561	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	110	Sumowo	025	346.313	97283/65568	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	110	Sumowo	025	346.313	97283/65568	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	111	Sumowo	026	346.313	97293/65528	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	111	Sumowo	026	346.313	97293/65528	ślad os.	KAK(?)	Neolit
33-50	112	Sumowo	027	346.311	97235/65500	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	113	Sumowo	028	346.313	97277/65480	osada		Czasy Now
33-50	122	Sumowo	029	346.313	97363/65464	osada		Czasy Now
33-50	123	Sumowo	030	346.313	97362/65477	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	4	Sumówko	001	346.313	97323/65239	ślad os.		HA-LA
33-50	4	Sumówko	001	346.313	97323/65239	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	5	Sumówko	002	346.313	97368/65212	osada	KPCW	Neolit
33-50	5	Sumówko	002	346.313	97368/65212	osada		Czasy Now
33-50	6	Sumówko	003	346.313	97381/65217	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	13	Sumówko	005	346.313	97313/65288	ślad os.		HA-LA
33-50	14	Sumówko	006	346.313	97317/65261	ślad os.	KPL	Neolit
33-50	14	Sumówko	006	346.313	97317/65261	osada	KPCW	Neolit
33-50	22	Sumówko	007	346.313	97351/65120	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	23	Sumówko	008	346.313	97356/65130	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	24	Sumówko	009	346.313	97365/65128	ślad os.		HA-LA(?)
33-50	25	Sumówko	010	346.313	97371/65134	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	26	Sumówko	011	346.313	97352/65163	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	27	Sumówko	012	346.313	97383/65153	osada		PŚ
33-50	27	Sumówko	012	346.313	97383/65153	ślad os.		Epoka Kamienia
33-50	27	Sumówko	012	346.313	97383/65153	ślad os.		SCHN-WEB
33-50	27	Sumówko	012	346.313	97383/65153	osada	KAK	Neolit

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-50	28	Sumówko	013	346.313	97429/65182	śląd os.		Ha-La
33-50	36	Sumówko	014	346.313	97384/65374	osada		WŚ XII-XIII w
33-50	36	Sumówko	014	346.313	97384/65374	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	37	Sumówko	015	346.313	97357/65356	osada		WŚ XIII w.
33-50	37	Sumówko	015	346.313	97357/65356	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	38	Sumówko	016	346.313	97350/65351	osada	KPCW (?)	Neolit
33-50	41	Sumówko	017	346.313	97332/65283	osada		Czasy Now
33-50	41	Sumówko	017	346.313	97332/65283	śląd os.	KPCW (?)	Neolit
33-50	42	Sumówko	018	346.313	97356/65281	śląd os.	KAK(?)	
33-50	43	Sumówko	019	346.313	97375/65329	osada		WŚ XIII w.
33-50	44	Sumówko	020	346.313	97367/65322	śląd os.		Neolit
33-50	46	Sumówko	021	346.313	97380/65292	osada		Czasy Now
33-50	47	Sumówko	022	346.313	97381/65279	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	48	Sumówko	023	346.313	97393/65285	osada		Czasy Now
33-50	48	Sumówko	023	346.313	97393/65285	osada	KPCW	Neolit
33-50	48	Sumówko	023	346.313	97393/65285	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	49	Sumówko	024	346.313	97459/65319	śląd os.		WŚ
33-50	50	Sumówko	025	346.313	97450/65338	śląd os.		WŚ(?)
33-50	51	Sumówko	026	346.313	97463/65363	osada		WŚ
33-50	51	Sumówko	026	346.313	97463/65363	osada		PŚ - Czasy Now
33-50	52	Sumówko	027	346.313	97423/65407	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	53	Sumówko	028	346.313	97410/65405	śląd os.		Mezolit
33-50	53	Sumówko	028	346.313	97410/65405	osada	KPL	Neolit
33-50	53	Sumówko	028	346.313	97410/65405	osada		WŚ X-XIII w
33-50	54	Sumówko	029	346.313	97396/65397	śląd os.		WŚ
33-50	66	Sumówko	030	346.311	97508/65300	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	67	Sumówko	031	346.311	97529/65307	osada		Czasy Now
33-50	68	Sumówko	032	346.311	97545/65325	osada		Czasy Now
33-50	69	Sumówko	033	346.311	97556/65331	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	69	Sumówko	033	346.311	97556/65331	osada		Czasy Now
33-50	70	Sumówko	034	346.311	97572/65328	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	71	Sumówko	035	346.311	97542/65351	śląd os.	?	?
33-50	72	Sumówko	036	346.311	97524/65362	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	73	Sumówko	037	346.311	97526/65378	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	73	Sumówko	037	346.311	97526/65378	śląd os.		HA-LA(?)
33-50	74	Sumówko	038	346.313	97490/65375	osada		PŚ -Czasy Now

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-50	74	Sumówko	038	346.313	97490/65375	śląd os.		HA-LA
33-50	75	Sumówko	039	346.311	97551/65392	śląd os.		Pradzieje
33-50	76	Sumówko	040	346.311	97552/65382	śląd os.		Pradzieje
33-50	77	Sumówko	041	346.311	97564/65438	osada		HA-LA
33-50	77	Sumówko	041	346.311	97564/65438	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	78	Sumówko	042	346.311	97600/65434	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	78	Sumówko	042	346.311	97600/65434	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	79	Sumówko	043	346.311	97605/65371	śląd os.		Pradzieje
33-50	80	Sumówko	044	346.311	97626/65391	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	98	Sumówko	045	346.311	97602/65174	śląd os.		Neolit
33-50	99	Sumówko	046	346.311	97617/65295	obozowisko		Epoka Kamienia
33-50	99	Sumówko	046	346.311	97617/65295	śląd os.		SCHN-WEB
33-50	100	Sumówko	047	346.311	97588/65268	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	101	Sumówko	048	346.311	97626/65318	śląd os.		Pradzieje
33-50	104	Sumówko	049	346.313	97477/65502	osada		Wś VI-VIII w
33-50	104	Sumówko	049	346.313	97477/65502	osada		SCHN-WEB
33-50	104	Sumówko	049	346.313	97477/65502	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	104	Sumówko	049	346.313	97477/65502	osada	KAK	Neolit
33-50	105	Sumówko	050	346.313	97488/65541	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	114	Sumówko	051	346.313	97485/65459	osada		Czasy Now
33-50	115	Sumówko	052	346.313	97496/65469	osada		Czasy Now
33-50	116	Sumówko	053	346.311	97512/65461	osada		Czasy Now
33-50	117	Sumówko	054	346.311	97542/65550	śląd os.		PŚ
33-50	118	Sumówko	055	346.311	97465/65450	osada		HA-LA
33-50	118	Sumówko	055	346.311	97465/65450	osada		PŚ -Czasy Now
33-50	119	Sumówko	056	346.313	97452/65458	śląd os.		HA-LA
33-50	120	Sumówko	057	346.313	97460/654-40	śląd os.		HA-LA
33-50	121	Sumówko	058	346.313	97448/65530	śląd os.		Pradzieje
33-50	121	Sumówko	058	346.313	97448/65530	śląd os.		Czasy Now
33-52	62	Szramowo	001	346.323	97222/66771	osada		PŚ -Czasy Now
33-52	63	Szramowo	002	346.323	97301/66768	osada		PŚ
33-52	64	Szramowo	003	346.323	97317/66775	osada		PŚ
33-52	65	Szramowo	004	346.323	97335/66778	śląd os.		III-VEB (?)
33-52	66	Szramowo	005	346.323	97334/66784	śląd os.	KAK	Neolit
33-52	66	Szramowo	005	346.323	97334/66784	śląd os.		HA-LA
33-52	66	Szramowo	005	346.323	97334/66784	obozowisko		Mezolit

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-52	67	Szramowo	006	346.323	97337/66770	obozowisko		Neolit
33-52	67	Szramowo	006	346.323	97337/66770	osada		PŚ
33-52	68	Szramowo	007	346.323	97243/66803	osada		PŚ
33-52	69	Szramowo	008	346.323	97237/66794	śląd os.		WEB
33-52	70	Szramowo	009	346.323	97257/66783	osada		Czasy Now
33-52	71	Szramowo	010	346.323	97346/66768	osada		PŚ
33-52	72	Szramowo	011	346.323	97346/66796	osada		PŚ
33-52	73	Szramowo	012	346.323	97380/66772	śląd os.		WEB
33-52	73	Szramowo	012	346.323	97380/66772	osada		PŚ
33-52	73	Szramowo	012	346.323	97380/66772	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	74	Szramowo	013	346.323	97411/66793	osada		PŚ
33-52	74	Szramowo	013	346.323	97411/66793	osada		Czasy Now
33-52	74	Szramowo	013	346.323	97411/66793	śląd os.		HA-LA
33-52	75	Szramowo	014	346.323	97412/66809	osada		WŚ
33-52	75	Szramowo	014	346.323	97412/66809	osada		PŚ
33-52	75	Szramowo	014	346.323	97412/66809	osada		HA-LA
33-52	75	Szramowo	014	346.323	97412/66809	śląd os.		SCHN-WEB
33-52	75	Szramowo	014	346.323	97412/66809	osada	KAK	Neolit
33-52	75	Szramowo	014	346.323	97412/66809	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	76	Szramowo	015	346.323	97392/66804	osada		PŚ
33-52	76	Szramom	015	346.323	97392/66804	śląd os.		HA-LA
33-52	77	Szramowo	016	346.323	97400/66790	osada		PŚ
33-52	78	Szramowo	017	346.323	97410/66787	osada		WŚ
33-52	79	Szramowo	018	346.323	97435/66764	osada		PŚ
33-52	79	Szramowo	018	346.323	97435/66764	obozowisko		Epoka Kamienia
33-52	79	Szramowo	018	346.323	97435/66764	osada	KPI	Neolit
33-52	79	Szramowo	018	346.323	97435/66764	osada	KAK	Neolit
33-52	79	Szramowo	018	346.323	97435/66764	osada		WŚ
33-52	80	Szramowo	019	346.323	97465/66719	osada		WŚ
33-52	81	Szramowo	020	346.323	97372/66762	śląd os.		HA-LA
33-52	81	Szramowo	020	346.323	97372/66762	osada prod.		PŚ
33-52	82	Szramowo	021	346.323	97348/66746	śląd ds.		Epoka Kamienia
33-52	82	Szramowo	021	346.323	97348/66746	osada		WŚ
33-52	83	Szramowo	022	346.323	97313/66748	śląd os.		WŚ
33-52	84	Szramowo	023	346.323	97295/66753	śląd os.		WŚ
33-52	85	Szramowo	024	346.323	97455/66773	osada		PŚ
33.52	86	Szramowo	025	346.323	97469/66820	osada		WŚ-PŚ
33-52	87	Szramowo	026	346.323	97473/66800	śląd os.		OR
33-52	87	Szramowo	026	346.323	97473/66800	osada		Czasy Now

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-52	88	Szramowo	027	346.323	97453/66819	osada		WŚ
33-52	88	Szramowo	027	346.323	97453/66819	osada		PS
33-52	89	Szramowo	028	346.323	97445/66833	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	89	Szramowo	028	346.323	97445/66833	osada-cment.		III-VEB-HA
33-52	90	Szramowo	029	346.323	97457/66835	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	90	Szramowo	029	346.323	97457/66835	cment.(?)	LUZ	III-VEB-HA
33-52	90	Szramowo	029	346.323	97457/66835	osada		PŚ
33-52	91	Szramowo	030	346.323	97490/66820	osada		PŚ
33-52	92	Szramowo	031	346.321	97510/66807	śląd os.		WŚ
33-52	92	Szramowo	031	346.321	97510/66807	osada		SCHN-WEB
33-52	93	Szramowo	032	346.323	97488/66800	osada		Czasy Now
33-52	94	Szramowo	033	346.323	97474/66777	osada		PŚ-Czasy Now
33-52	95	Szramowo	034	346.321	97506/66775	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	96	Szramowo	035	346.323	97498/66773	śląd os.		WEB
33-52	97	Szramowo	036	346.321	97531/66784	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	97	Szramowo	036	346.321	97531/66784	osada		Czasy Now
33-52	97	Szramowo	036	346.321	97531/66784	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	98	Szramowo	037	346.321	97542/66776	osada		PŚ
33-52	99	Szramowo	038	346.321	97540/66784	śląd os.	KAK	Neolit •
33-52	100	Szramowo	039	346.321	9755A/66785	osada	KPL	Neolit
33-52	100	Szramowo	039	346.321	97554/66785	osada	KAK	Neolit
33-52	100	Szramowo	039	346.321	97554/66785	śląd os.		Schn-Web
33-52	101	Szramowo	040	346.321	97565/66786	śląd os.		Pradzieje(?)
33-52	101	Szramowo	040	346.321	97565/66786	osada		PŚ-Czasy Now
33-52	102	Szramowo	041	346.321	97588/66791	osada	KPL	Neolit
33-52	102	Szramowo	041	346.321	97588/66791	obozowisko		Epoka Kamienia
33-52	113	Szramowo	042	346.323	97476/66730	osada		WŚ
33-52	113	Szramowo	042	346.323	97476/66730	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	114	Szramowo	043	346.323	97487/66716	śląd os.		PŚ
33-52	153	Szramowo	044	346.323	97408/66689	osada		WEB
33-52	154	Szramowo	045	346.323	97392/66696	osada		PS
33-52	154	Szramowo	045	346.323	97392/66696	śląd os.		Epoka Kamienia
33-52	155	Szramowo	046	346.323	97370/66700	śląd os.		PŚ
33-52	156	Szramowo	047	346.323	97379/66726	osada		PŚ
33-52	157	Szramowo	048	346.323	97339/66794	osada		PŚ
33-52	158	Szramowo	049	346.323	97380/66730	osada		PŚ
33-52	159	Szramowo	050	346.323	97508/66726	osada		PS

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-52	160	Szramowo	051	346.323	97519/66731	osada		PŚ
33-52	161	Szramowo	052	346.323	97416/66749	osada		PŚ
33-52	162	Szramowo	053	346.323	97432/66750	osada		PŚ
33-52	163	Szramowo	054	346.323	97486/66757	osada		PŚ-Czasy Now
33-52	164	Szramowo	055	346.321	97507/66759	osada		PŚ
33-52	165	Szramowo	056	346.321	97514/66740	osada		PŚ
33-52	166	Szramowo	057	346.321	97503/66734	śląd os.		Epoka Kamienia
13-52	166	Szramowo	057	346.321	97503/66734	śląd os.		PŚ
33-52	167	Szramowo	058	346.323	97493/66738	śląd os.		PŚ
33-52	168	Szramowo	059	346.323	97471/66717	osada		PS
33-5Z	168	Szramowo	059	346.323	97471/66717	śląd os.		HA-LA
33.5Z	168	Szramowo	059	346.323	97471/66717	śląd os.	KPL	Neolit
33-49	18	Tomki	001	346.313	97363/65061	osada	KPL	Neolit
33-49	18	Tomki	001	346.313	97363/65061	osada		SCHN
33-49	18	Tomki	001	346.313	97363/65061	osada		Czasy Now
33-52	173	Zastawie	002	346.323	97464/66656	śląd os.		WŚ
33-57	174	Zastawie	003	346.323	97567/66659	śląd os.		WŚ
33-52	175	Zastawie	004	346.321	97627/66639	obozowisko		Epoka Kamienia
33-52	175	Zastawie	004	346.321	97627/66639	cment.(?)	KAK	Neolit
33-52	175	Zastawie	004	346.321	97627/66639	cment.	LUZ	III-VEB
33-52	175	Zastawie	004	346.321	97627/66639	osada		PŚ
33-52	176	Zastawie	005	346.321	97635/66629	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	177	Zastawie	006	346.321	97615/66629	śląd os.	KPL	Neolit
33-52	178	Zastawie	007	346.321	97597/66617	śląd os.		PŚ
33-52	179	Zastawie	001	346.321	97564/66564	śląd os.		WŚ
33-52	217	Zastawie	000	.	/	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	55	Zbiczno	001	346.312	97612/65749	osada		Czasy Now
33-50	56	Zbiczno	002	346.312	97600/65750	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	56	Zbiczno	002	346.312	97600/65750	osada		PŚ-Czasy Now
33-50	57	Zbiczno	003	346.312	97647/65738	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	58	Zbiczno	004	346.312	97629/65743	śląd os.		Czasy Now
33-50	58	Zbiczno	004	346.312	97629/65743	śląd os.		Epoka Kamienia
33-50	58	Zbiczno	004	346.312	97629/65743	osada	?	?
33-50	59	Zbiczno	005	346.312	97617/65715	osada		Czasy Now
33-50	60	Zbiczno	006	346.312	97588/65712	śląd os.		Neolit
33-50	61	Zbiczno	007	346.312	97553/65786	śląd os.	KAK	Neolit
33-50	62	Zbiczno	008	346.312	97524/65779	śląd os.		Epoka Kamienia

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-50	63	Zbiczno	009	346.312	97522/65799	śląd os.		Pradzieje
33-50	64	Zbiczno	010	346.314	97484/65785	śląd os.	KPL	Neolit
33-50	65	Zbiczno	011	346.314	97427/65883	śląd os.		Pradzieje
33-50	65	Zbiczno	011	346.314	97427/65883	osada		Czasy Now
33-51	15	Zbiczno	013	346.314	97477/65920	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	16	Zbiczno	014	346.314	97474/65894	osada		Nowożytność
33-51	17	Zbiczno	015	346.314	97459/65917	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	17	Zbiczno	015	346.314	97459/65917	punkt osadniczy		PŚ
33-51	18	Zbiczno	016	346.314	97458/65921	punkt osadniczy		WŚ
33-51	19	Zbiczno	017	346.314	97429/65935	punkt osadniczy		PŚ
33-51	19	Zbiczno	017	346.314	97429/65935	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	20	Zbiczno	018	346.314	97349/65880	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	21	Zbiczno	019	346.314	97357/65894			PS
33-51	22	Zbiczno	020	346.314	97342/65970	punkt osadniczy		HA-LA
33-51	22	Zbiczno	020	346.314	97342/65970	osada		WŚ
33-51	23	Zbiczno	021	346.314	97315/65952	punkt osadniczy		HA-LA
33-51	24	Zbiczno	022	346.314	97313/65969	punkt osadniczy		WŚ
33-51	24	Zbiczno	022	346.314	97313/65969	punkt osadniczy		PŚ
33-51	25	Zbiczno	023	346.314	97297/65873	osada		Nowożytność
33-51	29	Zbiczno	024	346.314	97261/65866	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	29	Zbiczno	024	346.314	97261/65866	punkt osadniczy		HA-LA
33-51	29	Zbiczno	024	346.314	97261/65866	osada		WŚ X w.
33-51	30	Zbiczno	025	346.314	97291/65858	punkt osadniczy		PŚ
33-51	31	Zbiczno	026	346.314	97289/65836	punkt osadniczy		HA-LA
33-51	32	Hiw«)	027	346.314	97412/65846	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	32	Zbiczno	027	346.314	97412/65846	punkt osadniczy		PŚ
33-51	33	Zbiczno	028	346.314	97377/65836	punkt osadniczy		PŚ .
33-51	33	Zbiczno	028	346.314	97377/65836	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	34	Zbiczno	029	346.314	97419/65849	punkt osadniczy		PŚ
33-51	35	Zbiczno	030	346.314	97430/65860	osada		Nowożytność
33-51	36	Zbiczno	031	346.314	97468/65869	osada		Nowożytność

NR OBSZARU AZP	NR STANOWISKA NA OBSZARZE	MIEJSCOWOŚĆ	NR STANOWISKA W MIEJSC.	GODŁO MAPY	WSPÓLRZĘDNE	FUNKCJA OBIEKTU	KULTURA	BLIŻSZA CHRONOLOGIA
33-51	37	Zbiczno	032	346.314	97483/65867	osada		Nowożytność
33-51	37	Zbiczno	032	346.314	97483/65867	punkt osadniczy		PŚ
33-51	26	Żmijewko	013	346.314	97207/65932	punkt osadniczy		Nowożytność
33-51	26	Żmijewko	013	346.314	97207/65932	punkt osadniczy		PŚ
33-51	27	Żmijewko	014	346.314	97193/65935	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
33-51	28	Żmijewko	015	346.314	97185/65938	punkt osadniczy		PŚ
33-51	28	Żmijewko	015	346.314	97185/65938	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
34-51	2	Żmijewko	001	346.322	96882/65929	grodzisko		WŚ VII-XII W.
34-51	4	Żmijewko	003	346.322	96969/66044	punkt osadniczy		PŚ
34-51	4	Żmijewko	003	346.322	96969/66044	punkt osadniczy		Nowożytność
34-51	21	Żmijewko	004	346.314	97078/66025	punkt osadniczy		PŚ
34-51	22	Żmijewko	005	346.314	97088/66020	osada		Nowożytność
34-51	23	Żmijewko	006	346.314	97144/65995	punkt osadniczy		WŚ
34-51	23	Żmijewko	006	346.314	97144/65995	punkt osadniczy		Nowożytność
34-51	24	Żmijewko	007	346.314	97058/66012	osada		PŚ
34-51	24	Żmijewko	007	346.314	97058/66012	punkt osadniczy		Nowożytność
34-51	25	Żmijewko	008	346.314	97070/66002	punkt osadniczy		PŚ
34-51	26	Żmijewko	009	346.314	97106/65977	punkt osadniczy		Epoka Kamienia
34-51	27	Żmijewko	010	346.314	97171/65950	punkt osadniczy		Nowożytność
34-51	27	Żmijewko	010	346.314	97171/65950	punkt osadniczy		PŚ
34-51	28	Żmijewko	011	346.332	96959/66023	punkt osadniczy		Neolit _ I OEB
34-51	29	Żmijewko	012	346.332	96986/66029	punkt osadniczy		Nowożytność
34-51	41	Żmijewko	002	346.332	96884/65923	osada podgrodzowa		WŚ
34-51	48	Żmijewko	000			znalezisko luźne		Neolit
34-51	49	Żmijewko	000			znalezisko luźne	KAK	Neolit

(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Zbiczno od Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Toruniu, stan na 3 grudnia 2010 r.)

zasady ochrony:

Na obszarze stanowisk archeologicznych obowiązują następujące wymogi konserwatorskie:

- w przypadku realizowania inwestycji na obszarze stanowiska archeologicznego, znajdującego się w ewidencji zabytków AZP, prace ziemne należy poprzedzić weryfikacyjnymi sondażowymi badaniami archeologicznymi, ich wyniki pozwolą na zajęcie stanowiska konserwatorskiego do zagospodarowania terenu;
- na stanowiskach archeologicznych o własnej formie terenowej i wpisanych do rejestru zabytków zakazuje się inwestycji budowlanych i działalności rolniczej, winne one pozostać nieużytkami;
- inwestycje liniowe winny być prowadzone pod stałym nadzorem archeologicznym;
- w przypadku braku ewidencji AZP należy wykonać rozpoznanie powierzchniowe przed realizacją inwestycji;
- na ww. rodzaje badań archeologicznych należy bezwzględnie uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

3.6. **OBIEKTY SAKRALNE**

Obiekty sakralne na terenie Gminy powstały w czasach nowożytnych. Istniejące kościoły parafialne mają kształt architektoniczny salowy, są jednoprzestrzenne, przykryte stropem i dachem dwuspadowym, przeważnie z dobudowaną wieżą.

zasady ochrony:

Kościół, kaplice, cmentarze czynne i zamknięte, jako obiekty o wybitnej wartości zabytkowej oraz jako miejsca pamięci podlegają bezwzględnej ochronie. Wszelkie działania z nimi związane należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

3.7. **CMENTARZE**

Zabytkowe cmentarze to najczęściej niewielkie obiekty, ale istniejące niemal w każdej miejscowości, obecnie nieczynne lub zamknięte. W wielu przypadkach lokalizowane były w sąsiedztwie obiektów sakralnych. Zabytkowe cmentarze z terenu Gminy Zbiczno ujęte w Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków w formie wykazu przedstawione zostały poniżej.

Tabela 3.4

**Wykaz zabytkowych cmentarzy z terenu Gminy Zbiczno ujętych w Wojewódzkiej
Ewidencji Zabytków**

LP.	NAZWA	NAZWA UZUPEŁNIAJĄCA	MIEJSCOWOŚĆ	WYPOSAŻENIE ARCHITEKTONICZNE	INTERPRETACJA ZDARZENIA	CZAS POWSTANIA
1.	Cmentarz/ Miejsce Pamięci Narodowej	Miejsce Pamięci Narodowej / mogiła zbiorowa nieczynny	Bachotek	pomnik pamięci narodowej	założenie	1939-1945
2.	Cmentarz	Parafialny katolicki czynny	Ciche	Brama wejściowa	założenie	1921
3.	Cmentarz	Ewangelicki nieczynny	Ciche	Obelisk z tablicą	założenie	poł. XIX w.
4.	Cmentarz	Przykościelny katolicki nieczynny	Pokrzydowo	Kościół pomnik pamięci mur ogrodzeniowy brama wejściowa	założenie	I poł. XV w.
5.	Cmentarz	Ewangelicki nieczynny	Pokrzydowo	Obelisk z tablicą	założenie	1910
6.	Cmentarz	Parafialny katolicki czynny	Pokrzydowo	Kapliczka kostnica mur ogrodzeniowy brama wejściowa	założenie	poł. XIX w.
7.	Cmentarz	Parafialny katolicki czynny	Sumowo	Krzyż cmentarny	założenie	II poł. XIX w.
8.	Cmentarz	Ewangelicki nieczynny	Sumowo	Obelisk z tablicą	założenie	poł. XIX w.
9.	Cmentarz	Ewangelicki nieczynny	Zarośle	Obelisk z tablicą	założenie	poł. XIX w.
10.	Cmentarz	Choleryczny nieczynny	Zbiczno		założenie	pocz. XX w.
11.	Cmentarz	Ewangelicki nieczynny	Zbiczno	Obelisk z tablicą	założenie	II poł. XIX w.
12.	Cmentarz	Ewangelicki nieczynny	Zbiczno		założenie	poł. XIX w.
13.	Cmentarz	Przykościelny katolicki nieczynny	Żmijewo	Kościół mur ogrodzeniowy brama wejściowa	założenie	ok. XIV w.
14.	Cmentarz	Parafialny katolicki czynny	Żmijewo	Brama wejściowa mur ogrodzeniowy krzyż cmentarny	założenie	poł. XIX w.
15.	Cmentarz	Ewangelicki nieczynny	Żmijewo		założenie	pocz. XX w.

(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Zbiczno, stan na listopad 2014 r.)

zasady ochrony:

Na cmentarzach, wpisanych do rejestru zabytków, obowiązuje zakaz wycinania drzew, usuwania nagrobków, rozbierania ogrodzeń. Należy je uporządkować w oparciu o wytyczne konserwatorskie.

3.8. ZASADY OCHRONY ZABYTEKÓW NA TERENIE GMINY ZBICZNO

Postulaty dotyczące ochrony krajobrazu kulturowego, dziedzictwa kulturowego oraz obiektów wpisanych do rejestru zabytków, a także obiektów wpisanych do ewidencji zabytków oraz parków historycznych, cmentarzy i zieleni chronionej powinny być realizowane poprzez spełnienie następujących czynności:

- zachowanie obiektów zabytkowych w Gminie, ponadto wszelkie działania związane z ich konserwacją, modernizacją i adaptacją należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków;
- ochrona zabytków wpisanych do rejestru powinna być wykonywana zgodnie z zasadami którym podlegają;
- nowo projektowana zabudowa powinna nawiązywać do kształtu architektonicznego oraz gabarytów obiektów istniejących w otoczeniu, tak aby nie tworzyć elementów dysharmonizujących z sąsiadującą zabudową;
- wprowadza się zakaz umieszczania billboardów i innych reklam nie związanych z funkcją budynku na elewacjach budynków zabytkowych;
- wszelkie działania dotyczące obiektów i obszarów posiadających wpis do rejestru zabytków winny być prowadzone za zgodą i w oparciu o wytyczne właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją;
- obowiązuje pełna ochrona obiektów historycznych. Ochronie podlega kształt i rodzaj pokrycia dachów i sposób wykonania elewacji (w tym rodzaj i forma stolarki okiennej i drzwiowej);
- ustala się zakaz dokonywania zmian w budynkach historycznych, mogących doprowadzić do utraty wartości zabytkowej (wyburzania, nadbudowy, zmian kształtu dachów, zmian rodzaju pokrycia dachowego tj. wprowadzania współczesnego rodzaju pokrycia oraz przebudowy obiektów historycznych- w tym zmian w obrębie elewacji, z wyłączeniem prac adaptacyjnych uwzględniających walory zabytkowe obiektów,

dokonanych na podstawie wytycznych konserwatorskich oraz zmian wynikających z ustaleń zdobytych na podstawie badań naukowych i konserwatorskich). Remonty budynków historycznych należy prowadzić na zasadach pozwalających zachować jako eksponowane walory zabytkowe elewacji tj. kompozycję elewacji, detal architektoniczny, rodzaj wykończenia elewacji, historyczny rodzaj materiałów budowlanych;

- w obrębie cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego (alei, układu kwater), ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych nagrobków i innych elementów małej architektury tj. ogrodzenia, pompy wodne, kaplice;
- w obrębie parków obowiązuje ochrona układu przestrzennego i historycznego sposobu zagospodarowania, ochrona zabytkowego drzewostanu, ochrona historycznych elementów małej architektury tj. ogrodzenia;
- wszelkie prace inwestycyjne dotyczące zabytkowych parków i cmentarzy należy poprzedzić właściwą dokumentacją konserwatorską, prowadzącą do określenia uwarunkowań historycznych i możliwości dalszego funkcjonowania;
- wszelkie prace prowadzone w obrębie historycznych parków i cmentarzy należy uzgodnić z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a w przypadku obiektów wpisanych do rejestru zabytków – uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac.

Działalność inwestycyjną na obszarach objętych ochroną konserwatorską można prowadzić zgodnie z zasadami integracji konserwatorskiej, to jest:

- zachowania i kontynuacji historycznych układów zabudowy;
- ochronie istniejących obiektów zabytkowych;
- nawiązania formą, detalem architektonicznym i rozplanowaniem nowej zabudowy do zabudowy tradycyjnej;
- zachowania historycznych zespołów osiedleńczych wraz z siecią dróg i istniejącą zielenią wysoką;
- zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania nowej zabudowy tradycyjnej;
- zachowania zasadniczych elementów historycznego rozplanowania ulic i placów;
- przebudowy obiektów dysharmonijnych;
- stosowania tradycyjnych materiałów budowlanych;
- adaptacji istniejących obiektów do nowej funkcji pod warunkiem utrzymania ich charakteru.

3.9. **OBSZARY PROPONOWANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ KONSERWATORSKĄ**

Oprócz zakazów i nakazów oraz zezwoleń dotyczących użytkowania przestrzeni i obiektów zabytkowych, a także ochrony ich poprzez wpisanie do wojewódzkiego rejestru zabytków niezbędna jest także ochrona zabytków poprzez wprowadzanie stref ochronnych, w których ograniczone lub w szczególnych przypadkach wykluczone będzie inwestowanie.

Dlatego też na terenie Gminy Zbiczno w sporządzanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzać odpowiednie zapisy dotyczące stref ochrony konserwatorskiej dla wszystkich cmentarzy zabytkowych oraz zabytków archeologicznych. Postuluje się objęcie ich strefą ochrony konserwatorskiej „W”. W obrębie strefy wprowadza się następujące ograniczenia:

- w odniesieniu do działalności inwestycyjnej: zakazuje się lokalizacji wszelkiej działalności inżynierskiej, budowlanej i innej związanej z pracami ziemnymi w stosunku do cmentarzy zabytkowych;
- zakazuje się wykonywania działań, prowadzenia inwestycji lub robót ziemnych mogących negatywnie wpłynąć na wartości zabytkowe obiektów lub doprowadzić do utraty wartości zabytkowych tych obiektów;
- w odniesieniu do podjętej działalności inwestycyjnej: nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych o charakterze wykopaliskowym.

4. KIERUNKI WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNYCH ORAZ Z UWARUNKOWAŃ GOSPODARCZYCH

Rozwój funkcji społecznych na terenie Gminy Zbiczno stanowi, obok rozwoju infrastruktury technicznej oraz działalności gospodarczej, najważniejszą sferę wymagającą aktywności władz samorządowych.

Miejscowość Zbiczno pełniąc rolę głównego ośrodka realizuje najważniejsze dla obszaru Gminy funkcje społeczne i administracyjne, oświatowe, z zakresu ochrony zdrowia, kultury, bezpieczeństwa, sportu itp.

Wszelkie działania planistyczne w zakresie rozwoju i poprawy dostępności do infrastruktury społecznej powinny wynikać z przeprowadzonych analiz w zakresie istniejących potrzeb oraz możliwości finansowych Gminy Zbiczno.

Działania rozwojowe w sferze społecznej skutkujące ingerencją w istniejące zagospodarowanie przestrzenne Gminy powinny uwzględniać istniejący ład przestrzenny tkanki wiejskiej oraz wynikać z ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.1. KIERUNKI ROZWOJU DZIEDZIN ŻYCIA SFERY SPOŁECZNEJ:

4.1.1. ADMINISTRACJA

Siedzibą władz Gminy, a także ośrodkiem, w którym skupiona jest cała administracja Gminy jest miejscowość Zbiczno. Wszelkie przemiany rozwojowe wprowadzane w tej dziedzinie życia powinny skupiać się na dążeniach mających na celu zapewnienie warunków do sprawnego funkcjonowania lokalnej administracji samorządowej. Działania te powinny przynieść efekty w zakresie sprawności w obsłudze mieszkańców oraz w zarządzaniu lokalnym samorządem.

4.1.2. OŚWIATA

Obowiązek kształcenia podstawowego i gimnazjalnego nakłada na Gminę konieczność zapewnienia mieszkańcom Gminy dostępu do odpowiednich obiektów oświatowych. W granicach Gminy Zbiczno funkcjonują dwie placówki edukacyjne:

1. Zespół Szkół w Zbicznie (przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum) zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 79/3;
2. Zespół Szkół w Pokrzydowie (przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum) zlokalizowany na działce ewidencyjnej nr 143/1.

W celu zapewnienia należytych standardów kształcenia mieszkańców, należy dążyć do rozwoju istniejących obiektów oświatowych. Unowocześnienia te powinny polegać na budowie świetlic szkolnych, sal komputerowych z dostępem do Internetu, a także na rozwoju bazy sportowo – rekreacyjnej. Ponadto niezbędne jest okresowe kontrolowanie stanów technicznych poszczególnych obiektów i w miarę potrzeb dokonywanie niezbędnych napraw i modernizacji.

Wszelkie działania skierowane na rozwój funkcji o charakterze oświatowym na terenie Gminy powinny być przewidziane w strategii rozwoju Gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Rozwój bazy szkolnej (sal komputerowych, świetlic) oraz przyszkolnej (sportowo – rekreacyjnej) powinien uwzględniać stan techniczny istniejących zasobów, aktualne i przyszłe zapotrzebowanie oraz możliwości finansowe.

4.1.3. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

Działania rozwojowe w dziedzinie zdrowia powinny dążyć do zaspokojenia podstawowych potrzeb w zakresie obsługi medycznej mieszkańców z obszaru Gminy Zbiczno, a także turystów. Przy modernizacji systemów odpowiadających za zdrowie ludzi, a także ich bezpieczeństwo należy przewidywać zwiększoną liczbę ludności Gminy w okresach letnich w czasie tzw. sezonu wypoczynkowego.

W działaniach planistycznych należy przewidywać rosnące potrzeby w zakresie opieki zdrowotnej dla osób starszych, które wynikają z tendencji do wzrostu odsetek osób w wieku poprodukcyjnym.

Przy projektowaniu nowych obszarów zabudowy należy dążyć do ich funkcjonalnego dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych.

4.1.4. KULTURA I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Kierunki rozwoju kultury w Gminie Zbiczno powinny być skierowane na wsparcie rozwoju działalności kulturalnej głównie w miejscowości Zbiczno jako jednostki centralnej, a także na rozwoju obiektów kulturowych w poszczególnych miejscowościach, w których prowadzone są różnego rodzaju koła zainteresowań.

Rozwój kultury w Gminie powinien przewidywać unowocześnianie istniejącej bazy kulturalnej, a także organizowanie koncertów, wystaw, odczytów, imprez artystycznych i rozrywkowych, upowszechnianie kultury wśród mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży, nawiązywanie i rozwijanie międzynarodowych kontaktów w zakresie wymiany kulturalnej, promowanie kultury i twórczości artystycznej.

W zakresie działań planistycznych należy uwzględnić potrzeby mieszkańców Gminy w zakresie dostępu do całorocznych imprez kulturalnych.

4.1.5. BEZPIECZEŃSTWO

Bezpieczeństwo publiczne na terenie Gminy Zbiczno zapewnia Komenda Powiatowa Policji w Brodnicy, a także cztery jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej zlokalizowane w miejscowościach Zbiczno, Pokrzydowo, Ciche i Sumowo. Szczególną rolę w ochronie przeciwpożarowej spełniają jednostki OSP Zbiczno oraz OSP Pokrzydowo, które należą do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego (KSRG). Dodatkowo w celu zwiększenia bezpieczeństwa w Gminie wdrożony został system SISMS stanowiący profesjonalny system dla Jednostek Samorządów Terytorialnych służący do bezpośredniego ostrzegania i informowania mieszkańców. Uznać należy, iż bezpieczeństwo w Gminie stanowi priorytet działań władz samorządowych, a jego funkcjonowanie sukcesywnie ulega poprawie.

4.1.6. SPORT I REKREACJA

Urozmaicony krajobraz, duże powierzchnie leśne, liczne jeziora, czystość terenu Gminy Zbiczno, unikatowa fauna i flora sprzyjają rozwojowi aktywnych form turystyki. Na terenie Gminy Zbiczno znajdują się liczne piesze szlaki turystyczne, wodne szlaki turystyczne oraz leśne i kajakowe ścieżki dydaktyczne. Rozwój turystyki w gminie powinien być ukierunkowany w kierunku stałego poszerzania bazy noclegowej przy jednoczesnym

podnoszeniu standardów jakościowych. Szczególnym celem powinno się stać dążenie do ograniczania oddziaływania obiektów turystycznych na środowisko. Mnogość form ochrony przyrody oraz piękno krajobrazu Gminy są czynnikami sprzyjającymi rozwojowi turystyki, jednakże działania władz Gminy powinny być ukierunkowane na zapewnienie tego rozwoju wyłącznie z uwzględnieniem ochrony przyrody i środowiska. Zwiększająca się presja turystyczna związana z zagospodarowaniem brzegów jezior, niekontrolowana spowodować może degradację cennych obszarów. Dlatego też, należy dążyć do objęcia planami miejscowymi jak największych obszarów Gminy, w szczególności w rejonach sąsiadujących z już zainwestowanymi terenami. Doprowadzi to do ujednolicenia zabudowy, ograniczenia jej niekorzystnego wpływu na środowisko w szczególności przez unormowanie zasad związanych z zaopatrzeniem zabudowy w media, w tym w szczególności gospodarki wodno – kanalizacyjnej oraz ustanowieniem odpowiednich stref ochronnych od zbiorników wodnych.

4.1.7. PRZESTRZEŃ PUBLICZNA

Obszary przestrzeni publicznej w Gminie należy zagospodarować w taki sposób, aby tworzyły one kompozycyjną całość z otaczającymi je elementami przyrody i krajobrazu kulturowego. Zgodnie z definicją prawną przestrzeń publiczna to obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne. Za obszary przestrzeni publicznej w Gminie uznaje się wszelkie miejsca ogólnodostępne dla ludzi, a w szczególności drogi publiczne, ulice, place, publiczne skwery i parki.

Przy zagospodarowaniu przestrzeni publicznych, na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy kierować się poniższymi zasadami:

- należy dążyć do ograniczenia ilości oraz wielkości nośników reklamowych, wykluczenia możliwości lokalizacji reklam świetlnych oraz reklam wielkoformatowych;
- należy dążyć do wykluczenia możliwości lokalizacji tymczasowych obiektów budowlanych, a dopuścić jedynie zaplecza prowadzenia robót budowlanych;
- należy dążyć do takiej realizacji obiektów małej architektury, wiat przystankowych ogrodzeń nieruchomości oraz innych elementów realizowanych w przestrzeni publicznej aby kolorystyką oraz rodzajem użytych materiałów komponowały się z otoczeniem;
- należy dążyć do takiego zagospodarowania przestrzeni publicznej, aby podkreślać istniejące w otoczeniu dominanty np. zabytkowe kościoły lub inne elementy

wyróżniające się z otoczenia, a będące przykładem obiektu atrakcyjnego, wartego uwydatnienia.

Zagospodarowanie pozostałych obszarów przestrzeni publicznej będzie doprecyzowane na podstawie sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

4.2. PODSUMOWANIE

W zakresie infrastruktury społecznej na terenie Gminy przewiduje się dalszy rozwój usług publicznych. Rozwój infrastruktury społecznej w zakresie usług publicznych dopuszczalny jest na terenach zabudowy mieszkaniowo - usługowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami oraz turystycznej.

Zachodzące zmiany społeczno – gospodarcze mają stosunkowo duży wpływ na kształtowanie polityki przestrzennej w zakresie rozmieszczenia infrastruktury społecznej, w tym lokalizacji inwestycji celu publicznego. Założenia polityki przestrzennej określone w „Studium”, przewidują rozwój oraz koncentrację bazy infrastruktury społecznej w zakresie usług podstawowych w obrębie miejscowości Zbiczno, stanowiącej główny ośrodek gospodarczo – funkcjonalny Gminy.

Za zgodne ze „Studium” uważa się przeznaczenie terenów zabudowy mieszkaniowej cele sportowo – rekreacyjne stanowiące uzupełnienie zabudowy.

W zakresie zieleni publicznej ustala się politykę zachowania dotychczasowych parków i cmentarzy z możliwością lokalizacji założeń parkowych na innych terenach, w szczególności związanych z zabudową mieszkaniową.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. KOMUNIKACJA DROGOWA

Mocną stroną Gminy Zbiczno jest dobrze rozwinięta struktura przestrzenna dróg, położona w bezpośrednim sąsiedztwie szlaku drogi krajowej nr 15, wiodącego z Trzebnicy poprzez Gniezno, Inowrocław, Toruń i Brodnicę do Ostródy. Główne osie komunikacyjne (podstawowy układ komunikacyjny) Gminy Zbiczno wyznaczają drogi powiatowe, uzupełnione siecią 27 gminnych dróg publicznych o różnej nawierzchni oraz poprzez gminne drogi wewnętrzne, drogi zakładowe i drogi będące własnością prywatną. Poniżej przedstawiono wykaz dróg powiatowych i gminnych w granicach Gminy Zbiczno.

Tabela 5.1
Wykaz dróg powiatowych Powiatu Brodnickiego, przebiegających przez teren Gminy Zbiczno

LP.	NR DROGI	NAZWA DROGI	DŁUGOŚĆ DROGI [KM]
1	1803 C	Ciche - gr. woj. - [Nielbark]	2,515
2	1805 C	[Krotoszyny] - gr. woj. -Zbiczno - Brodnica w tym: ul. miejskie- 3,056 km [Wczasowa, Niskie Brodno i Wiejska]	19,402
3	1812 C	Pokrzydowo - Bachotek	2,186
4	1813 C	Żmijewo - Karbowo	3,123
5	1817 C	Górale - Zbiczno	10,596
6	1825 C	Bobrowo - Zbiczno - Jąjkowo	24,933

(Źródło: opracowanie na podstawie "Wykaz dróg powiatowych Powiatu Brodnickiego", <http://zdp-brodnica.bip.net.pl/>)

Tabela 5.2
Wykaz gminnych dróg publicznych na terenie Gminy Zbiczno

LP.	NR DROGI	NAZWA ODCINKA DROGI	DŁUGOŚĆ [M]	RODZAJ NAWIERZCHNI
1	080201C	Ciche-Budy-Ładnówko	3400	gruntowa
2	080202C	Ciche-Koń	7100	Gruntowa
3	080203C	Ciche-Fitowo	550	283-asfalt, 267-gruntowa
4	080204C	Sumówko-Tomki (cz. pn.)	1820	gruntowa
5	080205C	Tomki-Tomki	1250	gruntowa
6	080206C	Sumówko-Godziszka-Tomki	4400	gruntowa
7	080207C	Sosno-Godziszka	2760	tłuczeń
8	080208C	Sumowo-Sumówko-Tomki-Konojady	7800	asfalt
9	080209C	Sumowo-Wichulec	1000	gruntowa

LP.	NR DROGI	NAZWA ODCINKA DROGI	DŁUGOŚĆ [M]	RODZAJ NAWIERZCHNI
10	080210C	Zbiczno w kierunku jez. Łąki	900	gruntowa
11	080211C	Zbiczno II	800	gruntowa
12	080212C	Zbiczno-Foluszek	1050	tłuczeń
13	080213C	Zbiczno-Zbiczno	1780	gruntowa
14	080214C	Zbiczno-Żmijewko	3800	gruntowa
15	080215C	Zbiczno do drogi nr 080216C	1100	gruntowa
16	080216C	Zbiczno-Wysokie Brodno do drogi nr 080214C	1440	gruntowa
17	080217C	Gaj Grzmięca-Strzemiuszczek	1800	gruntowa
18	080218C	Gaj Grzmięca	200	gruntowa
19	080219C	Czystełota-Tęgowiec-Pokrzydowo	4900	gruntowa
20	080220C	Zastawie-Równica-jez.Retno	2950	gruntowa
21	080221C	Staw-Zastawie-Lipowiec	2400	gruntowa
22	080222C	Pokrzydowo-Lipowiec-Szramowo	5500	3250- asfalt,2250- gruntowa
23	080223C	Stawek-Szramowo	1920	gruntowa
24	080224C	Pokrzydowo-Mariany	2150	Gruntowa
25	080225C	Ławy Drwężne-Szramowo	4900	gruntowa
26	080226C	Ciche-Koń do dr LP	1420	Gruntowa
27	080227C	Żmijewo-Brzezinki	1750	1200-asfalt, 550- gruntowa
28	080228C	Pokrzydowo-Szramowo	2100	betonowa
29	080229C	Brzezinki-Grzmięca	1800	gruntowa
30	080230C	Najmowo-Zbiczno	2050	gruntowa
31	080231C	Najmowo-Kruszyny	750	gruntowa
32	080232C	Bachotek-Jajkowo	2430	gruntowa
33	080233C	Pokrzydowo-Pokrzydowo Plebanka	1040	gruntowa
34	080234C	Sumowo centrum do drogi nr 080208C	609	gruntowa
35		Ciche I	920	gruntowa
36		Ciche II	730	gruntowa
37		Ciche III	640	gruntowa
38		Ciche-Ładnowko	1557	gruntowa
39		Karaś-Koń	1317	gruntowa
40		Pokrzydowo-PTTK Bachotek	586	asfalt
41		Pokrzydowo I	1077	gruntowa
42		Pokrzydowo Osiedle Bachotek I	529	kostka betonowa
43		Pokrzydowo II	440	asfalt
44		Pokrzydowo III	1132	gruntowa
45		Pokrzydowo Osiedle Plebanka	400	asfalt
46		Grzmięca-OW „Na Wzgórzu”	454	asfalt
47		Sumówko I	906	tłuczeń
48		Tomki-Konojady	1168	gruntowa
49		Godziszka-Konojady	2194	gruntowa
50		Szramowo I	1633	gruntowa
51		Zbiczno I	456	gruntowa
52		Zbiczno V	100	gruntowa
53		Zbiczno III	200	gruntowa
54		Zbiczno IV	183	gruntowa
55		Zbiczno-Wysokie Brodno	2527	gruntowa
56		Żmijewko-Brzezinki	909	gruntowa

LP.	NR DROGI	NAZWA ODCINKA DROGI	DŁUGOŚĆ [M]	RODZAJ NAWIERZCHNI
57		Żmijewko-Anielewo	1375	gruntowa
58		Żmijewko I	824	gruntowa
59		Żmijewko II	1337	gruntowa
Łączna długość gminnych dróg publicznych			105 213	

(Źródło: dane Urzędu Gminy Zbiczno, [stan na](#) styczeń 2015r.)

Uzupełniający system gminnych dróg publicznych w dużej mierze znajduje się w niedostatecznym stanie technicznym i wymaga gruntownej modernizacji. Władze Gminy zwracają na ten problem szczególną uwagę i ukierunkowują swoje plany inwestycyjne na poprawę stanu istniejących i budowę nowych dróg. W tym celu wdrożono w życie szereg inwestycji, wśród których wyróżnia się następujące projekty:

- modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie geodezyjnym Sumówko
- modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Ciche
- modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Lipowiec

Na terenie Gminy Zbiczno planowana jest również budowa nowych chodników i ścieżek rowerowych.

5.2. KOMUNIKACJA KOLEJOWA

W południowo-zachodniej części Gminy Zbiczno przebiega linia kolejowa nr 208 relacji Działdowo – Chojnice, która na odcinku Brodnica - Jabłonowo Pomorskie posiada osobową stację kolejową w Najmowie (63,049 kilometr linii). Czynna linia kolejowa należy do linii jednotorowych niezelektryfikowanych, na których maksymalna prędkość rozkładowa zawiera się w przedziale $40 \leq V < 80$ km/h.

We wschodniej części Gminy Zbiczno znajdowała się linia kolejowa relacji Iława – Tama Brodzka, ze stacją kolejową w miejscowości Szramowo. Linię tą w 2000 r. zamknięto dla ruchu towarowego i pasażerskiego, a w roku 2006 została usunięta z ewidencji PKP PLK. Jej rozbiórka nastąpiła w 2010 r. Obecnie po linii kolejowej funkcjonującej od roku 1902 pozostały ścieżki po torowisku, budynki z nazwami stacji, słupy i linia telefoniczna oraz semafony kształtowe i świetlne na kilku stacjach kolejowych.

5.3. SZLAKI PIESZE, ROWEROWE, WODNE

Na terenie Gminy Zbiczno znajdują się liczne piesze szlaki turystyczne, wodne szlaki turystyczne oraz leśne i kajakowe ścieżki dydaktyczne.

Wykaz szlaków turystycznych na terenie Gminy Zbiczno:

- szlak niebieski z Górzna do Bachotka przebiegający przez Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy;
- szlak niebieski z Brodnicy do miejscowości Ostrowite o długości całkowitej 29 km biegnący nad brzegami licznych jezior Pojezierza Brodnickiego i przechodzący w pobliżu rezerwatu przyrody "Mieliwo";
- szlak zielony z Górzna do Łąkorza o długości 56 km przebiegający przez ciekawe i urokliwe zakątki Pojezierza Brodnickiego;
- szlak żółty stanowiący odcinek międzynarodowego szlaku turystycznego E-11 Słubice – Ogrodniki;
- odcinek Polskiej Drogi Św. Jakuba (Camino Polaco), która w ujęciu krajowym łączy miejscowości Ogrodniki i Trzemeszno; przez teren Gminy Zbiczno przebiega wzdłuż gminnej drogi publicznej nr 080225C (Szramowo, Ławy Drwęczone).

Wykaz wodnych szlaków turystycznych na terenie Gminy Zbiczno:

- szlak Drwęczy (szlak kajakowy);
- szlak Brodnicki.

5.4. SIECI WODOCIĄGOWE

Występujące na terenie Gminy Zbiczno warunki hydrologiczne są korzystne dla zaopatrzenia w wodę pitną ludności i gospodarstw rolnych. Według danych GUS na 2012 rok 86,5% wszystkich mieszkańców Gminy podłączonych było do sieci wodociągowej, a pozostała część korzystała z ujęć własnych (studnie). Długość czynnej wodociągowej sieci rozdzielczej wzrosła z 89,3 km (w latach 2012) do poziomu 90,6 km w roku 2013. W ostatnich 5 latach w Gminie Zbiczno wybudowano 289 nowych połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zamieszkania zbiorowego (z 1141 istniejących przyłączy w 2009 r. do 1430 w 2013 r.). Niezbędne jest przeprowadzenie szczegółowych analiz wykazujących czy istnieje konieczność zwodociągowania pozostałej części gminy tak aby 100 % mieszkańców było zaopatrzonych w wodę z sieci gminnej. Podczas prowadzenia tych analiz należy również wziąć pod uwagę bilans ekonomiczny.

Dodatkowo konieczne jest monitorowanie stanu technicznego sieci istniejących i w miarę potrzeb prowadzenie niezbędnych konserwacji oraz modernizacji najstarszych odcinków sieci. Działania takie wpłyną pozytywnie na standard życia mieszkańców Gminy.

5.5. SIECI KANALIZACJI SANITARNEJ

Rozporządzeniem nr 31/2006 z dnia 4 kwietnia 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Brodnica, Wojewoda Kujawsko-Pomorski wyznaczył aglomerację Brodnica o równoważnej liczbie mieszkańców 71 500, z komunalną oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Brodnica. Obszar aglomeracji objął m. in. Miasto Brodnicę, niektóre wsie Gminy Brodnica i Bobrowo oraz wieś Zbiczno, położoną w Gminie Zbiczno.

W związku z niedostatecznie rozwiniętą siecią kanalizacji sanitarnej, najczęściej spotykanym sposobem magazynowania ścieków komunalnych na terenie Gminy Zbiczno są zbiorniki bezodpływowe, w dalszej kolejności opróżniane przez pojazdy asenizacyjne. Według danych GUS na terenie Gminy w roku 2013 zewidencjonowanych było 960 zbiorników bezodpływowych oraz 25 przydomowych oczyszczalni ścieków. Ich liczba wzrosła od roku 2009 odpowiednio o 212 zbiorników i 6 przydomowych oczyszczalni. W granicach Gminy Zbiczno funkcjonuje jedna stacja zlewna nieczystości ciekłych. Według obowiązującego Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zbiczno wszyscy właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, nie dopuszczając do przepełnienia się urządzeń do gromadzenia nieczystości ciekłych, gwarantując zachowanie czystości i porządku na nieruchomości.

Działania Gminy w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych powinny być skierowane na jak najszybsze zwiększenie długości sieci kanalizacyjnej, a co za tym idzie podłączenia jak największej liczby mieszkańców do tej sieci. Dodatkowo podobnie jak przy sieciach wodociągowych konieczne jest monitorowanie stanu technicznego sieci istniejących i w miarę potrzeb prowadzenie niezbędnych konserwacji oraz modernizacja najstarszych odcinków sieci.

Ponadto w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków należy przyjąć następujące zasady i kierunki działań:

- sukcesywna budowa sieci kanalizacyjnej na terenach skupionej zabudowy wiejskiej i przerzut ścieków, kanałami tłocznymi, do oczyszczalni ścieków;
- wyposażenie zabudowy kolonijnej w zbiorniki bezodpływowe, a w szczególnych przypadkach w przydomowe oczyszczalnie ścieków;
- poprawa wyposażenia zabudowy zlokalizowanej w sąsiedztwie jezior w odpowiednie urządzenia sanitarne.

5.6. GOSPODARKA ODPADAMI

Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zbiczno dotyczących prowadzenia selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych przeterminowanych leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz zużytych opon, a także odpadów zielonych zawarte są w Regulaminie Utrzymania Czystości i Porządku na Terenie Gminy Zbiczno. Wspomniany Regulamin został przyjęty uchwałą Nr XX/139/2012 Rady Gminy Zbiczno z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Zbiczno z uwzględnieniem wymagań wynikających z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami.

W granicach Gminy Zbiczno nie funkcjonuje żadne składowisko odpadów. Odpady zebrane z terenu Gminy Zbiczno trafiają na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Niedźwiedź (gm. Dębowa Łąka, powiat wąbrzeski, woj. Kujawsko-pomorskie).

Działania Gminy w zakresie gospodarki odpadami powinny być ukierunkowane na zwiększenie jej efektywności. W tym celu niezbędne jest opracowanie nowego planu gospodarki odpadami z uściśleniem działań przewidzianych dla terenu Gminy Zbiczno, z uwagi na to, iż aktualnie obowiązujący plan został sporządzony na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2015.

Ponadto rozwój systemu gospodarki odpadami w gminie powinien być skierowany na:

- zapobieganie i minimalizację powstawania odpadów;
- powtórne wykorzystywanie odpadów, których powstawania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć;
- unieszkodliwianie odpadów poza składowiskiem, o ile jest to uzasadnione technicznie i ekonomicznie;
- składowanie tylko tych odpadów, których nie da się, z uwagi na warunki techniczno-ekonomiczne odzyskać bądź unieszkodliwić, w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzkiego i środowiska;
- zamknięcie i rekultywację dzikich wysypisk;
- prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów;
- tworzenie punktów gromadzenia odpadów;

- zwiększenie liczby pojemników do gromadzenia odpadów w sezonie letnim na brzegach jezior, kempingach, polach namiotowych;
- nasilenie działań edukacyjnych prowadzących do podwyższenia poziomu świadomości ekologicznej i do zmniejszenia ilości powstających odpadów wśród mieszkańców Gminy.

5.7. SIECI ELEKTROENERGETYCZNE

Źródło zasilania dla obszaru Gminy Zbiczno stanowią stacje GPZ 110 kV/15 kV „Brodnica-Grunwald” i „Jabłonowo”. Na terenie Gminy zlokalizowane są także odcinki elektroenergetycznej linii wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ „Brodnica-Grunwald” — GPZ „Jabłonowo”.

Ponadto w granicach Gminy Zbiczno usytuowane są następujące elementy sieci elektroenergetycznej:

- napowietrzne i wewnętrzne stacje transformatorowe 15/04 kV;
- napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne SN 15 kV i nN 0,4 kV służące do zasilania w energię elektryczną odbiorców na terenie gminy.

Gmina Zbiczno zasilana jest napowietrznymi i kablowymi liniami SN 15 kV z:

- GPZ Brodnica Grunwald,
- GPZ Brodnica Podgórz,
- GPZ Jabłonowo.

Istniejące sieci elektroenergetyczne w odpowiednim stopniu zapewniają możliwość rozwoju zabudowy w gminie Zbiczno w kontekście zaopatrzenia jej w źródło energii. Niezbędnymi działaniami związanymi z rozwojem sieci elektroenergetycznych w Gminie powinno być skablowanie sieci 0,4 kV na terenach zurbanizowanych oraz budowa nowych odcinków tych sieci już jako doziemnych.

Ponadto dla istniejących i projektowanych napowietrznych sieci elektroenergetycznych wyznacza się następujące parametry pasów technologicznych:

- dla linii 110 kV - szerokość min. 15 m od skrajnego przewodu linii elektroenergetycznej w obu kierunkach w rzucie poziomym;
- dla linii 15 kV - szerokość min. 5 m od skrajnego przewodu linii elektroenergetycznej w obu kierunkach w rzucie poziomym.
- dla linii 0,4 kV - szerokość min. 1 m od skrajnego przewodu linii elektroenergetycznej w obu kierunkach w rzucie poziomym.

- W wyżej wymienionych pasach technologicznych dopuszcza się zabudowę oraz lokalizację zieleni wyłącznie w przypadku spełnienia warunków określonych przez stosownych gestorów sieci oraz przepisów odrębnych z zakresu elektroenergetyki i prawa budowlanego.

5.8. ZAOPATRZENIE W GAZ

Gmina Zbiczno nie posiada czynnej sieci gazowej, która zaopatrywałaby w gaz swoich mieszkańców. Większość mieszkańców do celów kuchennych korzysta wyłącznie z gazu płynnego propan – butan w butlach.

Gmina Zbiczno nie jest uwzględniona w aktualnych zamierzeniach inwestycyjnych oraz planach rozwoju Polskiej Spółki Gazownictwa. Plany dotyczące budowy sieci gazowej na terenie Gminy Zbiczno mogą ulec zmianie w przypadku równoczesnego pojawienia się strategicznych odbiorców gazu i zaistnienia warunków technicznych i ekonomicznych umożliwiających gazyfikację, zgodnie z uwarunkowaniami wynikającymi z ustawy Prawo Energetyczne wraz z zarządzeniami wykonawczymi.

Należy dążyć do jak najszybszego zgazyfikowania gminy oraz zapewnienia odpowiedniej dystrybucji gazu w całej Gminie. Wykorzystanie gazu ziemnego zdecydowanie zmniejszyłoby poziom zanieczyszczeń atmosfery i poprawiło bilans energetyczny Gminy. W tym celu, w odpowiednich programach, należy zarezerwować tereny niezbędne do realizacji tego typu inwestycji.

5.9. ENERGETYKA CIEPLNA I ODNAWIALNA

Zakłada się stałą modernizację wszystkich kotłowni, systemów przesyłowych i stosowanie nośników energii o coraz mniejszej emisji. Należy poprawić termoizolację istniejących obiektów budowlanych poprzez ich docieplenie i wymianę części nie energooszczędnej stolarki okiennej oraz pokryć dachowych.

Należy skutecznie promować i doprowadzić do jak najszerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii (szczególnie kolektorów słonecznych i pomp ciepła). Kluczowe znaczenie dla zmniejszenia oddziaływania energetyki cieplnej na atmosferę miałby rozwój systemu rozprowadzenia gazu ziemnego na terenie Gminy.

W granicach gminy Zbiczno nie przewiduje się lokalizacji urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, w tym także stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związanych z tymi urządzeniami.

Na terenie Gminy powinno się przewidzieć realizację kolektorów słonecznych i fotowoltaicznych w szczególności związanych z realizacją budownictwa pasywnego lub energooszczędnego. Działania takie służyć będą zmniejszeniu zapotrzebowania na energię z konwencjonalnych źródeł energii jak np. węgiel lub drewno.

5.10. TELEKOMUNIKACJA

Teren Gminy posiada bardzo dobrze rozwiniętą, nowoczesną sieć telekomunikacyjną, opartą na centrali automatycznej, która umożliwia uzyskanie szybkiego i sprawnego połączenia telefonicznego.

Obszar Gminy w całości pokryty jest siecią telefonii komórkowej. Pomimo bardzo wysokiego poziomu rozwoju telekomunikacji nadal bardzo istotnym problemem zostaje szeroki i względnie tani dostęp do Internetu. Należy dążyć do poprawy sytuacji w tym zakresie.

6. ZADANIA PONADLOKALNE WYNIKAJĄCE Z PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Gmina Zbiczno położona jest w strefie polityki przestrzennej, oznaczonej jako strefa III Wschodnia, która obejmuje obszary położone na wschód od jednostki centralnej. Ośrodkiem centralnym danej strefy jest miasto Brodnica. Strefę dzieli na dwie części fragment regionalnego systemu ekologicznego, obejmujący dolinę rzeki Drwęcy, Parki Krajobrazowe Brodnicki i Górznieńsko – Lidzbarski. W strefie III Wschodniej przeważać ma intensywna gospodarka rolna - polityka rozwoju wielokierunkowego obejmującego gospodarkę rolną, turystyczną i leśną. Z fragmentu Koncepcji Zagospodarowania Przestrzennego Planu Zagospodarowania Województwa Kujawsko-Pomorskiego (Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, czerwiec 2003) wynika, iż teren Gminy Zbiczno powinien predysponować jako obszar rozwoju turystyki i wypoczynku, przy ujęciu go w zintegrowany system ekologiczny. Pod względem uwarunkowań wewnętrznych Województwa Kujawsko-Pomorskiego Gmina Zbiczno zaliczona została do najatrakcyjniejszych rejonów turystycznych, biorąc pod uwagę walory przyrodniczo-turystyczne (IV rejon turystyczny – ukształtowany, o znaczeniu ponadlokalnym).

Wśród kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego z punktu widzenia planowania ponadlokalnego w odniesieniu do lokalnej polityki przestrzennej Gminy Zbiczno przewiduje się pod względem:

- kierunków rozwoju sieci osadniczej: w ośrodkach wiejskich - siedzibach gmin zapewnienie obsługi mieszkańców gmin, w tym zwłaszcza w zakresie: edukacji, służby zdrowia, pomocy społecznej i obsługi rolnictwa oraz stworzenie podstaw dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich;
- zapewnienia wysokich standardów obsługi mieszkańców poprzez wzrost aktywności społecznej i sportowej mieszkańców – rozbudowa i poprawa standardu istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej;
- kierunków ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego: tworzenie nowych rezerwatów przyrody i powiększanie istniejących wraz z opracowaniem dla nich planów ochrony i ich realizacja; kształtowanie spójnego przestrzennie systemu obszarów chronionych, powiększenie Brodnickiego Parku Krajobrazowego, powiększenie obszaru funkcjonalnego „Zielonych Płuc Polski”;

ochrona zasobów wodnych; utrzymanie jakości czystych wód jezior i cieków na terenie Pojezierza Brodnickiego; porządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Drwęcy; ograniczenie zabudowy (w szczególności mieszkaniowej) na terenach zagrożonych powodzią w Dolinie Drwęcy; ochronę zasobów glebowych i leśnych przed przeznaczeniem na cele nierolnicze gleb wysokoprodukcyjnych; zwiększenie lesistości poprzez zalesianie gruntów najslabszych klas bonitacyjnych mało przydatnych dla gospodarki rolnej na Pojezierzu Brodnickim w Gminie Zbiczno; przeciwdziałanie procesom erozji gleb na terenach położonych w strefach przykrawędziowych doliny rzecznej Drwęcy, prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej; umieszczanie w planach budowy i modernizacji ciągów komunikacyjnych tzw. biologicznej zabudowy dróg, w szczególności kontaktujących się z terenami rolniczymi i osadniczymi; ochronę złóż surowców naturalnych przed nadmierną i nieracjonalną eksploatacją oraz niezwłoczną rekultywację złóż wyeksploatowanych; edukację ekologiczną na terenach parku krajobrazowego i obszaru chronionego krajobrazu; wspieranie działań konserwatorskich dla zachowania obiektów sakralnych oraz zespołów dworsko-parkowych;

- pełnego wykorzystania walorów turystycznych: pełne wykorzystanie walorów IV rejonu turystycznego, zagospodarowanie turystyczne naturalnych wód powierzchniowych dla prowadzenia sportów wodnych i rozwoju turystyki kwalifikowanej na rzece Drwęcy; poprawa zagospodarowania istniejących szlaków turystycznych w niezbędne urządzenia z zakresu ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej; rozwój agroturystyki w istniejących i nowych gospodarstwach rolnych na bazie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych; przywrócenie ładu przestrzennego i wyposażenie w pełny zakres sieci i urządzeń infrastruktury technicznej służącej ochronie środowiska na terenach przeinwestowanych (głównie przez zabudowę lotniskową) w rejonie Pojezierza Brodnickiego; poprawa czystości wód powierzchniowych;
- prawidłowego zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej: rozwój instytucji obsługi rolnictwa w siedzibie Gminy stosownie do wielkości i rangi obsługiwanego obszaru oraz ośrodkach wiejskich w zależności od charakteru produkcji i potrzeb związanych z obsługą rolnictwa; rozwój i modernizacja przetwórstwa rolno-spożywczego oraz rozwój małych przetwórnictw przetwarzających surowce pochodzące z gospodarstw ekologicznych; wprowadzanie rolnictwa niekonwencjonalnego w oparciu o system obszarów chronionych, tj. parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, w szczególności w gminach powiatu brodnickiego; aktywizacja działalności

pozarolniczych przy tworzeniu korzystnych warunków prawnych, planistycznych, ekonomicznych do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i prowadzoną z zachowaniem ochrony gruntów rolnych wysokoprodukcyjnych przed zainwestowaniem, zmiana użytkowania gruntów o niskiej przydatności dla produkcji rolnej ze wskazaniem do dolesień zwłaszcza w gminach powiatu brodnickiego; koncentracja i specjalizacja produkcji rolnej ukierunkowanej na uprawy warzywnicze i sadownicze; rozwój produkcji rybnej w oparciu o sieć wód powierzchniowych;

- kierunków rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej: przebudowa dróg powiatowych i gminnych, przebudowa linii kolejowej nr 208 (Działdowo-Chojnice – elektryfikacja oraz osiągnięcie prędkości do 120 km/h); uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez budowę oczyszczalni i sieci kanalizacyjnych dla miejscowości o zwartej zabudowie oraz realizacja przydomowych oczyszczalni ścieków dla zabudowy rozproszonej; bieżąca likwidacja „dzikich” wysypisk, rekultywacja terenu po zlikwidowanym mogilniku w miejscowości Pokrzydowo.

Według Planu Zagospodarowania Województwa Kujawsko-Pomorskiego, realizacja polityki przestrzennej w strefie spowoduje intensyfikację gospodarki rolnej oraz politykę rozwoju wielokierunkowego obejmującego gospodarkę rolną, leśną i turystyczną. Kierunki zagospodarowania koncentrują się na: powiązaniu strefy ze stolicami województwa, rozwoju rolnictwa, przetwórstwa rolnego (w tym ekologicznego), rozwoju wypoczynku i rekreacji, a także agroturystyki. Ważne będą działania na rzecz poprawy środowiska przyrodniczego i wyposażenia infrastrukturalnego tej niedoinwestowanej strefy. Efektem kumulatywnym powinno być znaczne podniesienie jakości życia mieszkańców strefy i wyrównanie poziomu wyposażenia infrastrukturalnego.

7. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEPROWADZENIA SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 m²

Na terenie Gminy Zbiczno nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

Na terenie Gminy nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości.

Na terenie Gminy nie wyznacza się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

8. OBSZARY, NA KTÓRYCH BĘDĄ ROZMIESZCZONE INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Przedsięwzięcia, które Gmina będzie realizować jako cele publiczne o znaczeniu lokalnym ze środków własnych i środków zewnętrznych w tym pozyskiwanych z programów wspieranych przez Unię Europejską:

- budowa i przebudowa dróg gminnych;
- modernizacja sieci wodociągowej;
- budowa systemów kanalizacji sanitarnej;
- modernizacja i budowa wiejskich boisk sportowych;
- remonty obiektów zabytkowych;
- pozyskiwanie gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych na cele publiczne;
- urządzenie kąpielisk publicznych;
- modernizacja obiektów służby zdrowia.

9. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy Zbiczno występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią generowane przez wody Rzeki Drwęcy. Położenie gminy w zasięgu rzeki wiąże się z możliwym wystąpieniem zjawiska powodzi i podtopień. Największe obszary szczególnego

zagrożenia powodziowego występują we wschodniej części Gminy Zbiczno, na granicy z Gminami Brzozie i Kurzętnik, między 124 a 131,5 km Rzeki Drwęcy. Potencjalne niebezpieczeństwo zagrożenia powodzią nasila się w okresie występowania pokrywy lodowej oraz w czasie spływu kry w ilości umożliwiającej tworzenie się zatorów lodowych w biegu rzeki. Początek zjawisk lodowych na Rzece Drwęcy przypada na miesiące listopad – grudzień, a ich natężenie odnotowywane jest w lutym i marcu. Dla rzeki Drwęcy Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej opracował m.in. mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego z prawdopodobieństwem wystąpienia powodzi raz na 10 lub raz na 100 lat (Q 10% (wysokie) i Q1% (średnie)).

Na terenie Gminy Zbiczno zgodnie z informacjami uzyskanymi ze Starostwa Powiatowego w Brodnicy nie występują zewidencjonowane obszary osuwania mas ziemnych oraz obszary zagrożone osuwaniem mas ziemnych.

10. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

- na terenie Gminy Zbiczno nie występują obszary lub obiekty, dla których w złożu kopaliny wyznacza się filar ochronny;
- dla złóż kopalni w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać pasy ochronne od granic złoża;
- wyeksploatowane złoża podlegają rekultywacji z przeznaczeniem terenu kopalni pod zalesienie lub pozostawienie w postaci zbiornika wodnego.

11. TERENY I OBSZARY GÓRNICZE

W granicach obszarów górniczych na terenie gminy Zbiczno należy zachować wszelkie normy dotyczące bezpieczeństwa powszechnego zgodnie z przepisami odrębnymi w szczególności dotyczące zagrożeń wodnych, osuwiskowych oraz zagrożeń pożarowych itp. W obszarach górniczych wprowadza się zakaz lokalizacji zabudowy z wyłączeniem obiektów i budynków związanych z eksploatacją kopalni (obiekty kubaturowe, urządzenia komunikacyjne oraz urządzenia pomocnicze). W sąsiedztwie terenów objętych eksploatacją należy wyznaczać pasy ochronne zgodnie z przepisami odrębnymi. Po wyeksploatowaniu złóż należy przeprowadzić rekultywację terenów, na których złoża były wydobywane. Wydobycie złóż w granicach obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody uzależnione będzie od zachowania stosownych przepisów odrębnych obowiązujących w granicach tych terenów. Ponadto w granicach Obszarów Chronionego

Krajobrazu zakazuje się wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu oraz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

12. UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN

Na terenie Gminy Zbiczno znajdują się dwa udokumentowane złoża kopalin (kruszywa naturalnego) "ŻMIJEWKO-BRZEZINKI I" oraz „ŻMIJEWKO I”.

Tabela 12.1

Wykaz udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Zbiczno

LP.	NAZWA ZŁOŻA KOPALINY	NR SYSTEMOWY ZŁOŻA	RODZAJ KOPALINY	STAN ZAGOSPODAROWANIA ZŁOŻA	DECYZJA	POWIERZCHNIA ZŁOŻA [HA]
1.	ŻMIJEWKO I	15837	Kruszywo Naturalne (KN)	zagospodarowane	Nr decyzji OŚ.6522.4.2011 z dnia 2011-12-29 Starosta Brodnicki	1,9872
2.	ŻMIJEWKO- BRZEZINKI I	13805	Kruszywo Naturalne (KN)	rozpoznane szczegółowo	Nr decyzji ŚG.III.mł.751-7/31/09 z dnia 2009-07-23 Marszałek województwa kujawsko- pomorskiego	7,3131

(Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, <http://igs.pgi.gov.pl/>)

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ. U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)

Na terenie Gminy Zbiczno nie występują pomniki zagłady.

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENI, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI, OBSZARY ZDEGRADOWANE

Na terenie Gminy Zbiczno nie występują obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, czy remediacji.

Rekultywacji podlegają obszary po eksploatacji surowców naturalnych.

W granicach Gminy Zbiczno terenami zdegradowanymi, wymagającymi rewitalizacji są obszary wyznaczone w Gminnym Programie Rewitalizacji na lata 2016-2022, przyjętym uchwałą Rady Gminy Zbiczno Nr XXIX/151/2016 z dnia 30 listopada 2016r. W wyniku prac nad tym dokumentem zaproponowano uznanie za obszar zdegradowany sołectw: Brzezinki, Czysteblota, Gaj-Grzmięca, Lipowiec, Najmowo, Sumowo, Sumówko, Zastawie, Żmijewko. Na obszarach tych zdiagnozowano nasilone problemy o charakterze społecznym oraz gospodarczym. Z obszarów zdegradowanych wydzielono obszary wymagające działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z założeniami i kryteriami przyjętymi w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Zbiczno, jako obszary przeznaczone do rewitalizacji przyjęto tereny sołectw: Brzezinki, Lipowiec, Najmowo, Sumówko. Jako przestrzenie zdegradowane, przeznaczone w pierwszej kolejności do działań rewitalizacyjnych, wskazano:

- w sołectwie Brzezinki: plac zabaw i świetlicę wiejską,
- w sołectwie Lipowiec: plac zabaw, boisko sportowe, budynek po dawnej szkole podstawowej oraz świetlicę wiejską,
- w sołectwie Najmowo: świetlicę wiejską, plac zabaw i teren wokół stawu, boisko sportowe,
- w sołectwie Sumówko: zespół dworsko-parkowy (nieczynna świetlica wiejska), boisko sportowe.

Przestrzenie zdegradowane zostaną zaadaptowane do celów rozwoju społecznego i aktywizacji gospodarczej. Podjęte działania rewitalizacyjne będą cechowały się koncentracją i przyczynią się do ograniczenia lub eliminacji negatywnych zjawisk.

Działania rewitalizacyjne będą prowadzone w oparciu o wyznaczone w gminnym programie rewitalizacji cele rewitalizacji dopasowane do lokalnych uwarunkowań i potrzeb mieszkańców obszaru zdegradowanego.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA W PROWADZENIU DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Na terenie Gminy Zbiczno nie wyznacza się stref ochronnych dla istniejących terenów zamkniętych.

16. OBSZARY FUNKCJONALNE O ZNACZENIU LOKALNYM.

W celu realizacji ponadlokalnych, wspólnych działań rozwojowych wszystkich gmin partnerskich, w tym Gminy Zbiczno, Uchwałą nr XLIII/396/2014 Rady Miejskiej w Brodnicy z dnia 29 października 2014 r. przyjęto Strategię Rozwoju Brodnickiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020 w ramach projektu partnerskiego p.n:” Współpraca JST na rzecz rozwoju brodnickiego obszaru funkcjonalnego” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

Delimitacja granic brodnickiego obszaru funkcjonalnego (BOF) opracowana w ramach zdefiniowała Brodnicki Obszar Funkcjonalny jako *„układ osadniczy ciągly przestrzennie, złożony z odrębnych administracyjnie jednostek (gmin miejskich, wiejskich i miejsko-wiejskich), składający się ze zwartego obszaru miejskiego stanowiącego rdzeń obszaru funkcjonalnego oraz powiązanej z nim funkcjonalnie strefy zurbanizowanej, charakteryzującej się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami rozwoju (strefa podmiejska oraz strefa zewnętrzna).”*

17. OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze lub gruntów leśnych na cele nieleśne wymagają wszystkie tereny na obszarze Gminy wyznaczone jako kierunki rozwoju poszczególnych funkcji z wyłączeniem terenów rolniczych, które dotychczas nie uzyskały zgody na wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej. Zmiana przeznaczenia gruntów rolnych klas I-III położonych na obszarze gminy na cele nierolnicze może nastąpić na etapie sporządzania planu miejscowego po uzyskaniu stosownych decyzji administracyjnych, o których mowa w przepisach odrębnych.

18. POLITYKA W ZAKRESIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

➤ **O BOWIĄZUJĄCE MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**

Tabela 17.1

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Zbiczno

LP.	NR UCHWAŁY RADY GMINY ZBICZNO	DATA UCHWALENIA	TYTUŁ UCHWAŁY RADY GMINY ZBICZNO
1	XII/54/2003	30 lipca 2003 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części wsi Strzemiuszczek obejmującej działki od nr 32/28 do nr 32/48 z przeznaczeniem na tereny rekreacyjne, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (letniskowej), zabudowy pensjonatowej (zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zbiczno)
2	XIII/56/2003	10 września 2003 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Żmijewko obejmującego działki: Nr 36/6 i 36/7 z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zbiczno)
3	XIII/57/2003	10 września 2003 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Zbiczno obejmującego działkę: Nr 231/5 z przeznaczeniem pod zabudowę letniskowo-rekreacyjną i mieszkaniową (zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zbiczno)
4	XIII/57/2003	10 września 2003 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Zbiczno obejmującego działki: Nr 271/1, 271/2 i 271/3 z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną (zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Zbiczno)
5	XXXVI/203/2005	27 lipca 2005 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Zbiczno obejmującego działkę nr 169/37 i część działki nr 169/38 z przeznaczeniem na tereny zabudowy letniskowo-rekreacyjnej (zmiana miejscowego planu ogólnego gminy Zbiczno)
6	XXXVII/208/2005	28 września 2005 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Zbiczno obejmującego: tereny zabudowy letniskowo-rekreacyjnej oraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej działki od Nr 219/8 do Nr 219/14, - teren "A" oraz działki od Nr 218/10 do Nr 218/12 i od Nr 205/1 do Nr 205/3 i Nr 205/5 - teren "B").
7	XXXVII/209/2005	28 września 2005 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Żmijewko obejmującego: tereny zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej, letniskowo-rekreacyjnej i pensjonatowej działki Nr Nr 48/2, 48/4, 48/6, 48/7, 48/8, 53/22, 53/23, 53/24, 54/2) - teren "A" oraz działki Nr Nr 48/12, 48/13, 48/15, 48/18, 48/19, 48/20, 48/21, 48/22, 48/23, 48/24, 48/25, 48/26, 48/27, 48/28, 48/29, 48/30, 48/31, i część działki nr 62/2 - teren "B".

LP.	NR UCHWAŁY RADY GMINY ZBICZNO	DATA UCHWALENIA	TYTUŁ UCHWAŁY RADY GMINY ZBICZNO
8	III/16/2010	29 grudnia 2010 r.	w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Zbiczno w części wsi Zbiczno, obejmującego teren działek oznaczonych numerami 166/1, 166/2, 166/3, 166/5, 166/6 i 166/7

OBSZARY DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Szczegółowo granice opracowania planów określą uchwały Rady Gminy Zbiczno o przystąpieniu do opracowania planu, uzależniając je od aktualnych potrzeb. Zakłada się w szczególności opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celach przygotowywania gruntów do procesów inwestycyjnych, w tym pod działalność turystyczną, a także w celach wyznaczania nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej oraz uporządkowania istniejących zespołów zabudowy w poszczególnych miejscowościach Gminy ze szczególnym uwzględnieniem norm i zakazów wynikających z rozmieszczenia terenów w obszarach chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody oraz występowania na tych terenach obiektów i obszarów chronionych na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zakłada się również możliwość sporządzania dla obszarów rewitalizacji, ujętych w gminnym programie rewitalizacji, szczególnej formy planów miejscowych, jakimi są miejscowe plany rewitalizacji.

19. BILANS TERENÓW

Na ostateczny kształt polityki przestrzennej Gminy Zbiczno w zakresie kierunków rozwoju przestrzennego miały wpływ następujące czynniki:

- analizy demograficzne gminy przeprowadzone na początkowym etapie prac nad opracowaniem niniejszego dokumentu,
- analizy środowiskowe,
- analizy ekonomiczne oraz możliwości finansowe gminy,
- analizy społeczne,
- rozstrzygnięcia w sprawie przyjęcia lub odrzucenia przez organ sporządzający studium wniosków wniesionych przez mieszkańców gminy na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Zbiczno.

Wszelkich rozstrzygnięć dotyczących kształtowania polityki przestrzennej dokonano przyjmując za ich podstawę ład przestrzenny i zrównoważony rozwój, a także przestrzegając konstytucyjnej zasady ochrony własności i zasady proporcjonalności.

Zgodnie z przepisami, dokonując bilansu terenów pod zabudowę, określa się:

- maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę, uwzględniając wyniki analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy;
- chłonność obszarów dotychczas przeznaczonych pod zabudowę, rozumianą jako możliwość lokalizacji nowej zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej oraz obszarów wyznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę;
- możliwości finansowania przez gminę potrzeb inwestycyjnych związanych z rozwojem zabudowy.

Na podstawie powyższych wartości dokonuje się porównania maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę z możliwością jej lokalizowania na terenach dotychczas do tego wyznaczonych, określając w ten sposób, czy istnieje konieczność wyznaczania w studium nowych obszarów pod zabudowę.

19.1. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ

Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę wyraża się w ilości powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje, uwzględniając dopuszczalną perspektywę nie dłuższą niż 30 lat oraz możliwość zwiększenia tego zapotrzebowania o nie więcej niż 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych.

Przy określaniu maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę przyjęto podział na następujące funkcje zabudowy: zabudowę mieszkaniową, usługową, turystyczną i działalności gospodarczej, uwzględniając różnice w możliwościach rozwoju zabudowy dla poszczególnych funkcji. Podstawą określenia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę w Gminie Zbiczno były analizy demograficzne, społeczne, ekonomiczne, środowiskowe oraz możliwości finansowe Gminy.

19.1.1. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ

Za horyzont czasowy przy określaniu zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w Gminie Zbiczno przyjęto wartość maksymalną dopuszczoną przez ustawę (30 lat), tj. do roku 2045. Analiza danych dotyczących demografii, szczegółowo przedstawiona w pkt. 4.4. *cz. I Uwarunkowania* niniejszego Studium, pokazuje, że liczba ludności na terenie Gminy w ostatnich latach wykazuje tendencję wzrostową. Przyczynia się do tego zarówno dodatni przyrost naturalny jak i dodatnie saldo migracji. Przy założeniu wzrostu liczby ludności dla określonego na podstawie lat ubiegłych trendu, oraz mając na uwadze bezpośrednio położenie Gminy przy mieście Brodnicy oraz zachodzący proces suburbanizacji, prognozuje się wzrost liczby ludności Gminy Zbiczno do poziomu prawie 6000 osób w 2045 roku.

W celu określenia zapotrzebowania na nową zabudowę należy wziąć pod uwagę również zapewnienie odpowiedniej jakości życia mieszkańców w zakresie warunków mieszkaniowych. Uwzględniając wynikający z analiz społecznych (przedstawionych w rozdziale 4.4. *cz. I Uwarunkowania* Studium) wzrost zapotrzebowania na powierzchnię użytkową mieszkania przypadającą na 1 osobę oraz dostosowywanie wskaźników mieszkaniowych do standardów europejskich, prognozuje się, iż w roku 2045 wartość ta osiągnie poziom ok. 38 m² p.u./os.

Analizowane uwarunkowania oraz prognozowane wielkości parametrów, dają podstawy do określenia zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową na poziomie ok. 150000 m² powierzchni użytkowej. Zapotrzebowanie to, w związku z niepewnością procesów rozwojowych, zwiększa się o 30%, co daje wartość 195000m² powierzchni użytkowej.

19.1.2. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ USŁUGOWĄ

Określenia wielkości maksymalnego zapotrzebowania na powierzchnię użytkową nowej zabudowy usługowej dokonano na podstawie analizy uwarunkowań w przyjętym horyzoncie czasowym do 2045 roku. Pod uwagę wzięto dotychczasowe tendencje w zakresie rozwoju usług na terenie Gminy Zbiczno, zakładany w perspektywie 30 lat potencjalny wzrost liczby ludności, a co z tym związane, większy popyt na różnego rodzaju usługi, oraz przewidywania co do potrzeb inwestycyjnymi w zakresie usług publicznych.

Zgodnie z danymi pozyskanymi z GUS, w analizowanych latach 2010 – 2014 z wyjątkiem roku 2012 notowany jest przyrost nowej powierzchni użytkowej budynków usługowych na terenie Gminy Zbiczno. Roczny przyrost tej powierzchni zawierał się w granicach od 200 do prawie 700 m², średni wyniósł ok. 400 m² powierzchni użytkowej. Uwzględniając powyższe dane statystyczne oraz zakładając utrzymanie podobnego trendu w kolejnych 30 latach, a także mając na uwadze uwarunkowania Gminy, rozwój usług

towarzyszących nowej zabudowie mieszkaniowej oraz przewidywany rozwój inwestycji w zakresie usług publicznych, zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy usługowej określono na ok. 10 000 m².

Do dalszych analiz, po zwiększeniu tego zapotrzebowania o 30% w związku z niepewnością procesów rozwojowych, przyjmuje się maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową nowej zabudowy usługowej w wielkości 13000 m².

19.1.3. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ TURYSTYCZNĄ

Gmina Zbiczno położona jest wśród rozległych kompleksów leśnych i jezior, cechuje się urozmaiconym krajobrazem, unikatową fauną i florą, a także walorami kulturowym, co wpływa na jej wysoki potencjał turystyczny, zwłaszcza w zakresie aktywnych form turystyki. Na podstawie danych dotyczących turystyki w Gminie Zbiczno, szczegółowo przedstawionych w punkcie 4.4.14 *Turystyka cz. I Uwarunkowania* niniejszego Studium, oraz ogólnych tendencji, przewiduje się dalszy wzrost zainteresowania terenami Gminy Zbiczno pod zabudowę turystyczną.

Uwzględniając wzrost liczby udzielanych noclegów w Gminie o około 30% pomiędzy rokiem 2011 (ok. 30 tys.) i 2013 (ok. 41 tys.) przewiduje się, że w założonym perspektywicznym okresie czasu, do roku 2045, tendencja ta utrzyma się na porównywalnym poziomie. Szacunkowe zapotrzebowanie na nową zabudowę turystyczną określono w wysokości 12000 m² powierzchni użytkowej, uwzględniając w tym również przeznaczenie pod zabudowę usługową towarzyszącą zabudowie turystycznej.

Po zwiększeniu zapotrzebowania, jak w przypadku pozostałych funkcji zabudowy, o 30%, w związku z niepewnością procesów rozwojowych, przyjęto maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę o funkcji turystycznej na poziomie 15600 m² powierzchni użytkowej.

19.1.4. ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, W TYM PRODUKCJI

Zapotrzebowanie na nową zabudowę działalności gospodarczej określa się z uwzględnieniem w szczególności uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych i społecznych. Rozwój gospodarczy wynikający z konieczności aktywizacji i zróżnicowania bazy gospodarczej gminy jest istotnym elementem wzrostu dobrobytu mieszkańców oraz polepszenia sytuacji finansowej Gminy. Jednakże z uwagi na liczne walory środowiskowe Gminy Zbiczno i aspekt społeczny, a także biorąc pod uwagę fakt rozwoju Gminy głównie

w kierunku mieszkaniowo-usługowym i turystycznym, zapotrzebowania na nową zabudowę działalności gospodarczej, w tym produkcji, na perspektywiczny okres 30 lat nie określono, zakładając ewentualny rozwój tego rodzaju zabudowy na dotychczas wyznaczonych obszarach.

19.2. CHŁONNOŚĆ TERENÓW W JEDNOSTKACH OSADNICZYCH

Zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dokonując bilansu terenów, szacuje się chłonność obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicy jednostki osadniczej.

Łączna powierzchnia jednostek osadniczych na terenie Gminy Zbiczno wynosi ok. 864 ha (wartość zaokrąglona do pełnych hektarów), w tym o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, na których istnieje możliwość inwestowania – 173 ha.

W celu wyznaczenia chłonności obszarów dla poszczególnych rodzajów zabudowy przyjęto określoną wcześniej powierzchnię terenu o możliwości zainwestowania oraz wielkości parametrów dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu. Możliwości lokalizowania nowej zabudowy na terenach jednostek osadniczych o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, dla wyszczególnionych rodzajów zabudowy wynoszą (w zaokrągleniu do pełnych setek):

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – 6 200 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna – 93 300 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa usługowa – 9 300 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa turystyczna – 18 000 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa działalności gospodarczej w tym produkcji – 15 500 m² powierzchni użytkowej.

19.3. CHŁONNOŚĆ TERENÓW W GRANICACH OBOWIĄZUJĄCYCH MPZP

Na terenie Gminy Zbiczno obowiązuje 8 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujących powierzchnię ok. 22,5 ha. Uwzględniając udziały wyznaczonych funkcji zabudowy oraz wartości wskaźników dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenu zawartych w tych planach, jak również stopień zainwestowania, dokonano określenia chłonności tych terenów.

Możliwości lokalizowania nowej zabudowy na terenach objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na terenie Gminy Zbiczno wynoszą:

- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna – 800 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna – 5 000 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa usługowa – 2 600 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa turystyczna – 900 m² powierzchni użytkowej,
- zabudowa działalności gospodarczej w tym produkcji – 3 300 m² powierzchni użytkowej.

19.4. PODSUMOWANIE BILANSU

Zgodnie z przepisami, wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę jest możliwe wówczas, gdy maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę przekracza chłonność terenów dotychczas wyznaczonych.

Ze względu na dość ogólny charakter ustaleń studium, przy sporządzaniu bilansu terenów przyjęto podstawowy podział na zabudowę mieszkaniową, usługową, turystyczną i działalności gospodarczej, w tym produkcji.

Tabela 19.1 Bilans terenów gminy Zbiczno

RODZAJ ZABUDOWY	CHŁONNOŚĆ W JEDNOSTKACH OSADNICZYCH	CHŁONNOŚĆ W MPZP	ŁĄCZNA CHŁONNOŚĆ W JEDNOSTKACH OSADNICZYCH I MPZP	ZAPOTRZEBOWANIE	RÓŻNICA CHŁONNOŚCI I ZAPOTRZEBOWANIA
	w m ² powierzchni użytkowej				
ZABUDOWA MIESZKANIOWA	99 500	5 800	105 300	195 000	-89 700
ZABUDOWA USŁUGOWA	9 300	2 600	11 900	13 000	-1 100
ZABUDOWA TURYSTYCZNA	18 000	900	18 900	15 600	3 300
ZABUDOWA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ	15 500	3 300	18 800	–	–

Jak wynika z powyższego zestawienia zapotrzebowania oraz łącznej chłonności dla poszczególnych rodzajów zabudowy, jedynie w przypadku zabudowy mieszkaniowej i usługowej zapotrzebowanie na nową zabudowę nie znajduje pokrycia w możliwościach jej realizowania na obszarach już wyznaczonych do tego celu. Wobec czego, w kierunkach rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Zbiczno określonej w Studium, zasadne jest wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i usługową. Zgodnie z zapisami Studium dopuszcza się również realizację w niewielkim zakresie zabudowy turystycznej, która została ujęta w kierunku rozwoju zabudowy mieszkaniowej, gdyż stanowi ona jej uzupełnienie. Wielkość obszarów dla poszczególnych kierunków wyznaczonych w niniejszym dokumencie, została określona na podstawie powierzchni użytkowej wynikającej z przeprowadzonego bilansu skorygowanej o określone wskaźniki odnoszące się do zabudowy. Ponadto w celu efektywnego zagospodarowania przestrzeni, ograniczającego

rozpraszanie zabudowy, obszary kierunków rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej wyznacza się przy już zagospodarowanych terenach, w większości przypadków wypełniając występujące w nich „luki”.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę w przypadku zabudowy turystycznej znajduje pokrycie w chłonności obszarów dotychczas wyznaczonych do tego celu. W związku z tym w zapisach Studium nie wyznacza się nowych obszarów pod zabudowę tego rodzaju. Zapotrzebowania na zabudowę działalności gospodarczej nie określono, jednak chłonność terenów obecnie wyznaczonych określona na prawie 19 tys. m² stanowi pewną rezerwę na tego typu zabudowę.

19.5. POTRZEBY INWESTYCYJNE GMINY WYNIKAJĄCE Z KONIECZNOŚCI REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY, MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ WYKONANIA SIECI KOMUNIKACYJNEJ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, A TAKŻE SPOŁECZNEJ, SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH, ZWIĄZANYCH Z LOKALIZACJĄ NOWEJ ZABUDOWY

Potrzeby inwestycyjne związane z realizacją zadań własnych w zakresie wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej oraz społecznej, w związku z wyznaczeniem kierunków rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej, będą stosunkowo niewielkie. Wiąże się to z faktem, iż tereny pod nową zabudowę mieszkaniowo-usługową stanowią uzupełnienie istniejącej zabudowy, już wyposażonej w sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.

Jak wynika z Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2015-2025 nie zostały określone wielkości na nowe wydatki inwestycyjne, jednakże w poszczególnych latach prognozuje się nadwyżkę budżetową na poziomie kilkuset tysięcy złotych. Ponadto finansowanie inwestycji w zakresie infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej, poza własnymi środkami Gminy, możliwe jest również poprzez absorpcję środków zewnętrznych, tj. z funduszy strukturalnych UE oraz w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Wobec powyższego, oraz biorąc pod uwagę ogólną skalę i zakres studium, zdolność inwestycyjną Gminy Zbiczno określa się na dostatecznym poziomie, umożliwiającym realizowanie długookresowych inwestycji związanych z budową infrastruktury niezbędnej przy wprowadzaniu nowej

z
a
b
u
d
o
w
y